Základní škola při Dětské léčebně Ostrov u Macochy, příspěvková organizace

---

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

zpracovaný podle RVP ZV

koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Blanka Šenkýřová

V Ostrově u Macochy dne 15. 8. 2023

Vydala Mgr. Blanka Šenkýřová, ředitelka školy

Obsah

1. ÚDAJE O ŠKOLE
2. PLATNOST DOKUMENTU
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
Úplnost a velikost školy
Vybavení školy
Charakteristika pedagogického sboru
Charakteristika žáků
Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty
Organizace školy a výuky
Vlastní hodnocení školy
4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
Zaměření školy
Obecně – cíle základního vzdělávání a klíčové kompetence
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných
Průřezová témata
5. UČEBNÍ PLÁN
Učební plán pro 1. stupeň (1. - 4. roč.)
Učební plán pro 2. stupeň (5. - 9. roč.)
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ
7. UČEBNÍ OSNOVY
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
MATEMATIKA
ANGLICKÝ JAZYK
PRVOUKA
PŘÍRODOVĚDA
VLASTIVĚDA
ZEMĚPIS
CHEMIE
DĚJEPIS
PŘÍRODOPIS

1. ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy:	Základní škola při Dětské léčebně Ostrov u Macochy, příspěvková organizace
Adresa školy:	Ostrov u Macochy 490, Ostrov u Macochy 679 14
Jméno ředitelky:	Mgr. Blanka Šenkýřová
Kontakty:	
telefon	739 406 972
e-mail	spzs.ostrovum@seznam.cz
web	www.zsdl.net
IČO:	62076051
RED-IZO:	600 024 881
Zřizovatel:	Krajský úřad Jihomoravského kraje
	Odbor školství
	Žerotínovo nám. 3/5
	Brno 60l 82
	telefon 541 651 111 /ústředna/

2. PLATNOST DOKUMENTU

Školní vzdělávací program byl předán k projednání školské radě dne ……

Dokument nabývá platnosti dne ……

V Ostrově u Macochy dne .....

.....

Ing. Ondřej Hudec, předseda školské rady

.....

Mgr. Blanka Šenkýřová, ředitelka školy

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy

Základní škola při Dětské léčebně Ostrov u Macochy, příspěvková organizace, je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Má čtyři třídy se spojenými ročníky.

Kapacita školy je 50 žáků.

Škola zabezpečuje po dobu čtyř nebo třítýdenního léčebného pobytu v Dětské léčebně se speleoterapií Ostrov u Macochy základní vzdělání žákům s nespecifickým onemocněním dýchacích cest.

Vybavení školy

Materiální

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni – disponujeme učebnicemi a pracovními sešity, které se běžně na školách používají (zejména pro český jazyk a matematiku máme téměř všechny používané tituly).Vyučující využívají různost učebnic ke zpestření výuky, velmi často vytváří pro jednotlivé žáky pracovní listy k prohloubení či opakování učiva.

Učebnice, učební pomůcky a výukový software jsou průběžně doplňovány o nové tituly, stejně tak jako literatura pro další studium a práci žáků a pedagogů. Žáci mají možnost půjčovat si knihy k individuálnímu čtení.

Prostorové

Škola má pronajatu část budovy Dětské léčebny se speleoterapií Ostrov u Macochy (dále jen DL), část B druhého nadzemního podlaží, tzv. „školní křídlo“, kde se nachází kromě ředitelny a sborovny učitelů učebny č. 1, 2, 3 a 4. Prostory splňují všechny požadavky vycházející z platné legislativy a z potřeb péče o žáky - pacienty dětské léčebny:

4 učebny – kmenové třídy:
Všechny učebny jsou prostorné a vybavené výškově nastavitelným nábytkem, bílými magnetickými tabulemi pro psaní fixem, počítači, které jsou k dispozici žákům, pomůckami a příručkami do jednotlivých předmětů, ve třech učebnách jsou interaktivní tabule.

Třídy jsou zařízeny tak, aby žáci měli k dispozici vše, co potřebují k učení i samostatné práci na svých úkolech.

Zázemí pro pracovníky - sborovna, ředitelna.

Hygienické zázemí vyhovující hygienickým požadavkům na zařízení určené pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

Vzhledem ke specifikům školy při zdravotnickém zařízení je výuka v ZŠDL zaměřena na teoretickou stránku učiva. Škola tedy nemá ani odborné učebny ani tělocvičnu nebo venkovní hřiště (děti denně absolvují rehabilitační tělocvik v rámci léčebných procedur).

Ve třídách i na chodbě jsou relaxační zóny, určené k odpočinku a setkávání žáků o přestávkách.

Stravování žáků zajišťuje léčebna ve vlastní kuchyni a jídelně.

Vytápění a klimatizace budovy jsou řešeny vzduchotechnickým zařízením s rekuperací.

Osvětlení je vybráno s ohledem na optimální zrakový komfort, okna jsou vybavena předokenními žaluziemi proti ostrému slunečnímu světlu.

Prostory jsou zařízeny tak, aby poskytovaly co nejvhodnější podmínky pro vzdělávání, a také je kladen důraz na to, aby si v nich žáci rychle zvykli a cítili se příjemně.

Technické

Učebny jsou vybaveny počítači s výukovými programy, se kterými žáci běžně při výuce pracují. V celé škole je k dispozici internetové připojení.

V rámci projektu EU peníze školám získala škola prostředky na nákup dvou interaktivních tabulí, později byla pořízena ještě třetí.

V rámci projektu EU Šablony 2 škola zakoupila deset tabletů, které se od září 2018 využívají ve výuce.

Ve sborovně je multifunkční tiskárna, kterou využívají všichni pedagogičtí pracovníci, případně i žáci.

Po technické stránce škola disponuje také kvalitně vybavenou keramickou dílnou.

Hygienické

Prostory školy splňují hygienické požadavky. V učebnách denně probíhá úklid, denně je kontrolována teplota v místnostech, větrání je zajištěno vzduchotechnickým zařízením nebo klasicky - okny..

O přestávkách mají žáci možnost volného pohybu ve školních prostorách a v atriu navazujícím na školní křídlo. Mladší děti využívají hraní nebo stavění na kobercích ve třídách. Všichni žáci si mohou číst v odpočinkovém koutku nebo používat počítače ve třídách.

Pitný režim je zajištěn nabídkou čaje a ostatních nápojů, které jsou žákům k dispozici na požádání v jídelně DL.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor v současné době tvoří ředitelka a tři učitelky, všechny jsou plně kvalifikované (ředitelka a dvě učitelky mají navíc kvalifikaci speciálního pedagoga, mají dlouholeté zkušenosti s výukou ve škole při zdravotnickém zařízení, znají její specifika). Učitelky jsou flexibilní k množství témat při výuce i výběru vyučovacích metod.

Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný, dobře spolupracuje, panuje zde vzájemná komunikace a pozitivní klima. Práva a povinnosti pedagogických pracovníků jsou zakotveny ve školním řádu.

Vedení školy klade velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou moderní metody v didaktice předmětů a práce s výpočetní technikou. Celý pedagogický sbor absolvoval školení 7A – 7krát o alergii a astmatu České iniciativy pro astma a ZŠDL je držitelem certifikátu Škola přátelská dětem s alergií a astmatem.

Charakteristika žáků

Žáci ve škole setrvávají po dobu pobytu v DL. Do výuky jsou zařazováni na základě souhlasu zákonných zástupců a doporučení lékaře DL.

Do DL přijíždějí pacienti prakticky z celé republiky na tří nebo čtyřtýdenní léčebné pobyty. Často se opakovaně vrací. Jsou to převážně žáci z běžných základních škol. Jelikož jsou vytržení z výuky v kmenové škole, je naší hlavní snahou zajistit jim co nejvhodnější zapojení do výuky, kvalitní zvládnutí základního učiva a opakování spolu s upevňováním učiva z kmenové školy a také doplnění mezer v učivu, které u žáků vznikají kvůli častým absencím. To vše za pomoci metod, prostředků a forem vhodných pro žáky nemocné a oslabené.

Při výuce převládá individuální přístup k žákům. Výuka se řídí stabilním rozvrhem, který je možno po dohodě s ošetřujícím lékařem přizpůsobit režimu DL.

Práva a povinnosti žáků jsou zakotveny ve školním řádu.

Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Zákonní zástupci žáků: Vzhledem ke specifikům školy se kontakt se zákonnými zástupci žáků a spolupráce s nimi omezuje převážně na příjezdový a odjezdový den. Rodiče mají možnost prohlédnout si školní prostory, seznámit se s budoucími učiteli svých dětí, probrat některé problémy, poskytnout informace o vzdělávacích potřebách dětí, zbavit se zbytečných obav. Potřebné informace nalézají na webových stránkách www.zsdl.net, často školu kontaktují telefonicky. Při odjezdu dítěte z DL obdrží osobní záznam žáka s hodnocením jeho práce a chování ve škole. Mají možnost ohodnotit práci pedagogů prostřednictvím formuláře na webu zsdl.net. Ve školním řádu mají přesně vymezena svá práva a povinnosti.

Kmenové školy žáků: Školy poskytují informace o žácích prostřednictvím dotazníku na webu www.zsdl.net. Tyto informace jsou hlavními podklady pro vzdělávání žáků v naší škole. Po ukončení pobytu dítěte v DL zasílá ZŠDL třídnímu učiteli kmenové školy osobní záznam žáka s hodnocením jeho práce a chování ve škole. Pedagogové z kmenových škol mají možnost zaslat hodnocení práce ZŠDL prostřednictvím formuláře na webu.

Zřizovatel: Na základě zákonných předpisů a směrnice Zásady vztahů JMK k PO škola podává potřebné informace a poskytuje součinnost dle požadavků zřizovatele.

Dětská léčebna se speleoterapií Ostrov u Macochy: Spolupráce je na velmi dobré úrovni, oba subjekty se vždy snaží najít společnou řeč v zájmu pacientů a vzájemně si vycházejí vstříc.

Školská rada: Školu zde zastupují tři pedagogické pracovnice, zákonné zástupce žáků pak tři pracovnice DL. Dále školskou radu tvoří tři zástupci zřizovatele, mezi nimi i současný starosta Ostrova u Macochy, Ing. Ondřej Hudec. Školská rada je vedením školy informována o činnosti školy, jejích záměrech a dalším rozvoji, projednává a schvaluje dokumenty vymezené zákonem 561/2004 Sb., školský zákon.

Sdružení škol Moravského krasu CIRSIUM: Škola je součástí sdružení od srpna 2018. V rámci sdružení spolupracuje s ostatními školami zejména v oblastech vedení školy, DVPP a metodických porad učitelů.

Místní akční skupina MAS Moravský kras: Spolupráce se týká zejména financování některých aktivit školy prostřednictvím projektu MAP 2.

Firma BOVYS, s. r. o.: Projekt Ovoce a zelenina do škol

Organizace školy a výuky

Žáci jsou rozděleni do čtyř tříd. Dvě třídy jsou na I. stupni a dvě třídy na II. stupni. Ve třídách jsou spojené ročníky. Z provozních a léčebných důvodů je 5. ročník většinou přiřazen ke II. stupni.
V případě nutnosti je možno toto uspořádání v jednotlivých turnusech měnit tak, aby bylo dosaženo co nejlepšího průběhu výchovně vzdělávacího procesu a naplnění vzdělávacích potřeb žáků.

Žáci v ZŠDL pracují na svých individuálních zadáních, při jejich výuce je uplatňován individuální přístup. Je důležité umožnit bezproblémový průběh léčebných procedur a zároveň optimálně využít čas vyčleněný pro výuku.

Z toho důvodu jsou žáci rozdělováni do tříd jednak na základě ročníku a stupně školní docházky, jednak na základě potřeb DL (léčebné procedury a rehabilitace, které žáci absolvují v dopoledních hodinách). V některých případech je nutno také zohlednit počty žáků v jednotlivých ročnících (aby počty ve třídách byly vyrovnané). Dává se přednost následujícímu rozdělení do tříd:
I = 1.+3. ročník, II = 2.+4. ročník, III = 5.+6. ročník, IV = 6.+7.+8. ročník.

Vyučování začíná v 8.00 a končí nejpozději v 14.15. Vyučovací hodina trvá 45 minut. Přestávky mezi vyučovacími hodinami jsou nastaveny s ohledem na režim léčebných procedur (5 - 15 - 15 - 5 - 5 minut), přestávka před odpoledním vyučováním je 60 minut.

Vlastní hodnocení školy

Autoevaluace školy vychází z koncepce rozvoje školy. Sledují se zejména níže uvedené oblasti, a to průběžně. Všechny zjištěné nedostatky se neodkladně řeší. V intervalu jedenkrát za dva roky probíhá komplexní zhodnocení formou SWOT analýzy, na níž se podílejí všichni zaměstnanci školy.

OBLAST HODNOCENÍ	Vzdělávání a výchova
CÍLE	Zajistit poskytování kvalitního vzdělání žákům, jejich optimální osobní rozvoj, rozvoj samostatnosti, zvládnutí nové látky, upevnění dříve probraného učiva a doplnění mezer v učivu. Učit žáky vyhledávat informace a posuzovat, zda jsou relevantní a

	důvěryhodné. Vést žáky ke komunikaci a k chování v souladu s morálními principy, občanskými povinnostmi, právními normami a ochranou životního prostředí.
KRITÉRIA	Daří se s žáky probrat učivo zadané z kmenových škol? Chápou žáci novou látku a dokážou poznatky propojit s tím, co už znají, tvoří si logické souvislosti, doučili se dříve zameškané učivo? Zvykli si na větší míru samostatnosti při práci v ZŠDL, vyhledávat si informace a posuzovat, zda jsou relevantní a důvěryhodné? Jak komunikují žáci mezi sebou a s dospělými? Plní si žáci své povinnosti, chovají se slušně? Jaké mají názory na ochranu životního prostředí, dodržování právních norem a morálních principů? Jak hodnotí práci ZŠDL žáci, zákonní zástupci žáků, pedagogové z kmenových škol, pracovníci DL?
NÁSTROJE	- průběžné sledování chování žáků a výsledků jejich vzdělávání - rozhovory se žáky, rodiči, pracovníky DL - dotazník spokojenosti s kvalitou výuky na www.zsdl.net, dotazníky pro žáky a rodiče v listinné podobě - rozbor výsledků kontrol ČŠI
INTERVAL	průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Podmínky ke vzdělávání - prostorové
CÍLE	Zajistit vhodné prostory vzhledem k počtu žáků a pedagogů a k jejich činnostem a potřebám vyplývajícím z realizace ŠVP: - prostory pro výuku - pro hygienu - pro pedagogy a jejich přípravu - pro uskladnění materiálu
KRITÉRIA	Jsou prostory dostatečné z hlediska počtu i velikosti pro všechny probíhající činnosti? Působí školní prostory pozitivně na výchovu a vzdělávání žáků?
NÁSTROJE	- monitorování výuky a činností žáků ve stávajících prostorách - rozhovory s učiteli a žáky - jednání s vlastníkem budovy
INTERVAL	průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Podmínky ke vzdělávání - materiální

CÍLE	Zajistit potřebné: - vybavení učeben - vybavení všech dalších prostor školy - estetický vzhled a účelnost - vybavení učebnicemi, pomůckami, informační a komunikační technikou - vybavení dostačujícím počtem hygien. zařízení
KRITÉRIA	Odpovídá materiální vybavení školy potřebám výuky a práce pedagogů? Odpovídá vybavení současným standardům? Má estetický vzhled školy pozitivní vliv na výchovně vzdělávací práci? Má škola všechny potřebné učebnice a disponuje dostatečným počtem učebních pomůcek? Je ICT vybavení školy a internetová konektivita na potřebné úrovni?
NÁSTROJE	- monitorování výuky a činností žáků se stávajícím materiálním vybavením - rozhovory s učiteli a žáky - sledování aktuálních trendů - jednání se zřizovatelem - vyhodnocení zapojení školy do projektů
INTERVAL	průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Podmínky ke vzdělávání - hygienické a bezpečnostní
CÍLE	Vytvořit optimální rozvrh hodin a denní režim tak, aby vyhovoval jak potřebám výuky, tak potřebám léčby a rehabilitace. Zajistit a udržovat: -potřebnou úroveň bezprašnosti a čistoty prostor pro výuku, práci a odpočinek žáků i pedagogů -vhodný pitný, stravovací a pohybový režim žáků Zajistit vhodné osvětlení ve třídách a na chodbách. Předcházet úrazům. Zajistit ochranu žáků před sociálně patologickými jevy.
KRITÉRIA	Jsou ze strany DL nebo vyučujících požadavky na úpravu rozvrhu nebo denního režimu? Odpovídá režim vyučování potřebám léčby a rehabilitace? Vyhovují prostory nárokům na výuku a odpočinek žáků s astmatem a alergiemi? Jsou žáci dostatečně chráněni před úrazy? Mají žáci vhodný stravovací a pitný režim? Mají žáci dostatečný pohybový režim? Jsou prostory dostatečně osvětlené? Daří se udržovat nízká prašnost? Je udržována čistota prostor?

	Jsou žáci dostatečně poučeni o bezpečnosti ve škole i mimo školu? Je zpracována dokumentace BOZP? Jsou zabezpečeny předměty a zařízení proti neodborné manipulaci, je zajištěno, aby nedošlo k úrazům? Jsou žáci chráněni před projevy šikany a jinými nežádoucími jevy?
NÁSTROJE	- jednání s vedením DL - průběžné sledování stavu - dodržování dohledů - rozhovory se žáky - kontrola úklidu - kontrola zápisů v TK o poučení o bezpečnosti
INTERVAL	- začátek školního roku a pak průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Personální
CÍLE	Zajistit kvalifikovaný a stabilní tým pedagogických i provozních zaměstnanců, vytvářet pozitivní klima školy, podporovat vzájemnou spolupráci. Rozvíjet potenciál pedagogů vhodně volenou skladbou DVPP a námětů k samostudiu, podporovat sdílení poznatků v rámci kolektivu. Podporovat pedagogy ve snaze o zavádění nových metod výuky. Motivovat pracovníky v případě nutnosti k práci nad rámec povinností.
KRITÉRIA	Je tým stabilní? Plní každý pracovník svoje povinnosti? Účastní se pedagogové DVPP, sdílejí nové poznatky a využívají je v praxi? Jsou pracovníci ochotni v případě potřeby vykonávat práci nad rámec svých povinností?
NÁSTROJE	-sledování práce zaměstnanců, hospitační činnost -roční vyhodnocování plánu DVPP -rozhovory se zaměstnanci - dotazník spokojenosti s kvalitou výuky na www.zsdl.net
INTERVAL	-tvorba a vyhodnocení plánu DVPP - 1x ročně -ostatní průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Vedení školy
CÍLE	Zajistit bezproblémový chod školy v oblasti: - vzdělávání a výchovy - součinnosti se zřizovatelem - spolupráce s DL - rozpočtu a financování - hospodaření s majetkem - vedení povinné dokumentace

	- BOZP, GDPR - koordinace všech oblastí práce školy
KRITÉRIA	Probíhá činnost školy ve výše uvedených oblastech bez problémů a v souladu se zákonnými normami? Jsou ze strany nadřízených orgánů, DL, kontrolních orgánů, zákonných zástupců žáků nebo žáků podněty ke změnám a zlepšení?
NÁSTROJE	- kontrolní činnost ředitele školy - komunikace s nadřízenými orgány, pracovníky DL, zákonnými zástupci žáků a žáky - rozbor výsledků kontrol a inspekcí
INTERVAL	-průběžně

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Školní vzdělávací program Základní školy při Dětské léčebně Ostrov u Macochy vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV, dále z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru. Klade důraz na individuální rozvoj každého žáka a při jeho vzdělávání vychází z ŠVP jeho kmenové školy (prostřednictvím dotazníku na www.zsdl.net). Vzhledem ke specifickému zaměření školy (zejména nadřazenosti lékařské péče nad vzděláváním) se škola řídí při tvorbě školního vzdělávacího programu Informací MŠMT o postavení škol při zdravotnických zařízeních a z Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 24 653/2006-24: „Ředitel školy nebo školského zařízení může upravit školní vzdělávací program, případně organizaci vzdělávání obecně stanovenou v RVP ZV, podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností žáků."

Ve škole převládá individuální výuka a je respektována osobnost, preferovaný styl učení i pracovní tempo každého žáka. Důležitá je komunikace mezi žákem a učitelem. Žáci dostávají jasné a srozumitelné pokyny, nebojí se zeptat v případě, že něčemu nerozumí. Klidná a vstřícná atmosféra třídy napomáhá přátelskému vztahu mezi učitelem a žákem, založenému na vzájemné důvěře. Žáci pracují s vlastními učebnicemi a pracovními sešity, procvičují učivo na počítačích, interaktivních tabulích nebo v materiálech naší školy.

Před příjezdem žáka na léčebný pobyt vyplňuje učitel z kmenové školy dotazník. Uvádí důležité informace o žákovi, o rozsahu učiva na dobu pobytu v DL, o tom, zda byly u žáka diagnostikovány poruchy učení, o přiznaných podpůrných opatřeních a pod. Díky tomu je možno sestavit pro žáka plán výuky se zohledněním všech jeho vzdělávacích potřeb a zajistit, aby se žák po návratu domů snáze začlenil do výuky v kmenové škole.

Obecně – cíle základního vzdělávání a klíčové kompetence

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- podporovat osobnostní rozvoj žáků, připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- podporovat sociální rozvoj žáků, vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souhrnem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní
- kompetence digitální

ZŠDL svou činností přispívá k dlouhodobém procesu osvojování klíčových kompetencí u každého žáka.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

VZŠDL se snažíme rozvíjet jednotlivé kompetence stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Navazujeme na již vytvořené a snažíme se seznámit žáky s něčím novým prostřednictvím společných postupů, které jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Strategie učitele:

Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení.

Podporuje zvídavost a rozvíjí samostatnost a tvořivost.

Podporuje různé přijatelné způsoby dosažení cíle.

Učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.

Uplatňuje individuální přístup k žákovi.

Dbá na znalost a správné používání pojmů, termínu, symbolů a znaků.

Využívá mezipředmětové vztahy a dbá na návaznost učiva.

Pomáhá spojovat získané informace s praxí.

Napomáhá s tříděním informací, vyhledávání společného.

Motivuje žáky a vytváří prostor pro využívání pomůcek.

Motivuje k učení, cíleně se snaží vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.

Při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Učí práci s chybou.

Učí trpělivosti, povzbuzuje.

Podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky ve vyuč. předmětech.

Umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěr.

Ve výuce zřetelně rozlišuje základní učivo a učivo rozšiřující.

Učitel jde příkladem: Neustále si dalším vzděláváním rozšiřuje svůj „pedagogický obzor“.

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudků a zkušeností.

Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.

Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, při řešení problémů užívá logické, matematické a empirické postupy.

Ověřuje prakticky správnost řešení problémů.

Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Strategie učitele:

Učí žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva).

Podporuje různé přijatelné způsoby řešení.

Podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.

Umožňuje žákům přístup k informačním zdrojům.

Vytváří prostor pro samostatnou práci.

Zadává adekvátní úkoly.

Třídí se žáky základní informace o problému.

Vytváří bezpečné klima.

Učí žáky sebehodnocení.

Nabízí možnosti řešení, pomáhá vybírat vhodné postupy.

Učí žáky samostatnosti, sebeovládání, respektování názoru druhé osoby.

Učí žáky pochopit přebírání zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Seznamuje žáky s obecně platnými normami.

Učí žáky vnímat situace, snažit se najít problém.

Učitel jde příkladem: Učí se sám lépe, s rozumem a nadhledem řešit problémové situace ve škole.

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.

Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění.

Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Strategie učitele:

Učí žáky srozumitelné a pečlivé artikulaci a výstižnému vyjádření myšlenek.

Dbá o kulturu řeči.

Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků.

Napomáhá rozvíjet slovní zásobu a vyjadřovat se vlastními slovy.

Vede se žáky řízený rozhovor.

Stanovuje s žáky pravidla diskuse.

Učí žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Učí žáky vyslechnout a respektovat názor druhých.

Objasňuje žákům nedorozumění při komunikaci.

Učí žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci.

Rozvíjí u žáků schopnost dávat najevo svá rozhodnutí.

Definuje se žáky jejich práva i práva druhých.

Vysvětluje pravidla diplomacie.

Prověřuje čtenářské dovednosti.

Ověřuje si porozumění čtenému textu, podporuje u žáků kladný vztah k literatuře.

Dbá na dodržování správných návyků při výuce čtení a psaní.

Motivuje žáky k zaznamenání myšlenek.

Rozvíjí u žáků slovní zásobu.

Povzbuzuje žáky při prezentaci písemného projevu.

Připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.

Učitel jde příkladem:

Profesionálně přistupuje ke komunikaci se žáky, rodiči, zaměstnanci školy i širší veřejností

Otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o logické argumenty.

Netoleruje pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání.

Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentuje na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

Otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o logické argumenty.

Netoleruje pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání.

Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentuje na veřejnosti.

Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Strategie učitele:

Podporuje individuální a skupinovou výuku a kooperativní vyučování.

Učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

Rozvíjí schopnost u žáků zastávat v týmu různé role.

Vytváří zdravé klima v kolektivu.

Podporuje a oceňuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle, podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

Učí žáky uvědomovat si vlastní přednosti a nedostatky.

Posiluje sebedůvěru žáků a vede je k reálnému sebehodnocení.

Odsuzuje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině.

Učí žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli.

Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování.

Učitel jde příkladem:

Podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí.

Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.

Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Strategie učitele:

Netoleruje sociálně patologické projevy chování (užívání návykových látek, šikana, vandalismus, kriminalita mládeže).

Netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků.

Netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasívní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.

Pomáhá pochopit důležitost pomoci a solidarity.

Vede žáky k pochopení našich státních symbolů, k vlastenectví.

Důsledně dbá na dodržování pravidel chování.

Seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi a dbá na jejich dodržování.

Seznamuje žáky se zdravým životním stylem.

Rozvíjí u žáků spoluzodpovědnost za kvalitu životního prostředí.

Vytváří návyky a rozvíjí postoje vedoucí k ochraně životního prostředí, vysvětluje žákům problematiku ekologie, využívá informační zdroje.

Učí žáky sebeúctě a úctě k druhým lidem.

Problémy řeší věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.

Kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští.

V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace.

Je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

Učitel jde příkladem:

Respektuje právní předpisy, vnitřní normy školy.

Plní příkladně své povinnosti.

Respektuje osobnost žáka a jeho práva.

Buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

Chová se k žáků, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přeje, aby se oni chovali k němu.

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Strategie učitele:

Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci – kvalitně odvedenou práci vždy pochválí, žádnou práci netrestá, při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Seznamuje žáky se základními pracovními materiály a nástroji.

Vysvětluje možnosti používání pracovních nástrojů vzhledem k daným materiálům.

Učí žáky základním pracovním dovednostem, operacím a postupům.

Spojuje teorii s praxí.

Vede žáky k pořádků, podporuje a rozvíjí estetiku.

Zdůrazňuje význam komunikativních dovednosti při kolektivní práci, v mezilidských vztazích.

Důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

Různými formami seznamuje žáky s různými profesemi.

Cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia.

Učitel jde příkladem:

Příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku,..).

Dodržuje dané slovo.

Váží si své profese.

Svoji školu a svoji profesi pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností.

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Strategie učitele:

Udržuje si přehled v oblasti digitálních technologií a průběžně se vzdělává.

V rámci výuky vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci s digitálními technologiemi.

Učí je chápat přínos technologií pro společnost, ale také je seznamuje s riziky, se kterými se v souvislosti s technologiemi mohou setkat.

Seznamuje žáky s nejčastěji používanými digitálními zařízeními a službami a se základními aplikacemi pro plnění různých typů úkolů.

Pomáhá žákům zorientovat se v dostupných možnostech a samostatně volit nejvhodnější postupy, způsoby a prostředky.

Učí žáky, kde a jak získávat a vyhledávat data, informace a digitální obsah, kriticky je posuzovat a odpovídajícím způsobem spravovat nebo sdílet.

Vede žáky a pomáhá jim při vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se pomocí digitálních technologií.

Vlastním příkladem i jinými způsoby motivuje žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění vlastní práce, zautomatizování rutinních činností, zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce.

Učí žáky, jak chránit svá digitální zařízení a data.

Seznamuje žáky s riziky pro jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, která mohou souviset s využíváním digitálních technologií.

Vede žáky k etickému jednání a dodržování legálních postupů.

V případě potřeby využívá služeb dalších odborníků z oblasti IT.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

V základní škole při dětské léčebně v Ostrově u Macochy se vzdělávají žáci se zdravotním oslabením (nemoci horních cest dýchacích, průduškové astma, alergie). Někteří z nich trpí také různými dalšími

typy postižení – především jde o specifické vývojové poruchy učení a chování, vyskytnou se i postižení sluchová, zraková. Všichni tito žáci jsou na naší škole integrováni do běžných tříd. Zde jsou jim vytvářeny podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb – vhodná organizace výuky, zohlednění druhu, stupně a míry postižení při hodnocení, vypracování optimálního osobního plánu práce v ZŠDL, umožnění používání kompenzačních pomůcek, umožnění a uplatnění alternativních forem komunikace, respektování zdravotního stavu žáka.

Setkáváme se zde i s nadanými a mimořádně nadanými žáky.

Při tvorbě plánů práce a posuzování možností jednotlivých žáků se vychází z informací, které zasílá prostřednictvím dotazníku kmenová škola žáka, z informací od zákonných zástupců a pracovníků DL.

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobního maxima.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Vzhledem ke krátké době pobytu žáků se plány pedagogické podpory v ZŠDL netvoří. Žáci pracují podle svých osobních plánů práce, které jim tvoří vyučující jednotlivých předmětů na základě informací z dotazníků vyplněných jejich kmenovými školami, informací od zákonných zástupců a pracovníků DL.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

Vzhledem ke krátké době pobytu žáků se individuální vzdělávací plány v ZŠDL netvoří. Žáci pracují podle svých osobních plánů práce, které jim tvoří vyučující jednotlivých předmětů na základě informací z dotazníků vyplněných jejich kmenovými školami, zejména podle informací o rozsahu zadaného učiva a očekávaných výstupech v jednotlivých předmětech.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při zabezpečování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných škola spolupracuje zejména s kmenovými školami jednotlivých žáků, zákonnými zástupci a pracovníky DL.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

V oblasti organizace výuky

- individuální výuka, střídání forem a činností během výuky

V oblasti metod výuky

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce umožňující častější kontrolu, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení a chování

Vychází vždy z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností těchto žáků, v zásadě se ale vzdělávací proces neodlišuje od vzdělávání ostatních. Výuka všech žáků, a tedy i žáků se specifickými poruchami učení je vždy individuální. Je potřeba podporovat schopnost koncentrace, vhodným způsobem usměrňovat případnou hyperaktivitu a impulzivní jednání, které často poruchy učení provázejí.

U žáků s poruchami chování škola zajistí možnost změn v uspořádání třídy, nabídne širší možnosti pracovního a jiného vyžití k uvolnění psychického a fyzického napětí, dbá na dodržování stanoveného režimu dne, spolupracuje s pracovníky DL.

Žákům je zajištěna individuální péče. Je respektováno jejich pracovní tempo. Je dodržována pravidelná relaxace, časté přestávky. Snažíme se o odstranění rušivých vlivů a navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci.

Velmi důležitý je jednotný přístup všech vyučujících – kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků, podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky nesrovnávat s ostatními.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci nadaní a mimořádně nadaní pracují podle osobních plánů práce sestavených při nástupu do ZŠDL na základě informací z kmenových škol a od zákonných zástupců. Podle jejich individuálních schopností jim vyučující zadávají rozšiřující úkoly (obtížnější varianty cvičení, pracovní listy na rozvíjení mezipředmětových vztahů, logiky a kreativity, problémové úlohy nad rámec základního učiva, samostudium a samostatné vyhledávání informací potřebných pro vypracování úkolů, referáty).

Učitelé respektují osobnostní zvláštnosti těchto žáků, volí takový styl výuky, který umožňuje rozvoj jejich potenciálu.

Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů.

Výčet všech průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)
Tematické okruhy:
- OSOBNOSTNÍ ROZVOJ
rozvoj schopností poznávání
sebepoznání a sebepojetí
seberegulace a sebeorganizace
psychohygiena
kreativita
- SOCIÁLNÍ ROZVOJ

poznávání lidí
mezilidské vztahy
komunikace
kooperace a kompetice
- MORÁLNÍ ROZVOJ
řešení problémů a rozhodovací dovednosti
hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)
Tematické okruhy:
Občanská společnost a stát
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
Tematické okruhy:
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)
Tematické okruhy:
Kulturní diference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikultularita
Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova(EV)
Tematické okruhy:
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MDV)
Tematické okruhy:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Stavba mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti
Tvorba mediálních sdělení
Práce v realizačním týmu

Začlenění průřezových témat do výuky v ZŠDL

Předmět / Ročník	ČJ	M	AJ	PRV	VL	Z	D	PŘV	PŘP	CH
1.	OSV MKV EV MDV VDO	OSV	-	OSV EV MKV	-	-	-	-	-	-
2.	OSV MKV EV MDV VDO	OSV EV	-	OSV EV MKV	-	-	-	-	-	-
3.	OSV, MKV, EV MDV VDO	OSV MKV	OSV MKV EGS EV MDV	VDO OSV EV MKV EGS	-	-	-	-	-	-
4.	OSV MKV EV MDV VDO	OSV MKV	OSV MKV EGS EV MDV	-	-	-	-	OSV EV EGS VDO MKV	-	-
5.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV	OSV MKV EGS EV MDV	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	-	-	OSV EV VDO MKV	-	-
6.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV EV	OSV MKV EGS EV VDO MDV	-	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	MKV EGS OSV VDO MDV EV	-	OSV EV	-
7.	OSV MDV MKV	OSV EV EGS	OSV MKV EGS	-	-	OSV MDV MKV	MKV EGS OSV	-	OSV EV	-

	VDO EV EGS		EV VDO MDV			EGS EV VDO	VDO MDV EV			
8.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV EV	OSV MKV EGS EV VDO MDV	-	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	MKV EGS OSV VDO MDV	-	OSV EV MKV	OSV EGS EV
9.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV VDO EGS EV	OSV MKV EGS EV VDO MDV	-	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	MKV EGS OSV VDO MDV EV	-	OSV EV	OSV EGS EV

Tematické okruhy průřezových témat jsou uvedeny v části Vzdělávací obsahy u jednotlivých předmětů a ročníků.

Průřezovým tématem a zároveň prioritou školy je environmentální výchova. Mimo jiné nás k tomu vede umístění dětské léčebny a naší školy přímo v centru CHKO Moravský kras. Chceme, aby dětí přijíždějící na léčení poznaly krásy našeho regionu, aby se naučily chránit naše přírodní bohatství a životní prostředí celkově. Přispíváme k tomu, aby si vytvářely kladné životní hodnoty. Ochrana přírody a životního prostředí je nedílnou součástí výuky prvouky, ale je zdůrazňována také ve výuce ostatních předmětů. V hodinách českého jazyka v rámci čtení s porozuměním zařazujeme materiály zaměřené na ochranu přírody a na zajímavosti Moravského krasu. Dále spolupracujeme s Mgr. Monikou Tichou, která připravuje přednášky s environmentální a cestovatelskou tématikou.

5. UČEBNÍ PLÁN

Vzhledem ke specifikům školy je učební plán redukovaný a upravený

- dle zdravotního stavu žáků
- dle časového rozsahu výuky povoleného ošetřujícím lékařem
- dle časové náročnosti léčebného režimu

Z provozních důvodů je v ZŠDL 5.ročník většinou přiřazen ke 2.stupni.

Učební plán pro 1. stupeň (1. - 4. roč.)

Vzdělávací oblast	**Vzdělávací obory**	**Počet vyuč. hodin předmětů za týden**			
		1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	9 (7)*	7	7
	Anglický jazyk	-	- (2)*	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika	5	6	5	5
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-
	Vlastivěda	-	-	-	2
	Přírodověda	-	-	-	1
Celkem vyučovacích hodin předmětů v ročnících za týden	66 (2**)	16	17	16	17
Celkem na 1. stupni odučeno vyučovacích hodin		33 (2**)			

* Počet hodin vždy závisí např. na tom, jestli se jednotliví žáci v kmenové škole učí angličtinu. Proto se mohou počty hodin předmětů u žáků lišit.

V případě, že jsou žáci 4. ročníku z organizačních důvodů mimořádně zařazeni do některé třídy II. stupně, jejich učební plán je stejný jako učební plán 5. ročníku.

Učební plán pro 2. stupeň (5. - 9. roč.)

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Počet vyuč. hodin předmětů za týden				
		5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6	5	5	4	5
	Anglický jazyk	3	3	4	4	4
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	4	4	4
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	2	-	-	-	-
	Dějepis	-	1	1	1	1
Člověk a příroda	Přírodověda	1	-	-	-	-
	Přírodopis	-	1	1	1	1
	Zeměpis	-	2	2	2	2
	Chemie	-	-	-	1	-
Celkem hodin předmětů v ročnících	68 (2**)	17	17	17	17	17
Celkem na 2.stupni odučeno vyučovacích hodin		34 (2**)				

(2**) Dvě učitelky navíc podle potřeby a po domluvě s pracovníky dětské léčebny dochází každá na jednu hodinu týdně vyučovat nemocné děti na DL.

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Podrobně rozpracovaná pravidla pro hodnocení žáků tvoří samostatnou část školního řádu, se kterým jsou žáci seznámeni v úvodních hodinách.

Jsou k nahlédnutí na www.zsdl.net nebo v ředitelně školy.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu a chování žáka informováni kdykoliv na požádání.

Obecné zásady hodnocení

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Na ZŠDL je závěrečné hodnocení slovní. Vysvědčení se nevydává. Probíranou látku, hodnocení výsledků vzdělávání žáka a jeho chování zapisují třídní učitelé do osobních záznamů. Tyto se v den odjezdu žáka z DL předávají pro informaci zákonným zástupcům a jejich prostřednictvím se odesílají na kmenové školy žáků. Kopie se zakládají v ZŠDL.

Při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáků na ZŠDL se uplatňuje průběžná klasifikace známkováním, která může být doplněna slovním komentářem. Všechny vypracované úkoly a známky jsou zapsány v sešitě (pracovním sešitě). Známky za vypracovaná cvičení mají hlavně motivační charakter, informují žáka o tom, jak se mu úkol podařil, nebo jestli má zlepšit přístup k práci.

Při hodnocení a při průběžné klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, zohledňuje fakt, že žák je v cizím prostředí a pracuje jiným způsobem, než je zvyklý z kmenové školy.

S chybami, kterých se žák dopustil, se dále pracuje, chyby jsou nedílnou součástí procesu zvládání učiva a práce s nimi je příležitostí k dalšímu rozvoji žáka.

Podklady pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, didaktické testy)
- analýzou výsledků činnosti žáka
- rozhovory se žákem

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni jednak v osobním záznamu, jednak kdykoli na požádání.

Zásady pro hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Škola hodnotí žáky za jejich chování ve škole a při akcích pořádaných školou. Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel slušného chování (školní řád) během pobytu v ZŠDL.

Všechny projevy porušování pravidel chování, agresivity, netolerance, šikany musí být okamžitě řešeny pedagogickým pracovníkem, který vykonává dohled. O nevhodném, nepřijatelném a netolerantním chování je informována třídní učitelka a ředitelka školy.

O případném výchovném opatření rozhoduje ředitelka školy po projednání v pedagogické radě.

Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídní učitelkou okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu. Jinak kdykoliv na požádání.

Zásady a pravidla sebehodnocení žáka

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáka. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál
- jestli cítí, že je schopen ještě se zlepšovat, a co může pro zlepšení udělat

Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky, aby se pokusil sám najít chyby a zároveň zdůvodnil, jak k nim došlo. Známky nejsou jediným prostředkem motivace.

Sebehodnocení se uplatňuje i při hodnocení chování žáka. Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení žáka pedagogem, ale pouze doplňuje a rozšiřuje evaluační procesy a více aktivizuje žáky.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Na ZŠDL se vyučují předměty: český jazyk, matematika, angličtina, prvouka, přírodověda, přírodopis, chemie, vlastivěda, zeměpis, dějepis. Z organizačních důvodů se zaměřujeme na teoretickou část učiva.

Při hodnocení a klasifikaci výsledků v těchto vyučovacích předmětech vychází vyučující z RVP a standardů základního vzdělávání a sleduje zejména:
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalitu myšlení, především logiku, samostatnost a tvořivost,
- aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu,
- kvalitu výsledků činnosti,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Vždy se přihlíží k tomu, že žáci v ZŠDL pracují zcela jiným způsobem, než na jaký jsou zvyklí z kmenové školy.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.
V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě, do hodnocených písemných prací není kombinován větší počet jevů, než je žák schopen zvládnout.

Při způsobu hodnocení a klasifikace žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení vyučující užívají různé formy(např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.)

V případě žáků se specifickými vývojovými poruchami učení je zohledněn druh poruchy a dává se přednost hodnocení toho druhu projevu, při němž se porucha projevuje nejméně.

7. UČEBNÍ OSNOVY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Jazykové vzdělání a jazyková kultura je součástí celkové úrovně a vyspělosti člověka, vede žáka k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování.

Žák se učí správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat mluvenou i psanou formou a uplatňovat výsledky svého poznání. Dovednosti a znalosti získané ve výuce českého jazyka a literatury využívá k úspěšnému dorozumívání s lidmi v různých komunikačních situacích, k začlenění do společnosti a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama, ale i při vzdělávání ve všech ostatních předmětech a při chápání přírodních i společenských skutečností.

Časové vymezení:

1. stupeň: Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 1. ročníku 9 hodin týdně, ve 2. ročníku 7 - 9 hodin týdně, ve 3. - 4. ročníku 7 hodin týdně. Z organizačních důvodů se od 2. ročníku výuka orientuje zejména na jazykovou složku předmětu. Podle časových možností je zařazována práce s literárním nebo odborným textem zaměřená na porozumění čtenému textu a také na interpretaci informací získaných z jiných zdrojů (tabulky, grafy, mapy, internetové encyklopedie apod.).

2. stupeň: Český jazyk a literatura se vyučuje v 5. ročníku 6 hodin týdně, v 6., 7. a 9. ročníku 5 hodin týdně, v 8. ročníku 4 hodiny týdně. Z organizačních důvodů se výuka zaměřuje zejména na jazykovou složku předmětu, pouze v 5. ročníku je zařazena jedna hodina literatury týdně v rámci vyučovací hodiny LV/D. Podle časových možností - většinou dvakrát v průběhu turnusu - je u 6. - 9. ročníku zařazena hodina práce s literárním nebo odborným textem zaměřená na porozumění čtenému textu a na interpretaci informací získaných z jiných zdrojů (tabulky, grafy, mapy, internetové encyklopedie

apod.), dle časových možností se žáci také učí zpracovávat text do formy myšlenkové mapy v počítačovém programu.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v učebně číslo 2 nebo 3. Český jazyk se vyučuje buď jako samostatný předmět, nebo v rámci modulu s některým dalším předmětem, který souběžně probírají žáci vybraných ročníků.

Obsahové vymezení předmětu:

Jazyková výchova

Zvuková stránka jazyka– zásady správné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný),intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování).

Slovní zásoba a tvoření slov– slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov.

Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov.

Skladba – výpověď a věta, stavba slova, pořádek slov ve větě, věta jednoduchá a souvětí, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu.

Pravopis –lexikální, tvaroslovný, skladební.

Obecné poučení o jazyce– čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka, komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky).

Čtení – praktická technika čtení, pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu, věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové.

Mluvený projev– zásady dorozumívání (komunikační normy, komunikační situace), zásady kultivovaného projevu.

Písemný projev– základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, zraková hygiena), čitelná, přehledná technika psaní, na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech.

Vzdělávání v předmětu Literární výchova je zaměřeno:

- na čtení s porozuměním, interpretaci textů odpovídajících stupni čtenářské vyspělosti žáků (doplňující otázky k textu, kresba, písemná interpretace toho, co žáka nejvíce zaujalo, dokončení příběhu a podobně)

- osvojení základních literárních pojmů

- volné komunikaci mezi žákem a učitelem a mezi žáky navzájem na dané téma, zvyšování sebevědomí žáků

- formování osobnosti žáka v kultivovaného člověka

- k propojení literatury a dalších oblastí – příroda, životní prostředí, umělecká díla apod.

Žáci ve vyučování pracují s literárním textem, přičemž pozornost je kladena především na porozumění čtenému textu a na různé interpretaci v závislosti na ročníku. Pracují jak s knihami a s úryvky z knih, tak s dalšími informačními zdroji (encyklopedie, slovníky, časopisy, internet…). Učitel využívá kreativní formy práce, aby zvýšil zájem žáků o četbu (žáci mají možnost seznámit se se školní knihovničkou a půjčovat si knihy, které si pak ve volném čase na léčebně čtou).

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat se všemi ostatními vyučovacími předměty (zejména matematika - čtení s porozuměním při řešení slovních úloh, angličtina - zvládnutí českého jazyka je jedním z předpokladů zvládnutí cizího jazyka, vlastivěda a dějepis - vývoj českého jazyka a literatury v návaznosti na historický vývoj našeho státu, zeměpis - učivo o slovanských jazycích, dialekty v rámci ČR, vazby na ostatní vyučované předměty se realizují také např. výběrem pracovních textů k jednotlivým učivům a ke čtení s porozuměním.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- výklad učiva, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, četba, vyhledávání informací, práce s příručkami, s počítačem a na interaktivní tabuli, didaktické hry

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák směřuje:

- ke stálému zdokonalování čtení s porozuměním
- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem
- vede žáky ke čtení s porozuměním
- vede žáky k využívání výpočetní techniky, příruček, slovníků a dalších informačních zdrojů při řešení úkolů
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku formou počítačových programů a seznamuje je s programy, které je možno použít pro domácí procvičování látky
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů

- závěrečné opakování látky probrané v jednotlivých turnusech realizuje zábavnou formou (soutěž družstev žáků)
- zdůrazňuje nutnost vzdělávat se celý život v závislosti na profesních požadavcích

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:
- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:
- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení, samostatnému vyhledávání informací a prezentaci výsledku
- společně s žákem sleduje proces řešení problému
- pracuje s chybou, vede žáka k poučení se z chyb, kterých se dopustil, rozvíjí jeho logické myšlení
- seznamuje žáky s možnostmi získávání informací (příručky, encyklopedie, knihy, internet)
- umožňuje nezbytnou zpětnou vazbu formou individuální i skupinové diskuze
- umožňuje žákovi prezentovat svoje názory a návrhy
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do skupinové práce

Kompetence komunikativní

žák směřuje:
- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:
- učí žáky vhodné formě komunikace v různých situacích, k diskuzi o problémech, užívání odpovídajících výrazových prostředků
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarizmů
- pěstuje u žáka schopnost naslouchat a vhodně reagovat na promluvy jiných lidí
- navozuje diskuze na aktuální témata

Kompetence sociální a personální

žák směřuje :
- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů a dodržuje pravidla slušného chování
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:
- vytváří podmínky pro práci ve skupinách
- vede žáky k rozpoznání optimálnímu využití schopností každého člena skupiny
- objasňuje žákům nutnost přijmout odpovědnost za své činy i nutnost podřídit vlastní přání společnému cíli
- motivuje žáky ke snaze odstraňovat negativní jevy uvnitř skupiny

- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k respektování druhých lidí a odmítání hrubého zacházení
- k respektování soukromého majetku
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví
- k ochraně přírody

učitel:

- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- dbá na to, aby žáci respektovali a chránili cizí majetek
- vede žáky k udržování pořádku a čistoty v jejich okolí
- posiluje jejich úctu k národním tradicím a kulturnímu dědictví
- vede žáky k ochraně přírody

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování bezpečnostních pravidel
- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- posiluje u žáka kladný vztah k práci
- seznamuje žáky s hygienickými zásadami a bezpečnostními pravidly a dbá na jejich dodržování
- dbá na rozvoj hrubé i jemné motoriky
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- využívá moderní způsoby výuky jako například výklad učiva s využitím mentálních map nebo prezentace na interaktivní tabuli
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů vytvořených v rámci projektu EU peníze školám pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- seznamuje žáky s programy, které je možno použít pro domácí procvičování látky
- vede žáky ke zlepšování čtení s porozuměním a rozvíjí jejich schopnost pracovat s různými zdroji informací, tvoří výukové materiály zaměřené na rozvoj v této oblasti
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů

- závěrečné opakování látky probrané v jednotlivých turnusech realizuje zábavnou formou (soutěž družstev žáků) opět s využitím interaktivní tabule a digitálních učebních materiálů
- učí žáky chránit výsledky práce jiných lidí
- hovoří s žáky o různých možnostech profesního uplatnění

Kompetence digitální

žák směřuje:

- k ovládání a využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- samostatnému rozhodování, které technologie, postupy, způsoby a prostředky pro jakou činnost či řešený problém použít
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, sebevyjádření za pomoci digitálních prostředků
- k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- k průběžnému seznamování s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosu a rizik
- k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- k etickému a legálnímu jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci s digitálními technologiemi
- učí je chápat přínos i rizika technologií pro společnost
- seznamuje žáky s nejčastěji používanými digitálními zařízeními a službami a se základními aplikacemi pro plnění různých typů úkolů
- pomáhá žákům zorientovat se v dostupných možnostech a samostatně volit nejvhodnější postupy, způsoby a prostředky
- učí žáky, kde a jak získávat a vyhledávat data, informace a digitální obsah, kriticky je posuzovat a odpovídajícím způsobem spravovat nebo sdílet
- vede žáky a pomáhá jim při vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se pomocí digitálních technologií
- vlastním příkladem i jinými způsoby motivuje žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění vlastní práce, zautomatizování rutinních činností, zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- učí žáky, jak chránit svá digitální zařízení a data
- seznamuje žáky s riziky pro jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, která mohou souviset s využíváním digitálních technologií
- vede žáky k etickému jednání a dodržování legálních postupů
- udržuje si přehled v oblasti digitálních technologií a průběžně se vzdělává a v případě potřeby využívá služeb dalších odborníků z oblasti IT

Český jazyk a literatura 1. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- čte všechna písmena české abecedy (mimo X, Q, W) a spojuje je do slov - správně čte di, ti, ni a dy, ty, ny - správně čte dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, fě - orientuje se v textu (věta, řádek) - vyhledá v textu zadané slovo - čte se správnou intonací věty oznamovací, rozkazovací, tázací - při čtení volí vhodné tempo řeči /i v mluveném projevu/ - čte se správným slovním přízvukem	**Čtení** - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- tempo řeči</u> <u>- správný slovní přízvuk</u>
- zdvořile a pozorně vyslechne jednoduché sdělení, zapamatuje si z něj základní informace - reaguje vhodnými otázkami na vyslechnuté sdělení	**Naslouchání** - praktické naslouchání - věcné naslouchání
- zná odpovědi na otázky na základě přečteného textu - volí v komunikaci vhodný pozdrav a oslovení - umí vyjádřit prosbu, omluvu, poděkování - vystupuje a mluví zdvořile - v rozhovoru střídá roli mluvčího a posluchače - na základě vlastního zážitku tvoří krátké vyprávění - při mluveném projevu správně dýchá a vyslovuje	**Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (správné dýchání, výslovnost) - komunikační žánry (pozdrav, oslovení omluva, prosba, poděkování) - základní komunikační pravidla (oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena	**Písemný projev** - základní hygienické návyky - technika psaní

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - člení slovo na slabiky - složí z písmen slovo - složí z hlásek slovo	**Tvoření slov** - hláska , slovo - zvuková a grafická podoba slova - skladba slova - rozklad slova na slabiky
- sluchově odliší krátké a dlouhé samohlásky - vyslovuje správně všechny hlásky - rozliší sluchem di – dy, ti – ty, ni – ny - užívá v mluveném projevu správné tvary obvyklých slov	**Zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin
- člení větu na slova - určí počet slov ve větě - užívá v mluveném projevu správný slovosled v jednoduchých větách - rozliší intonaci oznamovací, rozkazovací a tázací věty	**Skladba** - slovo, věta - skladba věty - rozklad věty na slova - správná intonace věty rozkazovací, oznamovací a tázací <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- otázka, rozkaz</u>
- píše velké písmeno na začátku věty - píše velké písmeno na začátku křestních jmen - umí správně napsat své jméno a příjmení - zvládá správně přepis i opis slova a věty - píše správně jednoduchá slova podle diktátu	**Pravopis** - věta - vlastní jména osob - jméno a příjmení - přepis a opis slov a vět - diktát jednoduchých slov <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- vlastní jména zvířat</u> <u>- adresa bydliště</u>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- přednáší zpaměti říkanky k samohláskám - přednáší zpaměti krátké rýmované říkanky - přečte krátký text a podle svých schopností volně reprodukuje jeho obsah - umí spojit obsah textu s ilustrací	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes říkanky - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace textu (pohádky) - vlastní výtvarný doprovod

- dramatizuje známé pohádky - vytvoří jednoduchou ilustraci k pohádce - umí vytvořit rým k jednoduchým slovům	- tvoření rýmů 2. úroveň (nadaní ž.+rozšiřující učivo)
- pozorně vyslechne kratší text a odpoví na otázky na základě slyšeného -rozliší veršovaný text a prózu	**Poslech literárních textů** - poslech kratšího textu (pohádky) - poslech jednoduché básničky, říkanky
- pozná hádanku, říkanku, rozpočítadlo - zná pojem spisovatel, básník, herec, čtenář, kniha knihovna - umí zacházet s knihou - vhodně se chová při návštěvě kulturních akcí	**Základní literární pojmy** - literární druhy a žánry (hádanka, říkanka, rozpočítadlo, pohádka) - pojmy spisovatel, básník, herec, čtenář kniha, knihovna - správné zacházení s knihou - návštěva kulturní akce a správné chování
- stručně vyjádří svůj pocit z přečteného nebo slyšeného textu přiměřeného rozsahu - umí vyjádřit svůj pocit z jednání pohádkových postav - umí rozlišit v pohádkách dobro a zlo - chápe pohádku jako smyšlené vyprávění	**Zážitkové čtení a naslouchání** - pohádka, pohádková postava - vyjádření pocitu z přečteného nebo slyšeného textu

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- utváření praktických životních dovednosti a hledání vlastní cesty ke spokojenému životu a kvalitním mezilidským vztahům
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- rozmanitost kultur, respekt, solidarita a spolupráce s jinými lidmi
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- využití médií, vztah médií a reality
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- životní prostředí, příroda
VDO Občanská společnost a stát	- občanská společnost a škola, výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu

Český jazyk a literatura 2. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná , slova nadřazená a podřazená , vyhledá slova příbuzná - pozná slova stejného nebo podobného významu - porovná slova opačného významu , slova nadřazená, podřazená a slova souřadná -vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu -nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, stejným nebo podobným,citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným -rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku – pro opozita	**Slovní zásoba** - význam slova (slova nadřazená a podřazená , slova opačného významu , slova stejného nebo podobného významu) <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- slova příbuzná</u> <u>- pojmy synonymum , antonymum</u>
- odlišuje samohlásky, dvojhlásky a souhlásky - zná samohlásky krátké a dlouhé - třídí souhlásky tvrdé, měkké, obojetné - pozná slabikotvorné r, l - umí graficky znázornit stavbu slova - zná správné pořadí hlásek v české abecedě a umí je vyjmenovat - seřadí slova v abecedním pořadí podle počátečního písmene	**Zvuková stránka jazyka** - dělení hlásek - abeceda <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- řazení slov v abecedním pořadí dle druhého a třetího písmene</u>
- rozlišuje a utvoří druhy vět podle postoje mluvčího - užívá správnou intonaci - píše správná interpunkční znaménka na konci vět	**Skladba** - druhy vět - intonace oznamovacích, tázacích, rozkazovacích a přacích vět - interpunkční znaménka na konci věty
- píše správně ú – ů , mimo morfologický šev -odůvodňuje a píše správně i , í ,/ y , ý po tvrdých a měkkých souhláskách - sluchově rozliší skupiny di , ti , ni , / dy , ty , ny a správně je vyslovuje - odůvodňuje a píše správně dě , tě , ně , bě , pě , vě	**Pravopis** - psaní ú - ů - tvrdé a měkké souhlásky - slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, fě - spodoba - vlastní jména <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u>

, mě , fě – mimo morfologický šev - uvědomuje si rozdíl mezi hláskovou a grafickou podobou slabik bě , pě , vě , mě , fě - odůvodňuje a píše správnou souhlásku na konci slova - umí vytvořit k danému slovu slovo v jiném tvaru a slovo příbuzné - odůvodňuje a píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, měst a místních pojmenování	- vyjmenuje a pozná souhlásky obojetné - vlastní jména věcí, řek, hor - příbuzná slova

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje svoji nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá , volí vhodné tempo řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích a rozumí jim -zvládne základní komunikační žánry – blahopřání , pozdrav , prosbu, popis a vyprávění podle obrázkové osnovy - domýšlí jednoduchý příběh	**Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu - vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry : - popis předmětu - vyprávění dle obrázků - omluva - pozdrav - blahopřání - prosba - dokončení příběhu - základní komunikační pravidla : - oslovení - střídání role mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky - mimika , gesta
- zvládá hygienické návyky spojené s psaním - píše správné tvary písmen (včetně X, Q, W), číslic - správně spojuje písmena i slabiky -zvládne opis i přepis vět - kontroluje vlastní písemný projev -zvládne nácvik psaní hůlkové abecedy (velká písmena - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - píše čitelně a úhledně	**Písemný projev** - základní hygienické návyky - technika psaní - žánry písemného projevu : - adresa - blahopřání - pozdrav nadaní ž . + rozšiřující učivo) - napíše vzkaz , přihlášku do tábora , dopis
- čte všechna písmena české abecedy včetně X ,Q, W - plynule čte nahlas s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - orientuje se v textu , vyhledává klíčová slova	**Čtení** - praktické hlasité čtení - věcné čtení nadaní ž . + rozšiřující učivo - tichá četba přiměřeně náročných textů s

- umí spojit obsah textu s ilustrací , odpovědět na otázky na základě přečteného textu - orientuje se v textu (věta , řádek , odstavec) - volí vhodnou intonaci a tempo	porozuměním - vhodná intonace (dvojtečka ,středník, pomlčka , přímá řeč)
-zdvořile vyslechne přiměřeně náročné sdělení a adekvátně na ně reaguje - odpovídá na přiměřeně náročné otázky vycházející ze slyšeného projevu , textu - umí zdvořile naslouchat při kontaktu s partnerem	**Naslouchání** - praktické naslouchání - věcné naslouchání

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- zdvořile vyslechne přiměřený text (pohádku, příběh s dětským hrdinou) a adekvátně na něj reaguje	**Poslech literárních textů** - poslech literárního textu
- vyjadřuje své pocity a dojmy z poslechu, adekvátně na něj reaguje - umí soustředěně a pozorně naslouchat - vyjadřuje své pocity z přečteného a slyšeného textu a aktivně reaguje na otázky	**Zážitkové čtení a naslouchání** - zážitkové čtení - zážitkové naslouchání
-zvládne přednes básně , říkanky , rozpočitadla, hádanky - umí vyprávět obsah přečteného či slyšeného textu přiměřeně svému věku - odliší pohádku od ostatních vyprávění , rozliší kladné a záporné postavy - pracuje tvořivě s lit . textem podle pokynů učitele a dle svých schopností - na základě své fantazie domýšlí příběh - volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text přiměřeného rozsahu - k tvořivým činnostem využívá dětské časopisy -zvládne dramatizaci krátké pohádky či povídky - umí spojit obsah textu s ilustrací - provede vlastní výtvarný doprovod k přečtenému nebo slyšenému textu - přiměřeně svému věku hovoří o knize, o lit. textu - navštíví žákovskou knihovnu, orientuje se v systému a výběru knih	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných lit. textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod nadaní ž . + rozšiřující učivo - ponaučení v pohádkách

- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších přiměřené náročnosti - rozezná v próze pohádku , příběh s dětským hrdinou a bajku - zná obsah pojmů a rozliší pojmy spisovatel , básník , ilustrátor - vhodně se chov- zná pojmy spojené s divadelním představením (herec , režisér ,..) - zná některé české autory pohádek – B. Němcová , K.J.Erben - vyhledá ve veršovaném textu rýmy - rozumí pojmu „ přirovnání “ a s vybranými se seznámí	**Základní literární pojmy** - lit . druhy a žánry (rozpočitadlo ,hádanka , říkanka , báseň , pohádka , bajka , povídka - spisovatel , básník , kniha , čtenář - divadelní představení , herec , režisér - verš , rým , přirovnání

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - samostatné plánování vlastní práce
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody - jazykové hry s enviro tématikou
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 3. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo

- seřadí slova v abecedním pořadí podle prvního písmene a následujících písmen	**Zvuková stránka jazyka** - abeceda
- s porozuměním používá pojmy synonyma, antonyma - vysvětlí a vhodně používá slova jednoznačná, mnohoznačná - uvádí konkrétní slova (příklady) jednoznačných, mnohoznačných slov -vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy - zná a tvoří slova příbuzná - pozná společnou část u příbuzných slov - využívá příbuzná slova ke zdůvodňování psaní y/i po obojetných souhláskách	**Slovní zásoba a tvoření slov** - zavedení pojmu synonyma a antonyma - slova jednoznačná a mnohoznačná - slova příbuzná <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- homonyma ve vyjmenovaných slovech</u>
- vyjmenuje slovní druh - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) - pozná konkrétní podstatné jméno (osoba, zvíře, věc) - chápe sloveso jako vyjádření děje - chápe přídavné jméno jako vyjádření vlastností osob, zvířat a věcí - u podstatných jmen určuje číslo a rod - u sloves určuje osobu a číslo - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných, přídavných jmen a sloves.	**Tvarosloví** - slovní druhy - podstatná jména (mluvnické číslo, rod) - slovesa (mluvnická osoba, číslo) <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- pádové otázky, určování pádů</u> <u>- infinitiv</u> <u>- sloveso „ být “</u> <u>- sloveso (určování času)</u> <u>- ohebné a neohebné slovní druhy</u>
- spojuje věty jednoduché v souvětí pomocí spojovacích nebo jiných prostředků - vytvoří k jednoduchému souvětí vzorec - vymyslí k jednoduchému větnému vzorci konkrétní souvětí - ve větě najde sloveso a nositele děje	**Skladba** - věta jednoduchá - souvětí - vzorce souvětí <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- pojmy „ podmět “ a „ přísudek “</u>
- vyjmenuje a najde v textu vyjmenovaná slova - vysvětlí význam jednotlivých vyjmenovaných slov - najde a pozná slova příbuzná k vyjmenovaným slovům - rozpozná a zdůvodní pravopis slov s předponou vy- / vý-	**Pravopis** - psaní y/i po obojetných souhláskách uvnitř slova - psaní velkých písmen v zeměpisných názvech <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- psaní y/i po obojetných souhláskách v cizích slovech a v místních pojmenováních</u>

- snaží se psát správné y/i po obojetných souhláskách - zdůvodňuje psaní y/i po obojetných souhláskách - píše velká písmena v zeměpisných názvech známých hor, pohoří, řek.	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- vyslechne text přiměřené délky a náročnosti - pozorně vyslechne text s zapamatuje si z něj podstatná fakta - čte s porozumění a soustředěně věku odpovídající literární texty - vyjadřuje své pocity z přečteného nebo slyšeného textu	**Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** - poslech literárních textů - zážitkové čtení - zážitkové naslouchání
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - podle svých schopností volně reprodukuje text přiměřené náročnosti rozliší vyjadřování v próze a ve verších - zdramatizuje pohádku a doprovodí ji ilustracemi - domyslí závěr vypravování, příběhu -vytváří vlastní literární text na zadané téma - všímá si ilustrací a samostatně je i vytváří - vyhledá a charakterizuje hlavní postavy - stručně vyjádří hlavní dějovou linii	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes - reprodukce - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - poezie x próza
- zná některé regionální pověsti - rozliší pohádku a skutečný příběh - rozliší divadelní žánry (činohra, opera, balet, opereta, muzikál) - vhodně se chová při návštěvě kulturních akcí - rozliší a pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - zná některé autory českých dětských knih - zná a používá pojmy „verš “ a „ rým “	**Základní literární pojmy** - pohádka, příběh a pověst - divadelní žánry - ilustrátor, spisovatel - verš, rým

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
	Čtení

- plynule čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti - využívá tiché čtení k seznámení s kratšími texty - respektuje interpunkční znaménka a volí vhodnou intonaci (přímá řeč, dvojtečka, středník, pomlčka) - v textu vyhledává základní informace -rozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti	- plynulé čtení s porozuměním - věcné čtení - tiché čtení krátkého textu <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo)</u> <u>- tiché čtení delších textů</u> <u>s porozuměním</u>
-vyslechne přiměřeně náročné sdělení a adekvátně na ně reaguje - pozornému vyslechnutí přiměřeně složitého sdělení a zapamatování si z něj podstatných fakt. - naslouchání promluvám druhých ve třídě, skupině.	**Naslouchání** - praktické naslouchání - věcné naslouchání
- při mluveném projevu správně dýchá a volí vhodné tempo - zformuluje krátký vzkaz, oznámení - seznámí se s popisem pracovního postupu - seřadí obrázky k přečtenému textu a vypravuje podle nich - na základě vlastního prožitku krátce vypravuje - využívá vhodné verbální a neverbální prostředky a rozumí jim - umí klást smysluplné otázky a odpovídat na ně	**Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu - komunikační žánry ● Vzkaz ● Pozvánka ● Vypravování ● Popis pracovního postupu - mimojazykové prostředky - komunikační pravidla – střídání rolí (otázka – odpověď) <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- zásady telefonování</u> <u>- jednoduchý rozhovor</u>
- píše čitelně a úhledně - kontroluje svůj písemný projev - napíše blahopřání k svátku, narozeninám,.. -sestaví popis předmětu a popis pracovního popisu - sestaví krátkou pozvánku -sestaví jednoduchý slohový útvar – adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka -posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí - vyplní přihlášku na tábor	**Písemný projev** - základní hygienické návyky - technika psaní - žánry písemného projevu ● Blahopřání ● Pozvánka ● Popis zvířete ● Pohlednice ● Přihláška <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- dopis, vypravování</u>

Průřezová témata

OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - samostatné plánování vlastní práce
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody - jazykové hry s enviro tématikou
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 4. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- čte plynule a s porozuměním přiměřeně náročné texty, volí vhodnou intonaci - využívá tichého čtení s porozuměním - rozlišuje a vyhledává důležité informace, zaznamenává je -vybere z nabídky vhodný nadpis - posoudí na základě přečteného textu pravdivost či nepravdivost tvrzení -posoudí, zda informace vyplývá či nevyplývá z textu -vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku --vystihne hlavní myšlenku	**Čtení** -praktické čtení - plynulé čtení s porozuměním - hlasité čtení - tiché čtení - věcné čtení
- zdvořile vyslechne přiměřeně náročné sdělení a adekvátně na něj reaguje - odpovídá na přiměřeně náročné otázky vycházející ze slyšeného projevu -rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost -využívá spisovnou výslovnost	**Naslouchání** - praktické naslouchání - věcné naslouchání

-volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru -na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení a respektuje při tom rozdílného adresáta -vhodně se představí ostatním dětem, dospělému - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení -sestaví z vět na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení -vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, vhodně ji užívá dle svého komunikačního záměru -vybere z ukázek tu, která ovlivňuje rozhodování člověka - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě -vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - užívá nonverbálních technik v komunikaci	**Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gestikulace) - komunikační žánry: vypravování, popis osoby, věci, pracovního postupu, pozvánka, zpráva, oznámení, vzkaz
-píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - kontroluje písemný projev - dodržuje základní hygienické a pracovní návyky při psaní - dodržuje úhlednost, čitelnost, plynulost - respektuje již zvládnutá pravidla pravopisu - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti -k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu -zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo - správně formuluje dopis, sestaví pozvánku, vzkaz, inzerát, popíše osobu, zvíře, pracovní postup podle připravené osnovy (pomoc učitele), napíše jednoduché vypravování na základě prožitku, ilustrace či četby, vyplní jednoduché tiskopisy.	**Písemný projev** - základní hygienické návyky - technika psaní - komunikační žánry: vypravování, popis osoby, věci, pracovního postupu, pozvánka, zpráva, oznámení, vzkaz - osnova - žánry písemného projevu: dopis, pozvánka, popis osoby, vypravování, tiskopis

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo

- porovnává významy slov - uvědomuje si expresivitu slov - všímá si spisovné podoby slov a jejich nespisovných tvarů - zná stavbu slova -určí kořen slova, část příponovou, předponovou -rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne -k danému slovu uvede slova příbuzná - odlišuje slova příbuzná a tvary slov - v psaném projevu rozlišuje psaní předpon a předložek - umí vysvětlit význam jednoduchých rčení, pořekadel, pranostik a přísloví - zná latinské pojmy a s porozuměním je používá	**Slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy - slovní význam: slova spisovná a nespisovná, citově zabarvená a neutrální, sousloví, rčení, přísloví, pranostiky - stavba slova: rozdělení slova na předponu, kořen, příponu - rozlišení předpony a předložky <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- přenesení významu slov (metafory)</u> <u>- synonyma, antonyma, homonyma</u>
- rozlišuje slovní druhy v jasných případech - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - skloňuje podstatná jména - zná vzory substantiv a uvědoměle je používá v psaném projevu - rozliší abstraktní a konkrétní podstatná jména - časuje slovesa - rozliší určitý a neurčitý tvar sloves - vyhledává v textu jednoduché i složené tvary sloves, zvratná slovesa - rozezná tvary slovesa být <u>- užívá stejně znějícího slova jako různý slovní druh ve větách (raněný ležel v nemocnici, raněný voják…)</u>	**Tvarosloví** - slovní druhy - určování slovních druhů - rozlišení SD na ohebné a neohebné - podstatná jména: - konkrétní a abstraktní - skloňování - mluvnické kategorie: rod, číslo, pád, vzor - slovesa: - časování - mluvnické kategorie: osoba, číslo, čas - infinitiv - jednoduché a složené tvary sloves - tvary slovesa být - zvratná slovesa <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- užití slov ve větách jako různé slovní druhy</u>
- odliší větu jednoduchou a souvětí - ve větě jednoduché rozpozná základ věty - ve větě jednoduché vyhledá ZSD - rozpozná věty s nevyjádřeným podmětem - spojí věty jednoduché v souvětí za použití vhodných spojovacích výrazů - vytvoří věty podle větných vzorců a sestaví větné vzorce podle souvětí	**Skladba** - věta jednoduchá - základ věty - základní skladební dvojice (podmět a přísudek) - několikanásobné větné členy - nevyjádřený podmět - souvětí - větné vzorce

- uvědomuje si stavbu složitějších typů souvětí - obměňuje spojovací výrazy v souvětí - vyhledává ZSD v souvětí	nadaní ž.+rozšiřující učivo - stavba složitějších typů souvětí - obměna spojovacích výrazů v souvětí - přísudek slovesný složený
- odůvodňuje a správně píše i, í / y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných - píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického - píše správně ú u složených slov - aplikuje poznatky o vzorech podstatných jmen při psaní jejich koncovek - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - respektuje shodu přísudku s holým podmětem - v textu rozliší přímou a nepřímou řeč, rozpozná větu uvozovací, zná pojem uvozovky - seznámí se s pravidly psaní přímé řeči - v mluveném projevu převádí přímou řeč na řeč nepřímou a naopak - píše malé písmeno u adjektiv od místních substantiv - zapisuje správně přímou řeč	**Pravopis** - psaní i, í / y, ý po obojetných souhláskách a v některých cizích slovech v místních pojmenováních -psaní bě, bje, vě, vje, pě, mě na hranici morfologického švu i mimo morfologický šev - psaní ú, ů u složených slov - psaní koncovek podstatných jmen - psaní čárky v jednoduchých typech souvětí - shoda přísudku s holým podmětem - seznámení s přímou řečí (věta uvozovací, uvozovky, přímá řeč, nepřímá řeč nadaní ž.+rozšiřující učivo - psaní malého písmene u přídavných jmen vytvořených od podstatných jmen místních - psaní přímé řeči

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- vyslechne text přiměřené náročnosti a délky - pozorně vyslechne vhodný text a zapamatuje si z něj podstatná fakta - chová se vhodně při návštěvě kulturního představení	**Poslech literárních textů** - poslech literárních textů - návštěva kulturních akcí
- čte s porozuměním a soustředěně věku odpovídající texty - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	**Zážitkové čtení a naslouchání** - zážitkové čtení - zážitkové naslouchání - vyjadřování dojmů z četby
	Tvořivé činnosti s literárním textem

- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele - tvoří k přečtenému textu vlastní ilustraci - podle svých schopností čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - podle svých schopností volně reprodukuje obsah přečteného textu - domyslí závěr příběhu, vyprávění - na dané téma tvoří podle svých schopností vlastní literární text - vyhledá a charakterizuje hlavní postavu	- přednes literárních textů - reprodukce - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - vytváření vlastního literárního textu
- rozlišuje základní literární žánry - rozlišuje pohádku lidovou a autorskou - zná některé autory českých i světových dětských knih - rozliší a pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - rozliší vyjadřování v próze a ve verších - při rozboru věku odpovídajících literárních textů s porozuměním používá základní literární pojmy	**Základní literární pojmy** - pohádka (lidová x autorská) - čeští spisovatelé dětských knih - světoví spisovatelé dětských knih - próza x verš - základní literární pojmy – pohádka, pověst, povídka, bajka, rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, verš, rým, přirovnání, básník, spisovatel, ilustrátor, herec, divadelní představení, režisér

Průřezová témata	
OSV Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace	- diskuze na téma mezilidských vztahů - komunikace, rozvoj sociálních dovedností, řešení konfliktů v rámci třídy - rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - samostatné plánování vlastní práce
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Multikultularita Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity	- spolupráce s jinými lidmi, lidská solidarita, problém diskriminace - chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokulturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly

VDO Občanská společnost a stát (škola) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu - základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
MDV Fungování a vliv médií ve společnosti Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	-využití médií, vztah médií a reality - problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- četba o přírodě, diskuse na téma ochrany životního prostředí - jazykové hry s enviro tématikou

Český jazyk a literatura 5. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas -vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu - čte pozorně a plynule přiměřeně náročný text a orientuje se v něm -rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl textu - rozlišuje podstatné a okrajové informace ve vhodném textu, podstatné informace zaznamenává -utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta - používá při čtení správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo -vypíše požadovanou informaci z textu - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	**Čtení** - tiché i hlasité čtení vhodných a přiměřeně náročných textů - vyhledávání podstatných informací v textu - upevňování správné techniky čtení
- zdvořile a pozorně vyslechne přiměřeně složité sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - reaguje vhodnými otázkami na vyslechnuté sdělení - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení, na základě vlastní fantazie neúplné sdělení doplní - vyslechne sdělení a reprodukuje smysl -vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě	**Naslouchání** - naslouchání jednoduchému sdělení - dotváření neúplného sdělení - reprodukce obsahu vyslechnutého sdělení, zaznamenání podstatných informací

	Mluvený projev
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace -na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor, zanechá vzkaz na záznamníku -posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, tel. Hovoru nebo vzkazu něco chybí nebo zda je úplná -mění dialog na vzkaz apod. - vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - podle komunikační situace volí vhodná gesta a mimiku - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený projev	- prohlubování a upevňování správné techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu) - spisovná a nespisovná výslovnost - základní komunikační pravidla (vedení dialogu, role mluvčího a posluchače) - mimojazykové prostředky (mimika, gesta) - komunikační žánry: zpráva, oznámení, vypravování, popis, dialog na základě obrazového materiálu
	Písemný projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním - kontroluje a hodnotí úhlednost, čitelnost a přehlednost svého písemného projevu - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduchý text -napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi -v ukázce dopisu doplní, co chybí - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký písemný projev s dodržením časové posloupnosti a dějové návaznosti - vyplní jednoduchý tiskopis (složenka, dotazník, přihláška)	- upevňování hyg. návyků spojených s psaním (sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) - upevňování správné techniky psaní - žánry písemného projevu (blahopřání, dopis, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, popis) - vypravování (sestavení osnovy, vytvoření krátkého pís.projevu)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
	Slovní zásoba a tvoření slov
- porovnává významy slov - rozliší slova jednovýznamová a mnohovýznamová - zná a pracuje s pojmy „antonyma“, „synonyma“, „homonyma“ - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a	- význam slova - stavba slova

koncovku - odliší předponu a předložku	
- užívá v mluveném projevu běžná slova v gramaticky správných tvarech v psaném i mluveném projevu -vyhledá v textu nespisovný tvar podst. a příd. jm. a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným -určí slovní druh vyznačeného slova ve větě, kromě částic -vybere z krátkého textu větu, která obsahuje, neobsahuje určený slovní druh -určí u podst. jm. rod, číslo pád a vzor -doplní zadaný tvar pods. jm. do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně - rozliší přídavná jména tvrdá a měkká a skloňuje je podle vzorů - rozliší druhy zájmen, skloňuje zájmena osobní a zvratná - pozná a zařadí jednotl.druhy číslovek, rozliší číslovky určité a neurčité - pozná a časuje sloveso, určí osobu, číslo, čas, způsob - užívá správné tvary podmiňovacího způsobu sloves - pozná, zařadí a vhodně používá neohebné slovní druhy -rozliší, zda je věta napsána gramaticky správně	**Tvarosloví** - slovní druhy (přehled, ohebné x neohebné) - podstatná jména, určování mluvnických kategorií - přídavná jména – druhy, koncovky - zájmena – druhy, skloňování zájmen osobních a zvratných - číslovky – druhy, určité x neurčité - slovesa, určování mluvnických kategorií - podmiňovací způsob sloves - neohebné slovní druhy
- rozliší větu jednoduchou a souvětí - z vět jednoduchých tvoří souvětí, používá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby je obměňuje - využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy v souvětí - má přehled o členění složitých souvětí - sestavuje vzorce souvětí - tvoří souvětí podle vzorců - vyhledá ve větě základní skladební dvojici - pozná větu s nevyjádřeným, několikanásobným podmětem -vyhledá ve větě určovací skladební dvojice -nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován -spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu	**Skladba** - věta jednoduchá a souvětí - spojovací výrazy v souvětí - vzorce souvětí - základní skladební dvojice - podmět vyjádřený i nevyjádřený - přísudek holý a složený - několikanásobný podmět <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> <u>- věta jednočlenná</u>
	Pravopis - koncovky podstatných jmen - koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých - slova se zdvojenými souhláskami - hláskové skupiny -mě-, -mně- - skloňování zájmena „ já” - předložky s, z, se, ze - předpony s-, z-, se-, ze-, vz- - shoda přísudku s holým

- píše správně i - y v koncovkách podst.jmen - píše správně i - y v koncovkách tvrdých a měkkých přídavných jmen - píše správně slova se zdvojenými souhláskami - píše správně slova s hláskovými skupinami -mě-, -mně- - užívá správné tvary zájmena „ já “ - rozliší a správně užívá předložky s, z, se, ze - rozliší a správně užívá předpony s-, z-, se-, ze-, vz- - respektuje shodu přísudku s holým podmětem - na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary příčestí minulého činného v mluveném i psaném projevu - píše správně čárku v souvětí - rozliší přímou a nepřímou řeč - píše správně všechny typy přímé řeči -doplní správně čárky do zadaného textu – oslovení, několikanásobný větný člen	podmětem - psaní čárky v souvětí - přímá a nepřímá řeč (věta uvozovací, přímá x nepřímá řeč) <u>nadaní ž. + rozšiřující učivo</u> <u>- shoda přísudku s několikanásobným podmětem</u>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
- zdvořile a pozorně vyslechne literární text přiměřené náročnosti a délky	**Poslech literárních textů** - poslech literárních textů
- čte s porozuměním a soustředěně literární texty přiměřeného rozsahu a odpovídající věku - vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je - vyjadřuje své dojmy z vyslechnutého literárního textu, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo čtenářského deníku - řekne, jak na něj ukázka působí - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - rozhodne, z kterého druhu, žánru je úryvek – pohádka, pověst, bajka, poezie, próza	**Zážitkové čtení a naslouchání** - čtení s porozuměním - zážitkové naslouchání - umělecké a neumělecké texty
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného rozsahu a odpovídající věku - volně reprodukuje vhodný literární text přečtený nebo slyšený - na dané téma tvoří vlastní literární text -napíše pohádku, bajku	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes literárního textu - reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace

- k přečtenému, slyšenému nebo vlastnímu literárnímu textu tvoří výtvarný doprovod	- vlastní výtvarný doprovod
- při jednoduchém rozboru přiměřených literárních textů užívá základní literární pojmy - zná nejznámější české i zahraniční autory a ilustrátory dětských knih (Poláček, Čapek, Štorch, Jirásek, Petiška, Andersen, Verne, Defoe,…)	**Základní literární pojmy** - literární pojmy: hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst (národní, regionální), spisovatel, ilustrátor, básník,herec, režisér, verš, rým, přirovnání <u>nadaní ž. + rozšiřující učivo</u> <u>- literární pojmy - metafora</u>

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu - literární dílo jako východisko sebepoznání, poznání lidí a okolního světa
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 6. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
● rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu ● samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Stručnou mluvnicí českou, Slovníkem spisovné češtiny, Internetovou jazykovou příručkou	**Obecný úvod o jazyku** ● jazyk a jeho útvary ● jazykověda a její složky ● seznámení s jazykovými příručkami
● rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ● volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	**Zvuková stránka jazyka** ● hláskosloví ● spisovná výslovnost ● přízvuk ● větná melodie nadaní ž.+rozšiřující učivo ● přednes poezie i prózy
● rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku ● zná a užívá pravidla morfologického pravopisu (koncovky podst. a příd. jmen) ● žák je dokáže rozlišit a prakticky provádět ● poznatky aplikuje při odůvodňování pravopisu	**Stavba a tvoření slov** ● kořen, část předponová, příponová, koncovka ● změny souhlásek, zdvojené souhlásky ● předpony/předložky s/z nadaní ž.+rozšiřující učivo ● slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova ● obtížnější tvary zdvojených hlásek
● určuje slovní druhy plnovýznamových slov ● rozliší podstat. jména a jejich tvary správně užívá v projevu mluveném i psaném ● umí zařadit přídavná jména ke vzorům a zvládá morfologický pravopis ● stupňuje příd. jména, dokáže je vhodně užít v mluveném i psaném projevu ● rozpozná tvary s životnou koncovkou ● pozná běžná zájmena a zařadí ke druhu ● ovládá pravopis zájmena já ● správně zapíše jednodušší číslovku slovem i číslicí ● zná a užívá správné tvary číslovek dvě, obě, tři, čtyři ● určí os.,č.,zp.,čas - utvoří spisovné tvary pod.zp.přítomného, umí je zapsat	**Tvarosloví** ● slovní druhy ● podstatná jména (konkrétní, abstraktní,pomnožná,hromadná,látková) ● jména obecná a vlastní, psaní velkých písmen vlastních jmen a názvů ● přídavná jména - přivlastňovací, jmenné tvary, stupňování příd. jmen nadaní ž.+rozšiřující učivo ● životnost podst. jmen mluvnická vs. skutečná ● zájmena – skloňování zájmen osobních a přivlastňovacích ● číslovky – druhy, skloňování ● slovesa – mluvnické kategorie, podmiňovací způsob přítomný

● s pomocí Pravidel čes. pravopisu a jaz. příruček	nadaní ž.+rozšiřující učivo ● duplicitní tvary zájmen ● složitější číslovky
● pozná základní a rozvíjející větné členy, zná a aplikuje pravidla pro pravopis ve shodě PO+PŘ ● dokáže graficky znázornit jednoduché věty ● určí počet vět v souvětí ● zná spojovací výrazy, před kterými se píše čárka ● rozlišuje přívlastek shodný a neshodný	**Skladba** ● základní větné členy+shoda přís. s jedním i několikanás. podmětem ● rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, příslovečné určení místa,času, způsobu) ● věta jednoduchá a souvětí ● interpunkce v jednoduchých souvětích nadaní ž.+rozšiřující učivo ● přívlastek shodný, neshodný
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
	Tvarosloví
● ovládá pravopisná pravidla pro psaní velkých písmen ve jménech vlastních	● podstatná a přídavná jména, psaní velkých písmen ve vlastních jménech
● užívá správné tvary osobních a přivlast. zájmen	● zájmena - skloňování zájmena jenž
● seznámí se s tvary zájmena jenž	
● ovládá mluvnické kategorie – osoba, číslo, čas, způsob (spisovné tvary podmiňovacího způsobu přítomného i minulého)	● slovesa ● podmiňovací způsob minulý
● rozezná slovesný rod	● slovesný rod
● <u>dokáže nahradit zájmeno **který** synonymem **jenž**</u>	<u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> ● <u>vztažné zájmeno jenž - používání v textu</u>
●	
● pozná příslovce a určí druh ● zná pravidla stupňování příslovcí a dokáže je prakticky aplikovat ● odliší příslovečné spřežky a vazbu předložky s podstatným jménem	● příslovce ● stupňování příslovcí ● příslovečné spřežky
● užívá náležitou podobu předložek, klade přízvuk na předložku	● předložky
● zná nejběžnější spojky souřadicí a podřadicí ● pozná částice a citoslovce, dokáže je používat, citoslovce v textu odděluje čárkou	● spojky ● částice, citoslovce
● <u>pozná, kdy je přísudek vyjádřen citoslovcem, v textu je neodděluje čárkou, dokáže citoslovce nahradit vhodným slovesem</u>	<u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> ● <u>citoslovce ve funkci přísudku ve větě</u>
	Význam slov, slovní zásoba a její obohacování
● rozezná sousloví a volné spojení slov ● rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná, u běžně užívaných mnohoznačných slov umí uvést více významů, dokáže je vhodně užívat,uvědomuje si významové rozdíly,citové zabarvení	● slovo, sousloví ● slova jednoznačná a mnohoznačná
● zná tyto pojmy a dokáže vytvořit běžné příklady synonym a antonym, rozlišuje významy homonym	● synonyma,homonyma, antonyma
● chápe význam odborné terminologie užívané ve vyučovacích předmětech,odliší termíny domácího původu a přejaté,termíny jednoslovné a víceslovné, dokáže vyhledat význam neznámých výrazů	● odborné názvy, názvosloví
● spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova ● rozliší další významy běžných slov	<u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u>

● zná tyto pojmy, dokáže rozlišit jednodušší příklady metafory vs. metonymie ● rozliší slova zastaralá a nově vzniklá - rozpozná způsoby tvoření slov ● zvládá pravopis související se stavbou a tvořením slov	● metafora,metonymie (přenesení významu slov ● způsoby obohacování slovní zásoby - tvoření nových slov - odvozováním, - skládáním - zkracováním
● rozezná jednotlivé druhy vět, čte se správnou intonací ● zná rozdíl mezi otázkami zjišťovacími a doplňovacími ● vyhledá ve větě podmět a přísudek, při psaní uplatňuje pravopisné pravidlo shody přísudku s podmětem ● rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné ● rozpozná a dokáže používat rozvíjející větné členy při komunikaci ● graficky znázorní stavbu vět ● umí změnit větu dvojčlennou na jednočlennou a naopak ● rozpozná doplněk ve větě ● pozná větu hlavní a větu vedlejší, dokáže určit druh vedlejší věty v jednodušších souvětích, zná nejběžnější spojky připojující různé vedlejší věty ● ovládá interpunkci v jednoduchých souvětích ● pozná větu doplňkovou ● změní rozvíjející větný člena na větu a naopak	**Skladba** ● věty podle postoje mluvčího (oznamovací, rozkazovací, tázací, přací), věty zvolací ● podmět vyjádřený a nevyjádřený, všeobecný ● přísudek slovesný a jmenný ● věty dvojčlenné a jednočlenné ● rozvíjející větné členy (přívlastek shodný, neshodný, příslovečné určení) nadaní ž.+rozšiřující učivo ● tvoření vět dvojčlenných a jednočlenných ● doplněk ● věta hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět (podmětná, předmětná, příslovečné,přívlastková, přísudková) nadaní ž.+rozšiřující učivo ● věta doplňková ● praktické úkoly na vzájemné nahrazování větné členy - věty vedlejší
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu

MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 8. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
● zařadí češtinu do systému jazykových skupin ● rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ● využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných projevů podle komunikační situace ● samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a Internetovou jazykovou příručkou	**Obecné výklady o českém jazyce** ● slovanské jazyky ● rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) ● jazyk a komunikace ● jazykové příručky
● správně vyslovuje a píše běžně užívaná cizí slova, rozumí jejich významu - nahradí přejatá slova českými synonymy ● význam neznámých slov dokáže vyhledat ve Slovníku cizích slov	**Nauka o slovní zásobě** ● přejímání slov z cizích jazyků jako jeden ze způsobů obohacování slovní zásoby ● slova přejatá, výslovnost a pravopis
● tvoří správné tvary běžně užívaných přejatých jmen ● zná pravidla pro skloňování přejatých jmen vlastních tvoří správné tvary běžně užívaných jmen ● dokáže vyhledat v jaz.příručkách správný tvar méně známých jmen ● rozliší dokonavá a nedokonavá slovesa, tvoří vidové dvojice	**Tvarosloví** ● skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních

● uvědomuje si významový rozdíl dokonavých a nedokonavých sloves ● tvoří spisovné tvary sloves, obtížnější tvary vyhledává v jazykových příručkách ● <u>dokáže určit slovesnou třídu a vzor a využít vzor při tvoření správných tvarů sloves</u>	● slovesný vid <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> ● <u>slovesná třída a vzor</u>
● rozlišuje věty hlavní a věty vedlejší ● určí druhy vět vedlejších ● pozná významový poměr mezi VH v jednoduchém souvětí souřadném ● správně používá interpunkci související se stavbou souvětí ● <u>dokáže graficky znázornit stavbu složitého souvětí</u>	**Skladba** ● souvětí podřadné a souřadné ● významový poměr mezi větami hlavními ● interpunkce v souvětí <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> ● <u>stavba složitého souvětí</u>
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 9. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
	Slovanské jazyky, obecné výklady o českém jazyce
● seznámí se s jednotlivými obdobími ve vývoji jazyka, charakteristickými rysy a hlavními představiteli	● vývoj jazyka
● vyhledá v textu příklady	● neologismy,historismy, archaismy
● zařadí češtinu do systému slovanských jazyků,seznámí se s ukázkami slov. jazyků	● slovanské jazyky
● orientuje se ve spisovné výslovnosti, pracuje s jaz. příručkami	● projev mluvený (spodoba znělosti, přízvuk, větná melodie) a psaný, jazyková kultura
● zná pravidla spisovné výslovnosti, užívá náležitý slovní přízvuk, větnou melodii, tempo a pauzy v mluveném projevu	**Zvuková stránka jazyka** ● hláskosloví ● zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
● správně píše a vyslovuje častěji používaná slova přejatá	● psaní a výslovnost slov přejatých
	Slovní zásoba a význam slova, tvoření slov
● zná tyto pojmy a vyhledá příklady sousloví a volných spojení slov v textu	● slovo a sousloví
● pracuje se slovníky a různými jazykovými příručkami	● rozvoj slovní zásoby ● slova domácí, mezinárodní
● zná běžně užívané odborné termíny vyučovacích předmětů	● odborné názvy
● správně dělí slova, vyhledá kořen slova a další části	● stavba slova
● správně rozeznává druhy slov v textu ● tvoří spisovné tvary slov a používá je v komunikaci	**Tvarosloví** ● slovní druhy ● podstatná jména ● přídavná jména ● zájmena a číslovky ● slovesa ● slovesné třídy a vzory ● neohebné slovní druhy
	<u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u>
● <u>pozná přechodníky a zná pravidla jejich používání</u>	● <u>přechodníky</u>
	Skladba
● rozlišuje pojmy věta a výpověď	● věta a výpověď
● odlišuje v psaném i mluveném projevu věty podle postoje mluvčího	● věty podle postoje mluvčího ● věta jednoduchá – jednočlenná, dvojčlenná,

● dbá na správný slovosled, orientuje se ve stavbě věty jednoduché ● má přehled o členění složitého souvětí, správně používá interpunkci ● graficky odlišuje přímou řeč, vhodně ji užívá ve vypravování ● dokáže vytvořit souvětí na základě zadaného grafu ● vyhledá v textu a rozliší vsuvku od věty vedlejší ● vyhledá v textu příklady výpustky, samostatného větného členu a osamostatněného větného členu ● dokáže tyto jazykové prostředky vhodně a se správným pravopisem používat	podmět a přísudek, rozvíjející větné členy ● souvětí – souřadné a podřadné, stavba souvětí, druhy vedlejších vět, významový poměr mezi větami hlavními ● řeč přímá, nepřímá nadaní ž.+rozšiřující učivo ● tvoření souvětí podle grafů ● zvláštnosti větné stavby a prostředky textové návaznosti - vsuvka, výpustka, samostatný větný člen, osamostatněný větný člen
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

MATEMATIKA

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v matematice směřuje jednak k užití matematiky v reálných situacích, jednak k získání vědomostí potřebných pro další vzdělávání v jiných předmětech. Důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy a symboliku a základy matematického jazyka.

Časové vymezení:

Matematika je realizována jako samostatný předmět:

- v 1. a 3. ročníku 5 hodin týdně, ve 2. a 4. ročníku 6 hodin týdně,

- v 5. a 6. ročníku 5 hodin týdně, v 7. - 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v učebně číslo 4.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah oboru je rozdělen do tematických okruhů:

Čísla a početní operace
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Číslo a proměnná
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Uplatňují se mezipředmětové vztahy zejména s českým jazykem, zeměpisem a přírodopisem.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MKV),Výchova demokratického občana (VDO) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS).

Formy a metody práce:

- skupinová práce, samostatná práce i spolupráce ve dvojicích, práce na PC a na interaktivní tabuli - výukové programy, učební materiály vytvořené v rámci projektu EU peníze školám, didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žák je veden:

- ke schopnosti výběru nejvhodnějších způsobů řešení úloh
- ke schopnosti vyhledávat informace, třídit je a dále je zpracovat
- k vytvoření schopnosti hodnotit práci sebe i druhých
- ke schopnosti práce s chybou
- k uplatnění individuálního přístupu

- učitel:

- podporuje u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení (zařazováním problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů…)
- rozvíjí u žáka matematické znalosti (početní operace, algoritmy, metody řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vytváří atmosféru, která žákovi umožňuje zažít pocit úspěchu
- podporuje využívání počítačové techniky k procvičování učiva (počítače a interaktivní tabule)
- vytváří atmosféru, která žákovi umožňuje zažít pocit úspěchu
- závěrečné opakování probraného učiva realizuje zábavnou formou (soutěž skupin), využívá k němu interaktivní tabule a digitální učební materiály vytvořené v rámci projektu EU peníze školám

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden:

- k samostatnosti žáků i schopnosti řešení problémů ve skupinách
- k nalézání vhodných způsobů řešení
- ke schopnosti stanovit matematické postupy při řešení problému
- ke schopnosti prakticky ověřovat správnost matematických výpočtů

- učitel:

- nabízí žákům úlohy vycházející z každodenního života rozvíjející samostatné myšlení a řešení problémů
- podporuje nalézání více možností při řešení úkolů
- provádí se žáky rozbor problému- tvoří plán, odhadují výsledky, volí adekvátní postup, vyhodnocují správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- žák je veden:

- ke schopnosti jasně formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu
- k užívání matematického jazyka a matematické symboliky
- k obhájení svého názoru vhodnou argumentací

- učitel:

- nabízí žákům vhodné využití informačních a komunikačních prostředků při řešení úkolů
- užívá matematického jazyka a matematické symboliky
- klade důraz na stručné, logické a jasné vyjadřování v ústním i písemném projevu
- pracuje s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- žák je veden

- k týmové spolupráci
- k podpoře integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- k využití matematických dovedností v praktickém životě
    - učitel
- vytváří jasná pravidla a podporuje atmosféru demokracie a přátelství
- pozitivně ovlivňuje kvalitu práce
- jde příkladem při upevňování mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- žák je veden:
- k vytvoření příjemné a přátelské atmosféry v kolektivu třídy
- k potlačení sociálně patologických projevů chování
- k vytvoření respektování názorů druhých lidí
    - učitel:
- nabízí propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky..)
- rozvíjí u žáka etické postoje
- buduje vztah žáka k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- žák je veden:
- k osvojení si pravidel skupinové práce a k jejich dodržování
- ke schopnostem správně využívat technické i jiné pomůcky
    - učitel:
- vyžaduje od žáků odpovědný přístup k úkolům a plné dokončení práce
- rozvíjí u žáků jemnou i hrubou motoriku
- snaží se o aktivní zapojení žáků do práce

Kompetence digitální

- **žák je veden:**
- k ovládání a využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- k samostatnému rozhodování, které technologie, postupy, způsoby a prostředky pro jakou činnost či řešený problém použít
- k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, sebevyjádření za pomoci digitálních prostředků
- k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- **učitel:**
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci s digitálními technologiemi
- pomáhá žákům zorientovat se v dostupných možnostech a samostatně volit nejvhodnější postupy, způsoby a prostředky
- učí žáky, kde a jak získávat a vyhledávat data, informace a digitální obsah, kriticky je posuzovat a odpovídajícím způsobem spravovat nebo sdílet
- vede žáky a pomáhá jim při vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se pomocí digitálních technologií
- vlastním příkladem i jinými způsoby motivuje žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění vlastní práce, zautomatizování rutinních činností, zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce

- udržuje si přehled v oblasti digitálních technologií a průběžně se vzdělává a v případě potřeby využívá služeb dalších odborníků z oblasti IT

Matematika 1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací ● počítá předměty v daném oboru ● vytváří soubory s daným počtem prvků - píše správné tvary číslic ● čte a zapisuje přirozená čísla v daném oboru Zná a používá číslo „0“ ● porovnává množství a velikosti (větší, menší, stejný) ● porovnává přirozená čísla v daném oboru ● vědomě užívá znaménka rovnosti a nerovnosti ● řeší a tvoří úlohy na porovnávání množství (čísel) ● ● zvládá rozklad čísla do 20 ● provádí lineární uspořádání (před, za, mezi) ● zná číselnou řadu do 20 ● zobrazí dané číslo na číselné ose ● přečte a zapíše číslo zobrazené na číselné ose ● rozloží dvojciferné číslo do 20 na desítku a jednotky (bez znalosti pojmu)	**Obor přirozených čísel do 20** ● vytváření souborů s daným počtem prvků ● zápis čísel v oboru do 20 ● číselná řada do 20 - číslo „ 0 “ ● porovnávání čísel v daném oboru ● řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel ● rozklad čísla v daném oboru ● číselná osa ● nadaní ž.+rozšiřující učivo ● znalost pojmu „desítka“ a „jednotka“ ● znalost pojmu „jednociferné číslo“ a „dvojciferné číslo“
● chápe operaci sčítání, vědomě užívá znaménko „ plus “ ● chápe operaci odčítání, vědomě užívá znaménko „ minus “ ● zvládá početní operace s nulou ● sčítá zpaměti dvě čísla v daném oboru bez přechodu desítky ● odčítá zpaměti jedno číslo v daném oboru bez přechodu desítky ● řeší a tvoří jednoduché úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace (sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky) ● řeší a tvoří jednoduché úlohy se vztahy „ o n více “, „ o n méně “	**Početní operace s přirozenými čísly do 20** ● sčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky ● odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky ● početní operace s nulou ● řešení a vytváření úloh na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky ● řešení a vytváření úloh s využitím vztahů „ o n více “ , „ o n méně “ nadaní ž.+rozšiřující učivo ● sčítání více než dvou čísel ● odčítání více než jednoho čísla ● sčítání do 20 s přechodem desítky ● odčítání do 20 s přechodem desítky ● odhad výsledku při řešení jednoduchých úloh
● doplňuje a vytváří číselné řady do 20	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ● doplňování a vytváření číselných řad

(vzrůstající i klesající) ● doplňuje tabulky, ve kterých aplikuje osvojené početní operace (sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky) ● doplňuje číselné řady s využitím zvládnutých početních operací (sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky)	● doplňování tabulek nadaní ž.+rozšiřující učivo ● zakreslování prvků do čtvercové sítě podle předlohy
● zná pojem „ čára “, rozliší rovnou a křivou čáru ● zná pojem „ geometrický tvar “ ● rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) ● uvede příklady známých rovinných útvarů z praktického života ● namaluje známé rovinné útvary	**Geometrické útvary v rovině** ● kreslení křivých a rovných čar ● základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník., kruh), jejich zrakové rozlišení a pojmenování
Průřezová témata	
EV Ekosystémy	- slovní úlohy s rostlinami, zvířaty
OSV Mezilidské vztahy	- vzájemná pomoc při skupinové práci, kamarádské vztahy

Matematika 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● používá přirozená čísla k modelování reálných situací , počítá předměty o daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků ● čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v daném oboru ● užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ● zaokrouhluje čísla na desítky ● rozkládá číslo na desítky a jednotky ● užívá lineární uspořádání , zobrazí číslo na číselné ose	**Obor přirozených čísel do 100** ● zápis čísla v desítkové soustavě ● vytváření souborů s daným počtem prvků ● porovnávání čísel v daném oboru - zaokrouhlování na desítky ● číselná osa do 100 nadaní ž.+rozšiřující učivo ● pojmy „ sčítanec “, „menšenec “, „menšitel“
● sčítá a odčítá zpaměti čísla v daném oboru bez přechodu i s přechodem desítky (typ : 30 + 20, 50 - 20, 20 + 6, 56 + 2, 69 - 7, 30 + 26, 58 - 20, 79+3, 81 - 4) ● zná a pracuje s pojmy „součet“ a „rozdíl“ ● řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace ● řešení úloh se vztahy „ o n více“, „ o n méně	**Početní operace s přirozenými čísly do 100** ● sčítání v oboru do 100 ● odčítání v oboru do 100 - řešení a vytváření slovních úloh s využitím zvládnutých početních operací ● úlohy se vztahy „ o n více “, „ o n méně “ ● pojmy „ součet “ a „ rozdíl “ ● násobení a dělení v oboru malé násobilky ● řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru malé násobilky

● zná řady násobků v oboru malé násobilky ● umí násobit dvě čísla v oboru malé násobilky ● umí dělit jedním číslem beze zbytku v oboru malé násobilky ● řeší a tvoří slovní úlohy se vztahy „ n krát více “, „ n krát méně “	● řešení a vytváření slovních úloh se vztahy „ n krát více “, „ n krát méně “ nadaní ž.+rozšiřující učivo ● sčítání a odčítání dvou dvojciferných čísel ● počítání se závorkami ● pojmy „sčítanec“, „menšenec“, „menšitel“
● doplňuje číselné řady do 100 ● doplňuje tabulky, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru do 100 ● zakresluje do čtvercové sítě dle předlohy a zaznamenává pohyb ve čtvercové síti ● využívá čtvercové sítě při vyvození násobení ● popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ● závislosti a jejich vlastnosti - tabulky
● rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary ● rozezná, pojmenuje, vymodeluje a najde ve stavebnici jednoduchá tělesa a nachází v realitě jejich reprezentaci ● porovnává velikost útvarů v rovině - odhaduje, měří a zapisuje délku úsečky ● zná základní jednotky délky (m , cm) ● porovnává délku úseček odhadem a proužkem papíru ● zná pojem „ shodnost “ úseček ● zakreslí a označí bod v rovině	**Geometrické útvary v rovině** ● základní útvary v rovině (čára křivá, přímá, lomená, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník) ● základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, koule, válec) ● jednotky délky (cm, m) ● délka úsečky nadaní ž.+rozšiřující učivo ● mnohoúhelník - jehlan, kužel
● doplňuje magické čtverce a pyramidy, ve kterých aplikuje sčítání do 100 ● řeší jednoduché a problémové slovní úlohy ● využívá logického myšlení k řešení složitějších slovních úloh ● doplňuje číselné a obrázkové řady na základě logické posloupnosti	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy** ● magické čtverce ● slovní úlohy ● číselné a obrázkové řady
Průřezová témata	
OSV Sebepoznání a sebepojetí OSV Rozvoj schopností poznávání	- sebekázeň, pozornost, soustředění, spolupráce - vnímání času- hodiny, dny; orientace v rozvrhu
EV Vztah člověka k prostředí	- rozvoj odpovědnosti ve vztahu k životnímu prostředí, pochopení vztahů mezi člověkem a přírodou

Matematika 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● zpaměti sčítá a odečítá dvojciferná čísla s přechodem přes desítku ● počítá se závorkami ● řeší slovní úlohy na sčítání, odčítání i slovní úlohy se dvěma operacemi (pomocí závorek nebo více příkladů) ● umí slovní úlohu jednoduše zapsat, vypočítat a odpovědět na otázku ● rozliší sudé a liché číslo ● rozumí pojmům sudé číslo a liché číslo ● ● zná a pracuje s pojmy : sčítanec + sčítanec = součet; menšenec – menšitel = rozdíl ● provádí odhady a kontrolu sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 100	**Obor přirozených čísel do 10** ● sčítání a odčítání v oboru do 100 ● počítání se závorkami ● sudá a lichá čísla ● řešení, vytváření a zápis slovních úloh
● čte a zapisuje trojciferná čísla ● přečte trojciferné číslo zobrazené na číselné ose ● vyznačí trojciferná čísla na číselné ose ● počítá po stovkách, desítkách, jednotkách ● porovnává trojciferná čísla pomocí znamének nerovnosti ● porovnává trojciferná čísla pomocí číselné osy ● zaokrouhluje trojciferná čísla na desítky a na stovky ● rozkládá trojciferná čísla ● sčítá a odčítá zpaměti násobky sta ● sčítá a odčítá zpaměti bez přechodu i s přechodem násobků sta ● řeší a tvoří slovní úlohy na porovnávání, sčítání, odčítání ● řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahů „ o n více“, „ o n méně “ ● provádí odhady a kontrolu sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1000.	**Obor přirozených čísel do 1000** ● numerace v oboru do 1000 ● porovnávání čísel do 1000 ● číselná osa do 1000 ● sčítání a odečítání v oboru do 1000 ● zaokrouhlování na stovky ● slovní úlohy <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> ● <u>řešení a tvoření slovních úloh s využitím sčítání a odčítání více čísel</u>
● zpaměti násobí a dělí v oboru násobilek 1 – 10 ● umí dělit se zbytkem ● zná a používá pojem zbytek, součin a podíl ● řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života na násobení a dělení v oboru násobilek, na vztahy „n krát méně “, „ n krát více “ a na dělení se zbytkem ● umí násobit stem a násobky sta (3 x 200, 400 x 5) ● dělí stem (600:100) ● násobí jednociferná čísla násobky deseti (2 x 30, 5 x 40) ● dělí trojciferná a dvojciferná čísla násobky	**Násobilka** ● automatizace násobilek 1 – 10 ● dělení se zbytkem, pojem zbytek ● vztahy „ n krát více “, „ n krát méně “ ● násobení a dělení násobky sta ● násobení jednociferného čísla a násobků deseti ● dělení trojciferných a dvojciferných čísel násobky deseti a jednocifernými čísly ● slovní úlohy ● pojem „součin“, „podíl“ <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u>

deseti a jednociferným dělitelem (240 : 40, 240 : 4, 90 : 30, 90 : 3) ● řeší slovní úlohy s využitím násobení a dělení násobků deseti ● provádí odhady a kontrolu násobení, dělení, dělení se zbytkem	● násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným (12 x 5, 64 : 4)
● písemně sčítá dvě dvojciferná i trojciferná čísla v oboru do 1000 ● písemně odčítá jedno dvojciferné nebo trojciferné číslo v oboru do 1000 ● řeší a vytváří slovní úlohy z praktického života, ve kterých aplikuje písemné sčítání a odčítání ● při písemném sčítání i odčítání provádí kontrolu správnosti výsledku	**Písemné algoritmy početních operací** ● písemné sčítání dvojciferných, trojciferných čísel a dvojciferného čísla s trojciferným ● písemné odčítání dvojciferných, trojciferných čísel a trojciferného s dvojciferným číslem ● kontrola písemného sčítání a odečítání ● slovní úlohy nadaní ž.+rozšiřující učivo ● písemné sčítání více než dvou čísel ● písemné odčítání více než jednoho čísla
● orientuje se v čase ● zná jednotky času a jejich závislosti (1 h = 60 min, 1 min = 60 s) ● popisuje jednotlivé závislosti z praktického života ● provádí jednouché převody jednotek času (6 min=6x60 s, 7h = 7x60 min)	● **Závislosti a jejich vlastnosti** ● čas, jednotky času
● doplňuje tabulky s využitím osvojených početních operací v oboru přirozených čísel do 1000 ● doplňuje číselné řady na základě logické posloupnosti ● zakresluje do čtvercové sítě dle předlohy a zaznamenává pohyb ve čtvercové síti	**Diagramy, grafy, tabulky** ● tabulky ● soustava souřadnic nadaní ž.+rozšiřující učivo ● grafy (čas a teplota, čas a práce)
● rozezná lomenou čáru (otevřenou, uzavřenou), přímku, polopřímku a úsečku ● rozezná, pojmenuje a popíše trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník ● narýsuje úsečku, přímku, polopřímku ● odhaduje a měří délku úsečky v cm, mm - určí polohu dvou přímek v rovině ● porovnává a odhaduje velikosti útvarů v rovině ● vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku ● pozná a vymodeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (srdce, motýl,..) ● rozliší kruh a kružnici ● naučí se pracovat s kružítkem	**Geometrické útvary v rovině** ● lomená čára (uzavřená, otevřená), přímka polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, čtyřúhelník a mnohoúhelník ● délka úsečky, jednotky délky (m, cm, mm) ● vzájemná poloha dvou přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky) ● obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku ● osová souměrnost ● kruh, kružnice nadaní ž.+rozšiřující učivo ● měření v decimetrech
● rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa	**Geometrické útvary v prostoru** ● kvádr, krychle, koule, kužel, válec, jehlan

● měří strany jednoduchých těles v cm, mm ● vyhledává příklady těles ve svém okolí	
● doplňuje číselné a obrázkové řady na základě logické posloupnosti ● využívá logického myšlení k řešení složitějších slovních úloh ● doplňuje magické čtverce (pyramidy), ve kterých aplikuje sčítání do 100, popř. 1000	**Nestandardní úkoly a problémy** ● číselné a obrázkové řady ● slovní úlohy ● magické čtverce
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	- orientace v čase, aktuální čas, vypracování práce za určitý čas
MKV Lidské vztahy	- respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Matematika 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● počítá po 1 000, 10 000, 100 000 ● přečte a zapíše číslo do milionu s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy ● využívá rozvinutého zápisu čísla v desítkové soustavě ● orientuje se na číselné ose a jejich úsecích (čte, vyhledává, zapisuje) ● užívá polohové vztahy v oboru přirozených čísel (hned před, hned za) ● užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ● zaokrouhluje přirozená čísla na 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000 - rozkládá přirozená čísla	**Obor přirozených čísel do milionu** ● čtení a zápis čísla v daném oboru ● počítání po 1 000, 10 000, 100 000 ● zápis čísel v desítkové soustavě ● porovnávání, orientace na číselné ose ● zaokrouhlování na 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000 ● rozklad čísel, rozvinutý zápis
● provádí pamětné a písemné početní operace v oboru přirozených čísel s nulou do milionu ● provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací ● tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel s nulou	**Početní operace s přirozenými čísly s nulou do milionu** ● písemné sčítání a odčítání; zkouška ● písemné násobení jedno í vícecifferným činitelem, zkouška ● násobení a dělení 10, 100, 1 000 - písemné dělení jednociferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem, zkouška ● odhady výsledků ● jednoduché i složené slovní úlohy do milionu ● aritmetický průměr
● využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu ● žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek ● využívá výhodného sdružování čísel při sdružování sčítanců bez závorek	**Vlastnosti početních operací** ● komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ● vlastnosti sčítání, odčítání, násobení a dělení ● násobení a dělení zpaměti ● sčítání a odčítání zpaměti

● počítá se závorkami	● násobení a dělení mimo obor násobilek ● počítání se závorkami <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo)</u> ● <u>roznásobení součtu a rozdílu</u>
● užívá s porozuměním pojmy zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára, celek, část celku, polovina, třetina, čtvrtina ● čte a zapisuje zlomky ● porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ● modeluje a určí část celku vyjádřenou zlomkem ● vypočítá část z celku	**Zlomky** ● pojmy: čitatel, jmenovatel, zlomková čára, celek, část celku ● čtení a zápis zlomků s čitatelem 1 i různým od jedné ● porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> ● <u>slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny</u>
● vyhledává, sbírá a třídí data ● doplňuje číselné řady na základě logické posloupnosti ● čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ● provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) ● vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria ● posuzuje reálnost vyhledaných údajů ● orientuje se v jízdních řádech , vyhledává v nich informace ● orientuje se v grafech (čas a teplota, čas a práce) ● provádí převody jednotek času (min na s, hod na min, hod na s) ● sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ● závislosti a jejich vlastnosti ● diagramy, grafy, tabulky, práce s daty ● čas, jednotky času ● soustava souřadnic ● přímá úměrnost
● znázorní, narýsuje a popíše základní rovinné útvary ● určí polohu dvou přímek v rovině (rovnoběžnost, kolmost, různoběžnost) ● vyznačí střed úsečky, narýsuje osu úsečky ● pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) ● určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru ● vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky ● sestrojí trojúhelník podle věty sss, čtverec, obdélník, sestrojí kružnici, rozliší průměr a poloměr kružnice ● vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině ● načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové	**Geometrické útvary v rovině a v prostoru** ● bod, přímka, úsečka, polopřímka, lomená čára uzavřená i otevřená, čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelník, kružnice, kruh ● vlastnosti rovinných útvarů ● vzájemná poloha dvou přímek v rovině ● střed úsečky, osa úsečky ● rýsování trojúhelníku, čtverce a obdélníku, kružnice ● rýsování kolmic pomocí rysky na trojúhelníku ● rýsování rovnoběžek pomocí dvou pravítek ● grafický součet, rozdíl úseček ● jednotky délky (mm, cm, dm, m, km), převody jednotek délky a hmotnosti - obvod a obsah základních rovinných útvarů

síti ● narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou ● graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky ● určí délku lomené čáry graficky i měřením ● s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník) ● rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru ● vypočítá obsah čtverce a obdélníku ● užívá základní jednotky délky a obsahu, převádí jednotky délky ● rozezná, pojmenuje a popíše jednoduché prostorové útvary ● porovnává velikost útvarů ● uvádí příklady prostorových útvarů v praxi	● jednotky obsahu (mm2, cm2, dm2, m2) a jejich použití v praxi ● kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec ● pojmy: stěna, strana, vrchol ● síť krychle a kvádru <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> ● <u>převody jednotek obsahu</u>
● tvoří a řeší problémové sl. úlohy ● doplňuje číselné a obrázkové řady na základě logického vztahu ● doplňuje magické čtverce, ve kterých aplikuje osvojené početní operace s přirozenými čísly do milionu ● tvoří a řeší úlohy na rozvoj prostorové představivosti	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy** ● problémové slovní úlohy ● číselné a obrázkové řady ● magické čtverce ● prostorová představivost - počítání na kalkulačce ● římské číslice
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	- zvyšuje svou pozornost, cvičí si paměť
MKV Lidské vztahy	- respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

<u>Matematika 5. ročník</u>

Očekávané výstupy	Učivo
● porovnává čísla na číselné ose a zobrazuje je ● zaokrouhluje přirozená čísla ● správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel ● sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti ● písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá dvě př. čísla ● písemně násobí ● písemně dělí jedno a dvouciferným dělitelem - rozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla -100 až 0 a toto číslo vyznačí na číselné ose ● uvádí příklady záporných čísel z reálného života	**Obory čísel** ● přirozená čísla do miliónu a přes milión ● číselná osa ● zápis přirozených čísel v desítkové soustavě ● početní výkony s přirozenými čísly ● odhady výsledků ● vlastnosti početních výkonů a jejich užití ● seznámení se zápornými čísly a znakem „ - „

(měření teploty, vyjádření dluhu,…) ● aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi jednotlivými řády ● využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem -žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel ● řeší a vytváří jednoduché i složitější slovní úlohy, ve kterých aplikuje zvládnuté početní operace v celém oboru ● porozumí textu úlohy ● přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací ● zformuluje odpověď k získanému výsledku ● přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu ● tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření - provádí odhady výsledků a kontrolu výsledku	
● zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin, setin a tisícin ● zobrazí desetinné číslo řádu desetin a setin na číselné ose ● zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky ● sčítá a odčítá desetinná čísla ● násobí a dělí desetinná čísla 10, 100 a 1 000 ● řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy s desetinnými čísly ● porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ● umí krátit zlomky	**Desetinná čísla a zlomky** ● zlomky se jmenovatelem 10, 100 a 1 000 a jejich zápis desetinným číslem ● desetina, setina a tisícina ● porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem ● krácení zlomků <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo)</u> ● <u>řešení a vytváření složitějších slovních úloh s desetinnými čísly</u>
● dosazuje za proměnnou, doplňuje údaje do připravené tabulky nebo diagramu ● popisuje jednoduché závislosti z praktického života ● sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic ● vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram ● vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi -používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) ● používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech	**Tabulky, grafy a diagramy** ● proměnná ● nezávisle proměnná, závisle proměnná ● soustava souřadnic ● grafy, tabulky - orientace <u>nadaní ž.+rozšiřující učivo</u> ● <u>jízdní řády</u>
● narýsuje obdélník a čtverec s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic ● dodržuje zásady rýsování ● vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce ● zná a umí převádět základní jednotky obsahu - vypočítá povrch krychle a kvádru	**Geometrické útvary v rovině a prostoru** ● konstrukce obdélníku, čtverce ● obvod a obsah obdélníku a čtverce ● jednotky obsahu, převody ● povrch krychle a kvádru - síť kvádru a krychle

● řeší slovní úlohy na výpočty obsahů a obvodů obdélníku a čtverce ● určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků ● porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů	nadaní ž.+rozšiřující učivo ● řešení a vytváření složitějších slovních úloh na výpočty obvodů, obsahů a povrchů těles ● určování objemu pomocí jednotkové krychle
● na základě logické posloupnosti doplňuje a vytváří číselné a obrázkové řady ● doplňuje magické čtverce a pyramidy, ve kterých aplikuje zvládnuté početní operace ● řeší problémové slovní úlohy ● vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy ● volí vhodné postupy pro řešení úlohy ● vyhodnotí výsledek úlohy	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy** ● číselné a obrázkové řady ● magické čtverce, pyramidy ● slovní úlohy
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita	- vyhledávání a výběr potřebných údajů a informací k řešení úkolů, návrhy řešení a výběr nejvhodnějšího řešení, zvyšování pozornosti a cvičení paměti - určování obvodů a výměr pozemků, tvarů staveb apod.

Matematika 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● umí písemně sčítat, odčítat, násobit a dělit desetinná čísla ● převádí jednotky ● řeší slovní úlohy z praxe ● provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh ● dodržuje pravidla pro pořadí početních operací ● na číselné ose umí vyznačit desetinné číslo ● zaokrouhluje des. čísla s danou přesností	**Desetinná čísl** ● složitější příklady na sčítání a odčítání desetinných čísel ● dělení des. čísel přirozenými čísly ● dělení desetinného čísla desetinným číslem ● převody jednotek délky, hmotnosti a objemu ● jednotky obsahu ● řešení slovních úloh ● číselný výraz a jeho hodnota ● jednoduchá rovnice s ekvivalentní úpravou nadaní žáci+rozšiřující učivo ● dělení trojciferným dělitelem ● řešení složitějších slovních úloh
● narýsuje úhly dané velikosti ● změří velikost úhlu pomocí úhloměru ● rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý) - užívá jednotky stupeň, minuta	**Úhel** ● výstavba geometrie ● bod, přímka, úsečka ● poloha přímek

● graficky sčítá i odčítá úhly ● narýsuje osu úhlu a úsečky ● sčítá a odčítá velikosti úhlů ve stupních i minutách ● vyznačí vrcholové a vedlejší úhly, dopočítává jejich velikost ● pracuje s úhly vedlejšími a souhlasnými	● vzdálenost bodu od přímky ● úhel – pravý, přímý, konvexní, nekonvexní ● přenášení úhlů ● použití úhloměru ● další jednotky – minuta, vteřina ● porovnávání úhlů (ostrý, tupý, pravý) - sčítání a odčítání úhlů (graficky) ● sčítání a odčítání velikosti úhlů ● osa úhlů ● dvojice úhlů – vrcholové a vedlejší <u>nadaní žáci+rozšiřující učivo</u> ● <u>dvojice úhlů – střídavé a souhlasné</u> ● <u>konstrukce pomocí kružítka úhlů velikostí 60°, 45°, 30°, 15°</u>
● určí shodné obrazce ● sestrojí obraz rovinného obrazce v osové a středové souměrnosti ● určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce a střed souměrnosti středově souměrného obrazce ● rozhodne, zda je útvar osově a středové souměrný	**Osová a středová souměrnost** ● shodné útvary ● osová souměrnost ● osa úsečky ● středová souměrnost ● střed souměrnosti ● osově a středově souměrné útvary <u>nadaní žáci+rozšiřující učivo</u> ● <u>zrcadlení</u> ● <u>počet os souměrnosti daného rovinného obrazce</u>
● rozeznává prvočíslo a číslo složené ● provádí rozklad přirozeného čísla na součin prvočísel ● umí určit nejmenší společný nejmenší společný násobek dvou a tří přirozených čísel ● umí určit největší společný dělitel dvou a tří přirozených čísel ● řeší jednoduché slovní úlohy ● rozpozná, kdy je číslo dělitelné dvěma, třemi, pěti a deseti (event.20, 25, 50 a 100)	**Dělitelnost přirozených čísel** ● násobek, dělitel ● prvočíslo, číslo složené ● znaky dělitelnosti – deseti, pěti, dvěma, třemi, čtyřmi, šesti, devíti – ● rozklad čísel na součin prvočísel ● nejmenší společný násobek ● největší společný dělitel ● slovní úlohy (řešení zadaných úloh, vytváření nových úloh) <u>nadaní žáci+rozšiřující učivo</u> ● <u>znaky dělitelnosti osmi</u> ● <u>složitější slovní úlohy</u>
● třídí a popisuje trojúhelníky ● sestrojí výšky a těžnice v trojúhelníku ● sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníka ● dopočítává velikosti úhlů v trojúhelníku	**Trojúhelník** ● vnější a vnitřní úhly v trojúhelníku ● třídění trojúhelníků (ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, různostranný, rovnoramenný, rovnostranný) ● kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku ● těžiště a těžnice trojúhelníka ● výška v trojúhelníku ● střední příčky trojúhelníka

	● trojúhelníková nerovnost nadaní žáci+rozšiřující učivo ● osová a středová souměrnost u trojúhelníků
● objasní pojmy síť, plášť, podstava, hrany, vrcholy, stěna, tělesová a stěnová úhlopříčka ● načrtne a sestrojí sítě krychle a kvádru ● zná a umí převádět jednotky objemu ● vypočítá objem a povrch krychle a kvádru ● sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání ● řeší úlohy z praxe na výpočet objemu a povrchu krychle a kvádru ● k výpočtům používá účelně a efektivně kalkulátor	**Tělesa** ● plošné jednotky ● jednotky objemu ● povrch kvádru a krychle ● objem krychle a kvádru ● obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání nadaní žáci+rozšiřující učivo ● řešení složitějších slovních úloh na povrch a objem ● stěnová a tělesová úhlopříčka
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace	- střídání činností- práce s učebnicí, samostatná práce, frontální práce - organizování a kontrola vlastní práce
EV Vztah člověka k prostředí	- pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí

Matematika 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● určí shodné útvary ● sestrojí trojúhelník - podle vět (sus, sss, usu) ● určí podobné trojúhelníky podle vět (sus, uu) ● převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) ● popíše jednotlivé kroky konstrukce a podle popisu útvar sestrojí ● určí počet řešení dané úlohy ● ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání	**Shodnost trojúhelníků** ● shodnost geometrických útvarů ● shodnost trojúhelníků ● věty o shodnosti ● konstrukční věty trojúhelníků
● uvádí zlomky na základní tvar krátí je i rozšiřuje), porovnává je, zobrazí na číselné ose ● určí společného jmenovatele ● umí sčítat, odčítat, násobit a dělit zlomky ● upravuje složené zlomky ● počítá se smíšenými čísly ● převádí smíšená čísla na zlomky a obráceně ● počítá se smíšenými čísly ● určí opačné a převrácené číslo ● umí vypočítat hodnotu číselného výrazu, dodržuje pravidla pro pořadí početních operací	**Zlomky** ● základní tvar zlomku ● rozšiřování, krácení a rovnost zlomku ● společný jmenovatel ● převrácené a opačné číslo ● +,-,x,: ● absolutní hodnota ● smíšená čísla ● výpočet části z celku ● jednoduchá rovnice se zlomkem (ekviv. úpravy)

	nadaní žáci+rozšiřující učivo ● +,-,x,: smíšených čísel ● +,- více než tří zlomků ● úpravy složených zlomků ● číselný výraz se zlomkem
● zapisuje kladné a záporné číslo ● určuje opačné číslo ● zobrazí čísla na číselné ose ● porovnává celá čísla ● umí počítat s celými čísly (provádí základní početní operace, dodržuje pravidly pro pořadí početních operací, využívá vlastností poč. operací –komutativnost, asociativnost i distributivnost) ● určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci	**Celá čísla** ● čísla kladná a záporná ● čísla navzájem opačná ● absolutní hodnota ● uspořádání celých čísel ● početní operace s celými čísly nadaní žáci+rozšiřující učivo ● číselný výraz s celými čísly
● zapisuje kladné a záporné číslo ● určuje opačné číslo ● zobrazí čísla na číselné ose ● porovnává racionální čísla ● umí počítat s racionálními čísly (provádí základní početní operace, dodržuje pravidly pro pořadí početních operací, využívá vlastností poč. operací – komutativnost, asociativnost i distributivnost)	**Racionální čísla** ● čísla kladná a záporná ● čísla navzájem opačná ● absolutní hodnota ● uspořádání racionálních čísel ● početní operace s racionálními čísly nadaní žáci+rozšiřující učivo ● číselný výraz s racionálními čísly ● periodická čísla
● zvětší a zmenší číslo v daném poměru ● řeší slovní úlohy na přímou i nepřímou úměrnost ● využívá měřítko a plán ● odvodí měřítko plánu a mapy ● narýsuje grafy úměrností ● řeší slovní úlohy trojčlenkou ● užívá různé způsoby kvantitavního vyjádření vztahu celek – část, navzájem je převádí (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	**Poměr, přímá a nepřímá úměrnost** ● poměr ● převrácený a postupný úměr ● měřítko plánů a mapy ● přímá úměrnost - souřadnice, osy a graf ● nepřímá úměrnost – graf ● trojčlenka ● řešení slovních úloh daným poměrem nadaní žáci+rozšiřující učivo) ● využití poměru více než tří veličin ● složitější slovní úlohy
● rozlišuje a rýsuje rovnoběžníky ● vyznačí úhlopříčky ● vyhledá souměrnost ● vypočítává obvod a obsah rovnoběžníka, lichoběžníka a trojúhelníka ● sestrojí lichoběžník ● řeší slovní úlohy z praxe ● sestrojí síť hranolu ● vypočítá povrch a objem hranolu ● při praktických výpočtech umí použít kalkulačku	**Čtyřúhelníky, hranoly** ● rovnoběžník a jeho vlastnosti ● výšky a úhlopříčky rovnoběžníka ● obvod a obsah rovnoběžníka ● obsah trojúhelníka ● lichoběžník a jeho vlastnosti ● obvod a obsah lichoběžníka ● konstrukce lichoběžníka ● hranol – síť a vlastnosti ● objem a povrch hranolu nadaní žáci+rozšiřující učivo

	● složitější slovní úlohy ● deltoid ● n-úhelníky
● vyhledá v textu údaje a vztahy k výpočtům ● vypočítává procenta, základy a procentové části jedním ze tří možných způsobů (vypočítá základ, procentovou část a počet z procent ze zadaných hodnot) ● řeší slovní úlohy ● umí vypočítat jednoduchý úrok ● při praktických výpočtech používá kalkulačku	Procenta a úroky ● procento, základ a procentová část ● výpočty ● slovní úlohy ● úrok nadaní žáci+rozšiřující učivo ● promile
Průřezová témata	
OSV Kreativita	- oceňování nápaditosti a originality při řešení úkolů
EV Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	- stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek… - rozvíjí vnímavý přístup k přírodě
EGS – Evropa svět nás zajímá (počet obyvatelů jednotlivých zemí v %)	

Matematika 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● řeší jednoduché lineární rovnice ● řešení ověřuje pomocí zkoušky ● sestaví rovnici ze zadaných údajů ● řeší reálné situace pomocí slovních úloh vedoucí k jednoduchým rovnicím ● výpočet slovních úloh ověřuje zkouškou	**Řešení lineárních rovnic** ● lineární rovnice ● slovní úlohy o pohybu ● slovní úlohy o směsích ● slovní úlohy o společné práci
● umí vyhledat druhou mocninu i odmocninu v tabulkách ● umí vyhledat druhou mocninu i odmocninu na kalkulačce ● užívá znalosti druhých mocnin a odmocnin přirozených čísel 1 – 20	**Mocniny a odmocniny** ● druhá mocnina a její vlastnosti ● určování druhé mocniny na kalkulačce a tabulkami ● druhá odmocnina a její vlastnosti ● určování druhé odmocniny na kalkulačce a tabulkami nadaní žáci+rozšiřující učivo ● třetí mocnina a její vlastnosti ● určování třetí mocniny na kalkulačce a tabulkami ● třetí odmocnina a její vlastnosti ● určování třetí odmocniny na kalkulačce a tabulkami ● řešení mocnin s přirozeným exponentem
● pozná číselný výraz, řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných, sestaví smysluplné	**Výrazy** ● číselný výraz s mocninou i odmocninou

slovní úlohy ● určí hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných ● provádí početní operace s výrazy ● provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců (a + b)2 ; (a - b)2 ; (a+b).(a-b) a vytýkání	● výraz s proměnnou ● +,-,x,: výrazu ● vzorce pro úpravu výrazů s druhou mocninou nadaní žáci+rozšiřující učivo ● vzorce pro úpravu výrazů s třetí mocninou
● pojmenuje vzájemnou polohu přímky, kružnice, kruhu ● umí vypočítat obvod a obsah kruhu a délku kružnice ● umí sestrojit pravoúhlý trojúhelník nad úsečkou	**Kruh, kružnice** ● vzájemná poloha přímky a kružnice (kruhu) ● vzájemná poloha dvou kružnic ● Thaletova věta ● obvod kruhu, délka kružnice ● obsah kruhu - slovní úlohy nadaní žáci+rozšiřující učivo ● části kruhu a kružnice (kruhový oblouk, výseč a úseč)
● umí vypočítat délky stran pravoúhlého trojúhelníka ● určí, zda je trojúhelník pravoúhlý ● k výpočtům užívá kalkulátor	**Pythagorova věta** ● Pythagorova věta ● užití Pythagorovy věty v úlohách ● Věta obrácená k Pythagorově větě
● umí vypočítat povrch a objem válce ● umí nakreslit síť válce	**Válec** ● válec a jeho síť ● povrch a objem válce ● slovní úlohy
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita	- střídání činností- práce s učebnicí, samostatná práce, frontální práce - zavlažování pozemku, objem a povrch bazénu
EV Vztah člověka k prostředí	- pochopení vztahu člověka k životnímu prostředí

Matematika 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● určí podobné útvary v rovině ● určuje a používá poměr podobnosti - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru ● užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami ● využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků ● určí poměr podobnosti	**Podobnost geometrických útvarů** ● podobné útvary ● poměr podobnosti ● věty o podobnosti trojúhelníků ● dělení úsečky v daném poměru nadaní žáci+rozšiřující učivo ● složitější úlohy na podobnost

● řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou ● řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou ● řeší jednoduché slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých ● správnost řešení ověří zkouškou ● k dané rovnici sestaví slovní úlohu ● určí, kolik řešení má daná rovnice či soustava rovnic a ověří, z jakého číselného oboru	**Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými** ● lineární rovnice se dvěma neznámými ● soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ● metoda dosazovací ● metoda sčítací ● slovní úlohy nadaní žáci+rozšiřující učivo ● užití soustav rovnic při řešení složitějších slovních úloh
● určuje definiční obor funkce ● vytvoří tabulku fce ● sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce a nepřímé úměrnosti ● řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic ● dle funkčního předpisu rozeznává jednotlivé funkce ● pracuje s grafy, k fci přiřadí graf a naopak, vyhledá průsečíky s osami a mezi funkcemi	**Funkce** ● pojem funkce ● graf funkce ● definiční obor funkce ● rostoucí a klesající funkce, konstantní ● lineární funkce ● grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých ● funkce nepřímé úměrnosti ● kvadratická funkce
● umí sestrojit síť jehlanu ● vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých případech ● vypočítá objem a povrch kužele ● užitím goniometrických funkcí umí vypočítat povrch a objem jehlanu a kužele ● vypočítá objem a povrch koule	**Povrchy a objemy těles** ● pravidelné mnohoúhleníky ● povrch a objem jehlanu ● kužel ● koule nadaní žáci+rozšiřující učivo) ● komolý jehlan ● komolý kužel
● umí vypočítat úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře ● provádí složené úrokování ● vypočítá úrok z úroku ● ve vhodných příkladech používá grafy, vyjadřuje vztahy mezi hodnotami v tabulce, převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem ● samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu	**Základy finanční matematiky** ● jednoduché úrokování ● složené úrokování ● využití matematiky v rodinném hospodářství nadaní žáci+rozšiřující učivo ● řešení konkrétních problémů z praxe ● řešení úloh kombinovaného úrokování
● umí přečíst konstrukční úlohu, vybrat zadané pojmy, nakreslit náčrtek, popsat konstrukci ● narýsuje konstrukci a provede diskusi, ve které určí počet řešení	**Konstrukční úlohy** ● množiny bodů dané vlastnosti ● složitější konstrukce (trojúhelník, čtyřúhelník, …)
● umí vyhledat matematické závislosti z praxe a pojmenuje jejich vlastnosti ● umí načrtnout nákres a schéma ● umí popsat graf a vyčte z něho závislosti ● určí soubor a jeho rozsah, rozdělí četnosti	**Statistika** ● příklady závislosti z praxe ● sestavení schémat ● grafy (bodový, hůlkový, sloupcový, spojnicový, kruhový)

podle znaku a zjistí z četností modus ● umí vypočítat aritmetický průměr	● rozsah souboru, jednotka, četnost, rozdělení a znak ● aritmetický průměr ● modus nadaní žáci+rozšiřující učivo ● medián
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	- rozvoj smyslového vnímání- pozorování; střídání činností
VDO Občan, občanská společnost a stát	- pochopení významu řádu a pravidel, rozvoj sebedůvěry a samostatnosti, uvažování o problémech v širších souvislostech
EGS Evropa a svět nás zajímá	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti- stav obyvatel, zdravotnictví…
EV Vztah člověka k prostředí	- stav životního prostředí

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk umožňuje žákům komunikaci v rámci integrované Evropy i ostatního světa. Je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Přispívá k chápání a objevování skutečnosti včetně znalosti reálií anglicky mluvících zemí, historického vývoje těchto národů. Znalost jazyka umožňuje poznávat kulturní odlišnosti a tradice jiných zemí a zároveň prohlubovat vzájemné porozumění a toleranci.

Žák se učí zvládat běžné komunikační situace a kultivovat svůj projev jak při běžném rozhovoru, tak při vystupování na veřejnosti. Znalost anglického jazyka je důležitá v nejrůznějších dalších oblastech: Například je nezbytná při pokročilejší práci s výpočetní technikou, rozvíjí pozitivní vztah k literatuře, je důležitým nástrojem celoživotního vzdělávání...

Časové vymezení:

1.stupeň – vyučuje se ve 3. a 4. ročníku 2 hodiny týdně.

Pokud jsou ve škole žáci, kteří se učí anglicky už ve 2. ročníku, mají možnost učit se zde angličtinu také 2 hodiny týdně, výuka probíhá dle požadavků kmenové školy, většinou odpovídá tomuto ŠVP AJ pro 3. ročník.

2.stupeň – vyučuje se v 5. a 6. ročníku 3 hodiny týdně, v 7. – 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Organizační vymezení: Výuka probíhá v učebně č. 2 nebo č. 3.

Formy a metody práce:

- práce individuální, skupinová i společná, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), procvičování gramatiky, pracovní list, práce se slovníkem, vyhledávání informací, práce s PC (výukové programy, internet), součástí výuky jsou didaktické hry

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- zásady správné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování).
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání důležitých informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- seznamování žáků s odlišnostmi americké angličtiny

Učivo:

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

- **slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

- domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Realizují se mezipředmětové vztahy zejména s českým jazykem, vlastivědou a zeměpisem.

Ve výuce předmětu se uplatňují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EV), Výchova demokratického občana (VDO), Mediální výchova (MDV).

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení
Žáci
- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení
Učitel
- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů
Žáci
- jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace
Učitel
- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní
Žáci
- komunikují na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
Učitel
- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální
Žáci
- spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly
Učitel
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské
Žáci
- respektují názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
Učitel
- vede žáky k prezentaci jejich názorů a myšlenek

- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci
- jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Učitel
- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Žáci
- jsou schopni využívat digitální zařízení a obsah efektivně, kreativně a bezpečně
- chápou přínos a rizika technologií
- dodržují legální a etické postupy

Učitel
- vede žáky k účelnému a efektivnímu využívání digitálních zařízení ve výuce, práci i běžném životě

Anglický jazyk 3. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu -přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení -píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	**Rodina, barvy, v přírodě, jídlo, oblečení, zvířata, pocity, tělo,počasí, svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.)** -jednoduchá sdělení - pozdravy, poděkování, představování, přivítání, souhlas a nesouhlas -slovní zásoba k tematickým okruhům -tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti

Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
EV Ekosystémy	- zvířata - rostliny, ovoce, zelenina
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní

Anglický jazyk 4. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností -rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou předneseny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -se zapojí do jednoduchých rozhovorů -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům -napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	**Hudba, sporty, v domě, počasí, volný čas, zvířata, tělo, jídlo, svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.), kultura** zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti

Jsme Evropané	
EV Ekosystémy	- zvířata - rostliny, ovoce, zelenina
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní

Anglický jazyk 5. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně -rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat -zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**Domov, rodina, bydlení, škola, denní rutina, volný čas, móda, kultura a svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.), reálie** zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, móda, kultura, svátky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění), členy, jednotné a množné číslo, sloveso být, mít, moci, umět, zájmena, předložky, přítomný čas prostý a průběhový.
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti

Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- zvířata - počasí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní

Anglický jazyk 6. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně -rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat -zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Rodina, bydlení, dovolená a prázdniny, příroda (zvířata) a město, kultura a svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.), počasí, reálie** zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – rodina, bydlení, dovolená a prázdniny, příroda (zvířata) a město, kultura a svátky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový - zájmena - číslovky - be, can, have, must - příslovce - minulý čas - pravidelná , nepravidelná slovesa

Rozšiřující učivo + nadaní žáci

Očekávané výstupy	Učivo
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně -rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat -zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Rodina, bydlení, dovolená a prázdniny, cestování, příroda (zvířata) a město, stravovací návyky, kultura a svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.), počasí, reálie** zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – rodina, bydlení, dovolená a prázdniny, cestování, příroda (zvířata) a město, stravovací návyky, kultura a svátky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) přítomný čas prostý a průběhový, zájmena, číslovky, be, can, have, must, příslovce, minulý čas, pravidelná, nepravidelná slovesa, členy, počitatelnost

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR

Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- zvířata - počasí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základní informace o státních zřízeních anglicky mluvících zemích

Anglický jazyk 7. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Jídlo a vaření, cestování, plány do budoucna, počasí, kultura a zábava, svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.)** zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – jídlo a vaření, cestování, plány do budoucna, počasí, kultura a zábava, svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.) mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci

	komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - počitatelnost - členy - stupňování přídavných jmen - příslovce - budoucí čas s going to - způsobová slovesa

<u>Rozšiřující učivo + nadaní žáci</u>

Očekávané výstupy	**Učivo**
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Cestování, plány do budoucna, počasí, domov, rodina, bydlení, škola, společnost a její problémy, moderní technologie, média, kultura a zábava, svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.)** <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby <u>slovní zásoba</u> – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem <u>tematické okruhy</u> – cestování, plány do budoucna, počasí, domov, rodina, bydlení, škola, společnost a její problémy, moderní technologie, média, kultura a zábava, svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.) <u>mluvnice</u> – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou

	tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) stupňování přídavných jmen, příslovce, budoucí čas, způsobová slovesa, minulý čas, přítomné časy.

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- reálie a příroda anglicky mluvících zemí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základní informace o státních zřízeních anglicky mluvících zemích

Anglický jazyk 8. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu	**Cestování, plány do budoucna, domov, rodina, bydlení, škola, společnost a její problémy, moderní technologie a média, příroda a město, kultura a zábava, svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.)** zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov

a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – cestování, plány do budoucna, domov, rodina, bydlení, škola, společnost a její problémy, moderní technologie a média, příroda a město, kultura a zábava, svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.) mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy - minulé časy - budoucí čas

Rozšiřující učivo + nadaní žáci

Očekávané výstupy	**Učivo**
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Cestování, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, pocity a nálady, péče o zdraví, moderní technologie a média, kultura a svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.)** zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – cestování, příroda a město, společnost a její problémy, nákupy a móda, pocity a nálady, péče o zdraví, moderní technologie a média, kultura a svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.) mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují

	smysl sdělení a porozumění) - minulé časy - členy - předpřítomný čas - způsobová slovesa

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- reálie a příroda anglicky mluvících zemí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základní informace o státních zřízeních anglicky mluvících zemích

Anglický jazyk 9. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
	Společnost a její problémy, pocity a nálady, péče o zdraví, moderní technologie a média, cestování, kultura a svátky (Halloween, Vánoce,

	Velikonoce apod.)
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – společnost a její problémy, pocity a nálady, péče o zdraví, moderní technologie a média, cestování, kultura a svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.) mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - členy - předpřítomný čas - způsobová slovesa - trpný rod

Rozšiřující učivo + nadaní žáci

Očekávané výstupy	**Učivo**
	Nákupy a móda,volba povolání, moderní technologie a média, sport, cestování, péče o zdraví, prostředí, pocity a nálady, kultura a svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.), reálie zemí příslušných jazykových oblastí zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – nákupy a móda,volba povolání, moderní technologie a média, sport,
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	

- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	cestování, péče o zdraví, prostředí, pocity a nálady, kultura a svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce apod.), reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - předpřítomný x minulý čas - vztažná zájmena - vztažné věty - -ed/-ing forma - trpný rod - podmiňovací způsob - časové věty

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici - dopisování
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- reálie a příroda anglicky mluvících zemí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základní informace o státních zřízeních anglicky mluvících zemích

PRVOUKA

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Zahrnuje informace z historie i současnosti a žáky vede k dovednostem pro praktický život. Rozvíjí poznatky a dovednosti žáků získané v rodině a předškolním vzdělávání

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří si prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe své nejbližší okolí a okruh poznání rozšiřují. Učí se o lidech a vztazích mezi nimi, přírodních jevech a ochraně přírody, základních vztazích ve společnosti, současném způsobu života, jeho přednostech i problémech, které s ním souvisejí.

Časové vymezení: Vyučuje se v 1. – 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení: Prvouka se vyučuje buď jako samostatný předmět, nebo v rámci modulu PRV/VL (žáci vyšších ročníků se souběžně učí vlastivědu). Výuka probíhá v učebně č. 2.

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy

- Místo, kde žijeme - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
- Lidé a čas – orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti

Při výuce se uplatňují průřezová témata Výchova demokratického občana(VDO), Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS).

Formy a metody práce:

- samostatná práce, práce ve skupině, praktická ukázka pokus, pozorování názoru, popis modelové situace, práce s encyklopediemi, internetem, jinými texty, pracovní sešity, listy, křížovky, doplňovačky, osmisměrky, didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- objevuje a poznává vše, co ho zajímá a v čem by mohl v budoucnu uspět
- poznává podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňuje si zásady preventivního chování

- orientuje se ve světě informací, časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Učitel

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti, zdraví a bezpečnosti druhých
- poznává a ovlivňuje svoji jedinečnost

Učitel

- pomáhá žákovi, aby došel k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáka pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní situaci
-pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Učitel

- podporuje u žáka prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemnou pomoc

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupině
- efektivně spolupracuje na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívá k diskusi

Učitel

- učí věcně argumentovat
- vede žáka k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

Žák

- si vytváří ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a k výsledkům práce ostatních
- je motivován k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- je veden k respektování pravidel

Učitel

- vede žáka k úctě k výtvorům jiných lidí a k jejich ochraně
- učí žáka, jak přistupovat k ochraně přírody a jakými konkrétními činnostmi může on sám prospět
- vede žáka k dodržování pravidel soužití s jinými lidmi, dodržování jiných pravidel (např. silničního provozu a různých jiných bezpečnostních pokynů)

Kompetence pracovní

Žák

- je veden k utváření pracovních návyků j týmové i samostatné činnosti

Učitel

- učí žáka používat různé materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

Žák

- je je veden k efektivnímu, kreativnímu a bezpečnému využívání digitálních zařízení a obsahu
- chápání přínosu a rizik technologií
- dodržování legálních a etických postupů

Učitel

- vede žáka k účelnému a efektivnímu využívání digitálních zařízení ve výuce, práci i běžném životě

Prvouka 1. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- zná prostředí svého domova, zvládne orientaci v místě bydliště - orientuje se v prostředí a v okolí školy, zná cestu do školy - je seznámen s obcí, kde žije a jejími významnými budovami - poznává okolní krajinu, životní prostředí	**Místo, kde žijeme** - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, cesta do školy - obec – její části, význačné budovy - okolní krajina, region – působení lidí na krajinu a životní prostředí
- zná pojmy ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer -rozezná roční období, všímá si odlišností v průběhu roku v přírodě - uplatňuje základní poznatky o sobě a o svých činnostech během dne - je seznámen s hlavními svátky (Den matek, MDD, Velikonoce, Vánoce, ...)	**Lidé a čas** - orientace v čase – režim dne, roční období - současnost a minulost životě – způsob života, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny
- rozliší jednotlivé role členů rodiny a vztahy mezi nimi - dodržuje základní pravidla slušného chování - je seznámen se svými právy a povinnostmi - pozná české mince a bankovky - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	**Lidé kolem nás** - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny - chování lidí – pravidla slušného chování - právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy - základní formy vlastnictví, používání peněz v běžných situacích
- snaží se svým ohleduplným chováním projevovat vztah k	**Rozmanitost přírody**

přírodě - pozoruje rostliny a živočichy v jednotlivém ročním období	- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí
- pojmenuje základní části lidského těla - je seznámen s denním, pitným a pohybovým režimem, s příklady zdravé svačinky - rozliší pojmy: nemoc, úraz - je obeznámen se základy první pomoci, s lékárničkou, zná důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 112) - je seznámen s možností osobního nebezpečí jedince (drogy, šikana, týrání) - uplatňuje bezpečné chování v silničním provozu při cestě do školy a zpět, charakterizuje nebezpečná místa - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - zúčastní se mimořádných cvičení (evakuace školy,..)	**Člověk a jeho zdraví** - lidské tělo – části lidského těla - péče o zdraví, zdravá výživa – denní, pitný a pohybový režim, zdravá svačina, nemoc, úraz, první pomoc - návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek - osobní bezpečí – vhodné a nevhodné místo pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, ...) - situace hromadného ohrožení (evakuace školy, ...)
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MKV Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita	

Prvouka 2. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**

- orientuje se v místě svého bydliště podle významných míst a budov - zná prostředí, okolí školy - popíše bezpečnou cestu do školy - je seznámen s nebezpečím při cestě do školy - uvědomuje si přeměnu krajiny člověkem v negativním i pozitivním směru - je seznámen s chováním v Chráněné krajinné oblasti svého nejbližšího okolí - uvědomuje si příslušnost k českému národu	**Místo, kde žijeme** - domov – orientace v místě bydliště - škola – prostředí, činnosti ve škole, okolí školy a bezpečná cesta do školy - okolní krajina, region – působení lidí na krajinu a životní prostředí - naše vlast – domov, regionální krajina, národ
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků - je seznámen s významem a potřebou různých povolání, pracovních a zájmových činností - je veden k toleranci přirozených odlišnostech, vlastnostech spolužáků - je seznámen se svými právy a povinnostmi - pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	**Lidé kolem nás** - rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, zájmy - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy - základní formy vlastnictví, používání peněz v běžných situacích - hotovostní a bezhotovostní forma peněz
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - určuje čas, spojí hodiny s částí dne (dopoledne, odpoledne) - popíše změny počasí a ročního období v přírodě - je seznámen s významnými dny a svátky (Den země, Den zvířat)	**Lidé a čas** - orientace v čase, časový řád – určování času, režim dne, roční období - současnost a minulost v životě – státní svátky a významné dny
- seznámí se se základními rostlinami a živočichy vyskytujícími se v nejbližším okolí - pozoruje rostliny a živočichy v jednotlivém ročním období - je veden k uvědomění si významu ovzduší, vody, půdy, rostlin a živočichů pro život	**Rozmanitost přírody** - životní podmínky – význam ovzduší, vody, půdy, rostlinstva a živočišstva na zemi - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí
- popisuje lidské tělo - seznamuje se s denním, pitným, pohybovým režimem	**Člověk a jeho zdraví** - lidské tělo

- sestaví jednoduchý jídelníček - rozliší nemoc, úraz, poranění - je seznámen s první pomocí, zvládne důležitá telefonní čísla - objasní pojem: lékárna, dětský lékař, zubní lékař, ... - seznamuje se s nebezpečím kolem sebe – kontakt s neznámými lidmi, zvířaty, drogy, šikana, kyberšikana, týrání, ... - dbá o svoji osobní bezpečnost v silničním provozu - zúčastní se mimořádných akcí – branná cvičení	- péče o zdraví, zdravá výživa – denní, pitný a pohybový režim, zdravá strava, nemoc, úraz, poranění, první pomoc - návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek - osobní bezpečí – chování v silničním provozu, krizové situace (šikana, týrání, ...) - situace hromadného ohrožení (evakuace školy, …)
Průřezová témata	
OSV Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MKV Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita VDO Občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

Prvouka 3. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- v jednoduchém plánu vyznačí místo bydliště, školy - začlení obec do příslušného kraje - seznámí se s pojmem světová strana - je veden k určování světových stran, k používání buzoly - všímá si krajiny, její členitosti, orientačních bodů - zná státní symboly, hlavní město	**Místo, kde žijeme** - obec, místní krajina – poloha, doprava - okolní krajina, region – orientační body, světové strany - naše vlast – státní symboly, hlavní město

	nadaní ž.+rozšiřující učivo - minulost a současnost obce - plán okolí školy, svého bydliště, části obce
- vyjmenuje funkce rodiny - rozlišuje vztahy mezi příslušníky své rodiny - seznámí se se základními lidskými právy a právy dítěte - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - seznámí se s hospodařením rodiny - seznámí se s pojmem banka, peněžní účet, …	**Lidé kolem nás** - rodina – život a funkce rodiny, hospodaření domácnosti, rozpočet - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace - právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva dítěte - základní formy vlastnictví, používání peněz v běžných situacích, způsoby plateb - banka jako správce peněz
- má představu o základních jednotkách času – hodina, minuta, sekunda - určuje čas - rozlišuje jednotlivé etapy průběhu lidského života, všímá si jejich společných znaků a odlišností (novorozenec, kojenec, ...) - seznámí se s významnými dny a svátky (28. 10., …) - pojmenuje některé rodáky, památky	**Lidé a čas** - orientace v čase, časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina - současnost a minulost v životě – průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky
- roztřídí některé přírodniny, živé i neživé, podle nápadných určujících znaků - porovná látky, určí vlastnosti, třídí je a měří - vysvětlí význam vody a vzduchu pro život - seznamuje se s chováním jedince v přírodě, ochranou životního prostředí - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	**Rozmanitost přírody** - látky a jejich vlastnosti – třídění, pozorování, vlastnosti látek a měření veličin - voda a vzduch – vlastnosti a formy vody, oběh vody, vlastnosti a složení vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - rostliny, houby, živočichové – znaky života, projevy a průběh života, výživa, stavba těla u některých významných druhů, význam v přírodě a pro člověka - ohleduplné chování k přírodě,

	ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí
- seznámí se s funkcí svalů, kostry a hlavních orgánů - všímá si základních rozdílů mezi mužem a ženou -seznámí se s možností negativního působení reklamy na člověka - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví druhých - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, poznává základní dopravní značky - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - v modelových situacích správně komunikuje s operátory tísňové a krizové linky a nezneužívá ji	**Člověk a jeho zdraví** - lidské tělo – stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - péče o zdraví – reklamní vlivy - návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, počítače - osobní bezpečí – bezpečné chování v dopravě a dopravních prostředcích, základní dopravní značky, krizové situace (šikana, týrání, ...) - situace hromadného ohrožení (evakuace školy, ...), integrovaný záchranný systém
Průřezová témata	
OSV Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MKV Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita VDO Občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	

PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hlavním cílem je, aby si žáci osvojili a rozvíjeli schopnosti, které jim umožňují aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí. Žáci získávají základní vědomosti o Zemi, člověku, technice, sledují základní jevy a vztahy v přírodě, poznávají souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a biosférou. Utvářejí si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i ochraně životního prostředí jako celku. Seznamují se s poznatky o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a bezpečném chování v různých životních situacích i v silničním provozu.

Časové vymezení předmětu:

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Organizační vymezení:

Přírodověda se vyučuje na 1. stupni v rámci modulu PŘV/M (žáci z nižších ročníků se souběžně učí matematiku), na 2. stupni v rámci modulu PŘV/PŘP (žáci z vyšších ročníků se souběžně učí přírodopis)

Výuka přírodovědy probíhá v učebně číslo 4.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah je členěn do 2 tematických okruhů: Rozmanitost přírody (4. ročník) a Člověk a jeho zdraví (5. ročník).

V předmětu Přírodověda se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EV) a Multikulturní výchova (MKV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, práce s knihou, učebnicí, vyhledávání informací na internetu, práce na počítači a interaktivní tabuli

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák směřuje:

- vyhledávání a třídění informací
- k efektivnímu využití informací v praktickém životě
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají , poznávají a třídí získané informace
- vede žáky k užívání správné terminologie-
- vyžaduje využívání poznatků získaných v jiných předmětech
- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k objevení a řešení úkolu
- přemýšlení o příčinách jevů a důsledcích
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- zařazuje činnosti a úkoly, které vedou k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů
- vede žáky k respektování odlišného názoru
- vede žáky k samostatnému pozorování, ke hledání souvislostí
- seznamuje s využíváním informačních a komunikačních prostředků
- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení
- pracuje s chybou

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- ke správnému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- ke schopnosti správně se rozhodovat, zaznamenávat a obhajovat svá řešení
- ke schopnosti vyhledávat informace k řešení problémů
- k zapojení se do diskuze a obhájení svého názoru

učitel:

- vede žáka k výstižnému vyjadřování
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pomáhá žákům zapojit se do diskuze

Kompetence sociální a personální

žák směřuje:

- ke spolupráci ve skupině a vytváření pravidel práce
- ohleduplnému chování a respektování pravidel
- prezentaci svých zkušeností

učitel:

- povzbuzuje a dodává žákům sebedůvěru a pocit zodpovědnosti
- podle potřeby dovede pomáhat, zajímá se o jejich zkušenosti a názory
- vytváří podmínky pro skupinovou práci žáků
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování

- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- k respektování pravidel
- k ochraně přírody
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví

učitel:

- vede žáky k tomu, aby byli ohleduplní k druhým
- vede žáky k ochraně přírody a životního prostředí
- vede žáky k ochraně vlastního zdraví a zdraví svých blízkých
- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností
- vytváření si kladného vztahu k práci
- vytváření správných pracovních návyků
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
-
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování pravidel bezpečnosti při práci
- využívání svých znalostí v praxi

učitel:

- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů

Kompetence digitální

žák směřuje:

- k schopnosti využívat digitální zařízení a obsah efektivně, kreativně a bezpečně
- k pochopení přínosu a rizik digitálních technologií
- k dodržování legálních a etických postupů

učitel:

- vede žáky k účelnému a efektivnímu využívání digitálních zařízení ve výuce, práci i běžném životě

Přírodověda 4. ročník

Výstup	Učivo
● objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody ● uvědomuje si souvislost činnosti člověka s konečným vzhledem přírody ● zkoumá vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly mezi organismy v různých prostředích ● pozoruje základní projevy života na konkrétních organismech a třídí je do známých skupin s využitím klíčů a atlasů ● rozlišuje aktivity člověka, které mohou jeho zdraví i prostředí podporovat nebo poškozovat	**Rozmanitosti přírody** ● látky a jejich vlastnosti (třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek) ● voda a vzduch (oběh vody v přírodě, složení vzduchu) ● nerosty, horniny, půda (zvětrávání, vznik půdy a její význam) ● rostliny, houby, živočichové (znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka) ● životní podmínky (rozmanitost podmínek života na Zemi, počasí) ● rovnováha v přírodě (význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva) ● ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody (ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů)
● vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ● uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá vyhodnotí nebezpečná místa pro hru ● uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v model. situacích simulujících mimořádné události	**Člověk a jeho zdraví** ● osobní bezpečí, krizové situace – místo prohru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu, dopravní značky, rizikové situace v dopravě a v dopravních prostředcích, bezpečnostní prvky, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci ● přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku ● mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); ● požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
Průřezová témata	
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Mezilidské vztahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života	

Vztah člověka k prostředí
VDO Občanská společnost a stát (škola) Občan, občanská společnost a stát
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
MKV Lidské vztahy

Přírodověda 5. ročník

Výstup	Učivo
● uvědomuje si souvislost činnosti člověka s konečným vzhledem přírody ● vysvětlí na základě poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ● rozlišuje aktivity člověka, které mohou jeho zdraví i prostředí podporovat nebo poškozovat	**Rozmanitosti přírody** ● voda a vzduch (výskyt, vlastnosti a formy vody, vlastnosti a složení vzduchu, význam pro život) ● nerosty, horniny, půda (hospodářsky významné horniny a nerosty, typy půdy – její vznik a význam) ● esmír a Země (den a noc, roční období, jarní rovnodennost, letní slunovrat, podzimní rovnodennost, zimní slunovrat, sluneční soustava, zkoumání vesmíru, Země ve vesmíru, čas a denní doby) ● ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, živelné pohromy a ekologické katastrofy)
● rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ● orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ● účelně plánuje svůj čas ● předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ● uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ● v modelové situaci určí život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc	**Člověk a jeho zdraví** ● lidské tělo (vývoj jedince, základy lidské reprodukce, stavba těla a funkce základních orgánových soustav) ● péče o zdraví, zdravá výživa (denní režim, pohybový režim, zdravá strava, první pomoc při poranění a drobných úrazech, přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika, reklamní vlivy) ● návykové látky a zdraví (nejčastěji se vyskytující návykové látky – alkohol, cigarety, drogy – způsoby jejich odmítání), pojem závislost (návykové látky, hrací automaty, počítače…)
Průřezová témata	

OSV Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
VDO Občanská společnost a stát (škola) Občan, občanská společnost a stát
MKV Lidské vztahy

VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda navazuje na poznatky z nižších ročníků z předmětu Prvouka, týkající se člověka, společnosti, našeho státu, přírody, kultury, techniky a dalších souvisejících témat. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a skládat si tak ucelený obraz světa. Poznávají své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se chápat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům.

Jedním z hlavních konkrétních cílů je, aby žák pochopil a uměl aplikovat poznatky o České republice a jejích jednotlivých krajích. Důraz je kladen zejména na poznání kraje, v němž žije, a seznámení s historií ČR. Dále se žák učí zásadám společenského soužití, orientaci v příbuzenských vztazích, zásadám slušného chování a základům práva a spravedlnosti. Učí se základní orientaci v čase, orientaci na mapě ČR a Evropy, seznamuje se s kulturou a zajímavostmi jednotlivých oblastí ČR a Evropy, rozvíjí schopnost hovořit o jednotlivých tématech, se kterými se během studia seznámí. Žák je veden k utváření pozitivních občanských postojů a učí se přijímat hodnoty, současné demokratické Evropy. Učí se orientovat v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě.

Časové vymezení předmětu:

Vlastivěda je zařazena ve 4. a v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení:

Vlastivěda se vyučuje v rámci modulu PRV/VL nebo VL/Z (žáci z nižších ročníků se souběžně učí prvouku, žáci z vyšších ročníků se souběžně učí zeměpis).

Výuka vlastivědy probíhá v učebně číslo 2.

Obsahové vymezení:

Do oblasti vyučovacího předmětu Vlastivěda je zařazeno učivo tematických okruhů:
Místo kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas.

V předmětu Vlastivěda se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, vyhledávání informací na internetu, práce s mapami, práce na počítači, práce na interaktivní tabuli, didaktické hry

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
žák směřuje:
- k získávání informací z různých zdrojů a posuzování spolehlivosti těchto zdrojů
- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:
- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem
- vede žáky ke čtení s porozuměním
- vede žáky k využívání výpočetní techniky a různorodých informačních zdrojů při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- zdůrazňuje nutnost vzdělávat se celý život v závislosti na profesních požadavcích

Kompetence k řešení problémů
žák směřuje:
- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení, samostatnému vyhledávání informací a prezentaci výsledku
- společně s žákem sleduje proces řešení problému
- pracuje s chybou, vede žáka k poučení se z chyb, kterých se dopustil, rozvíjí jeho logické myšlení
- seznamuje žáky s možnostmi získávání informací (příručky, encyklopedie, knihy, internet)
- umožňuje nezbytnou zpětnou vazbu formou individuální i skupinové diskuze
- umožňuje žákovi prezentovat svoje názory a návrhy
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do skupinové práce

Kompetence komunikativní

žák směřuje:
- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:
- učí žáky vhodné formě komunikace v různých situacích, k diskuzi o problémech, užívání odpovídajících výrazových prostředků
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pěstuje u žáka schopnost naslouchat a vhodně reagovat na promluvy jiných lidí
- navozuje diskuze na aktuální témata

Kompetence sociální a personální

žák směřuje :
- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů a dodržuje pravidla slušného chování
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:
- vytváří podmínky pro práci ve skupinách
- vede žáky k rozpoznání optimálnímu využití schopností každého člena skupiny
- objasňuje žákům nutnost přijmout odpovědnost za své činy i nutnost podřídit vlastní přání společnému cíli
- motivuje žáky ke snaze odstraňovat negativní jevy uvnitř skupiny
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:
- k respektování druhých lidí a odmítání hrubého zacházení
- k respektování soukromého majetku
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví
- k ochraně přírody

učitel:

- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- dbá na to, aby žáci respektovali a chránili cizí majetek
- vede žáky k udržování pořádku a čistoty v jejich okolí
- posiluje jejich úctu k národním tradicím a kulturnímu dědictví
- vede žáky k ochraně přírody

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování bezpečnostních pravidel
- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- posiluje u žáka kladný vztah k práci
- seznamuje žáky s hygienickými zásadami a bezpečnostními pravidly a dbá na jejich dodržování
- dbá na rozvoj hrubé i jemné motoriky
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- využívá moderní způsoby výuky jako například výklad učiva s využitím mentálních map nebo prezentace na interaktivní tabuli
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- vede žáky ke zlepšování práce s textem a rozvíjí jejich schopnost pracovat s různými zdroji informací
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- učí žáky chránit výsledky práce jiných lidí
- hovoří s žáky o různých možnostech profesního uplatnění

Kompetence digitální

žák směřuje:

- k ovládání a využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- samostatnému rozhodování, které technologie, postupy, způsoby a prostředky pro jakou činnost či řešený problém použít
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, sebevyjádření za pomoci digitálních prostředků
- k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- k etickému a legálnímu jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

učitel:
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci s digitálními technologiemi
- učí je chápat přínos i rizika technologií pro společnost
- učí žáky, kde a jak získávat a vyhledávat data, informace a digitální obsah, kriticky je posuzovat a odpovídajícím způsobem spravovat nebo sdílet
- vede žáky a pomáhá jim při vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se pomocí digitálních technologií
- vlastním příkladem i jinými způsoby motivuje žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění vlastní práce, zautomatizování rutinních činností, zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- vede žáky k etickému jednání a dodržování legálních postupů

Vlastivěda 4. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - zná symboly našeho státu a jejich význam - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, kulturních památek - určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	**Místo, kde žijeme** - naše vlast (obyvatelé, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly) - Česká republika (kraje, krajská města) - zajímavá místa a zvláštnosti vybraných regionů republiky (chráněná území, přírodní zajímavosti, historické a kulturní památky) - mapy (měřítko, grafika, vysvětlivky), plány, orientace v krajině
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi chlapci a dívkami - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se nemohou tolerovat - rozlišuje základní formy vlastnictví	**Lidé kolem nás** - rodina (role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání, hospodaření rodiny, úspory, půjčky) - soužití lidí (mezilidské vztahy, komunikace) - chování lidí (pravidla slušného chování,

- používá peníze v běžných situacích - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti, sestaví jednoduchý osobní rozpočet	principy demokracie) - vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné; peníze) - právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy)
- pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a jevy - dle možností využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti - srovnává a hodnotí způsob života a práce předků v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**Lidé a čas** - orientace v čase (dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet) - současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení; státní svátky a významné dny) - regionální památky - báje, mýty, pověsti (minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj)
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Vlastivěda 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- zná symboly našeho státu a jejich význam - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, kulturních památek - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Evropy - určí a vysvětlí polohu naší republiky v Evropě - zná sousední státy ČR - určí světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy	**Místo, kde žijeme** - Česká republika (kraje, krajská města, poloha, vznik, obyvatelstvo, hl. město) - Evropa – sousední státy ČR (Slovensko, Polsko, Německo, Rakousko) - Evropa (poloha, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství, obyvatelstvo)
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi chlapci a dívkami - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se nemohou tolerovat - rozlišuje základní formy vlastnictví - používá peníze v běžných situacích, na příkladech objasní rizika půjčování peněz, reklamace zboží	**Lidé kolem nás** - rodina (role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání, hospodaření rodiny, úspory, půjčky - soužití lidí (mezilidské vztahy, komunikace) - chování lidí (pravidla slušného chování, principy demokracie) - vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné; peníze) - právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy)
-pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a jevy - dle možností využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti - srovnává a hodnotí způsob života a práce předků v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**Lidé a čas** - orientace v čase (dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet) - současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení) státní svátky a významné dny) - regionální památky - báje, mýty, pověsti (minulost kraje a předků,

	domov, vlast, rodný kraj)
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka zeměpisu navazuje na výuku vlastivědy. Hlavním cílem je, aby žák pochopil a uměl aplikovat poznatky o jednotlivých regionech světa, zvláště pak o jednotlivých státech a jejich problémech, ať už v oblasti hospodářské, politické či jiné. Znalost zeměpisu vede žáky k poznání vlastní země, ale i jiných světových kultur. Vedeme žáky k chápání přírodních zákonitosti a souvislostí mezi hospodářským využíváním krajiny a problémy životního prostředí. Žáci se učí chápat důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka.

Žáci se také naučí samostatně pracovat s různými druhy map, statistickými údaji, encyklopediemi a internetem.

Časové vymezení:

Zeměpis je zařazen do 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení:

Zeměpis se vyučuje buď jako samostatný předmět, nebo v rámci modulu VL/Z (žáci nižších ročníků se souběžně učí vlastivědu).

Výuka zeměpisu probíhá v učebně č. 2.

Obsahové vymezení:

Země jako vesmírné těleso
Krajinná sféra a její hlavní složky
Regionální zeměpis (Afrika, Austrálie, oceány, Amerika, Asie, Evropa)
Regionální zeměpis ČR
Společenské a hospodářské složky krajiny
Politické členění světa
Krajina
Životní prostředí.

V předmětu Zeměpis se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, vyhledávání informací na internetu, práce s mapami, tabulkami a grafy, práce na počítači a na interaktivní tabuli

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák směřuje:

- k získávání informací z různých zdrojů a posuzování spolehlivosti těchto zdrojů
- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem
- vede žáky ke čtení s porozuměním
- vede žáky k využívání výpočetní techniky a různorodých informačních zdrojů při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- zdůrazňuje nutnost vzdělávat se celý život v závislosti na profesních požadavcích

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení, samostatnému vyhledávání informací a prezentaci výsledku
- společně s žákem sleduje proces řešení problému
- pracuje s chybou, vede žáka k poučení se z chyb, kterých se dopustil, rozvíjí jeho logické myšlení
- seznamuje žáky s možnostmi získávání informací (příručky, encyklopedie, knihy, internet)
- umožňuje nezbytnou zpětnou vazbu formou individuální i skupinové diskuze
- umožňuje žákovi prezentovat svoje názory a návrhy
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do skupinové práce

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:

- učí žáky vhodné formě komunikace v různých situacích, k diskuzi o problémech, užívání odpovídajících výrazových prostředků
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pěstuje u žáka schopnost naslouchat a vhodně reagovat na promluvy jiných lidí

- navozuje diskuze na aktuální témata

Kompetence sociální a personální

žák směřuje :

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů a dodržuje pravidla slušného chování
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:

- vytváří podmínky pro práci ve skupinách
- vede žáky k rozpoznání optimálnímu využití schopností každého člena skupiny
- objasňuje žákům nutnost přijmout odpovědnost za své činy i nutnost podřídit vlastní přání společnému cíli
- motivuje žáky ke snaze odstraňovat negativní jevy uvnitř skupiny
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k respektování druhých lidí a odmítání hrubého zacházení
- k respektování soukromého majetku
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví
- k ochraně přírody

učitel:

- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- dbá na to, aby žáci respektovali a chránili cizí majetek
- vede žáky k udržování pořádku a čistoty v jejich okolí
- posiluje jejich úctu k národním tradicím a kulturnímu dědictví
- vede žáky k ochraně přírody

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování bezpečnostních pravidel
- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- posiluje u žáka kladný vztah k práci

- seznamuje žáky s hygienickými zásadami a bezpečnostními pravidly a dbá na jejich dodržování
- dbá na rozvoj hrubé i jemné motoriky
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- využívá moderní způsoby výuky jako například výklad učiva s využitím mentálních map nebo prezentace na interaktivní tabuli
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- vede žáky ke zlepšování práce s textem a rozvíjí jejich schopnost pracovat s různými zdroji informací
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- učí žáky chránit výsledky práce jiných lidí
- hovoří s žáky o různých možnostech profesního uplatnění

Kompetence digitální

žák směřuje:

- k ovládání a využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- samostatnému rozhodování, které technologie, postupy, způsoby a prostředky pro jakou činnost či řešený problém použít
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, sebevyjádření za pomoci digitálních prostředků
- k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- k průběžnému seznamování s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosu a rizik
- k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- k etickému a legálnímu jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci s digitálními technologiemi
- seznamuje žáky s nejčastěji používanými digitálními zařízeními a službami a se základními aplikacemi pro plnění různých typů úkolů
- pomáhá žákům zorientovat se v dostupných možnostech a samostatně volit nejvhodnější postupy, způsoby a prostředky
- učí žáky, kde a jak získávat a vyhledávat data, informace a digitální obsah, kriticky je posuzovat a odpovídajícím způsobem spravovat nebo sdílet
- vede žáky a pomáhá jim při vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se pomocí digitálních technologií
- vlastním příkladem i jinými způsoby motivuje žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění vlastní práce, zautomatizování rutinních činností, zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- vede žáky k etickému jednání a dodržování legálních postupů

Zeměpis 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
-používá s porozuměním geografickou a kartografickou terminologii - charakterizuje vesmír a sluneční soustavu, planety sl. soustavy -prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	**Planeta Země** - vesmír - vývoj poznání o vesmíru - Slunce - sluneční soustava - Měsíc - pohyby Země - tvar a rozměry Země - světový čas - časová pásma, datová hranice nadaní žáci+rozšiřující učivo - činnost s mapami v atlase, hvězdná obloha, planeta Země - kosmické snímky Země a Měsíce
- porozumí pojmům: globus, mapa, měřítko, hlavní poledník, rovnoběžky, - umí určit zeměpisnou polohu - rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu - orientuje se v zeměpisném atlase - rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii -organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, grafů a jiných informačních zdrojů	**Globus a mapy** - mapy a globus - poledníky a rovnoběžky - určování zeměpisné polohy - časová pásma na Zemi - mapy, plány a jejich měřítko - znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách - místní krajina nadaní žáci+rozšiřující učivo - praktické činnosti s mapami a plány: orientace mapy, výpočty skutečných vzdáleností podle měřítka map a plánů, obsah map

	- jednoduché náčrty a plánky
- orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře, v rozložení všech prvků litosféry - objasní stavbu zemského tělesa - vysvětlí pojmy zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří -porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost	**Krajinné sféry** - Litosféra - Atmosféra - Hydrosféra - Pedosféra - Biosféra
- charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů, stav a problémy životního prostředí oceánů - určuje a vyhledává na mapách zemské polární oblasti, uvádí význam pro tvorbu a ochranu životního prostředí - posuzuje význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání oceánů	**Atlantský oceán a Severní ledový oceán, Tichý oceán a Oceánie, Indický oceán** - Atlantský oceán - Severní ledový oceán - Tichý oceán a Oceánie - Indický oceán (poloha, rozloha, rybolov, námořní doprava) - Arktida – hospodářský význam - znečištění a ohrožení vod oceánů - Antarktida
Průřezová témata	
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MKV Kulturní diference Etnický původ EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV	

Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

Zeměpis 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- určuje a vyhledává na mapách zeměpisné oblasti Asie - vyhledává nejvýznamnější státy - charakterizuje kulturu asijských států - určuje hlavní koncentrace obyvatelstva, hospodářské oblasti - určuje a vyhledává hlavní a nejvýznamnější města - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovnává jejich postavení	**Eurasie** - poloha, rozloha - reliéf - podnebí a vodstvo - vegetační pásy a živočišstvo - obyvatelstvo - hospodářství - problémové otázky Eurasie nadaní žáci+rozšiřující učivo - orientace ve slepé mapce
- určuje, vyhledává na mapách a charakterizuje kulturní a zeměpisné oblasti jihozápadní Asie, její nejvýznamnější státy, hlavní koncentrace obyvatelstva a hospodářské oblasti - určuje a vyhledává hlavní a velká města -porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní , společenské a politické poměry, zvláštnosti a podobnosti světadílů, oceánů a makroregionů	**Oblasti Asie** - Jihozápadní Asie, - Střední Asie, - Jižní Asie - Jihovýchodní Asie - Východní Asie - poloha - obyvatelstvo - kultura - průmysl - zemědělství nadaní žáci+rozšiřující učivo - aktuální problémy (politické, hospodářské, náboženské….) a věci týkající se států Asie
- umí vyjmenovat státy jižní Evropy - vyhledává na mapě jednotlivé státy, hlavní města - charakterizuje povrch a polohu – určuje sousední státy - charakterizuje a popisuje ekonomicko-hospodářskou situaci	**Evropa** - Jižní Evropa - Západní Evropa - Severní Evropa

daného státu -zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- Střední Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa - povrch a poloha - vodstvo - obyvatelstvo - průmysl - zemědělství nadaní žáci+rozšiřující učivo - současné problémy daných států (politické, hospodářské…..) - Evropská unie
Průřezová témata	
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MKV Kulturní diference Etnický původ EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

Zeměpis 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- umí charakterizovat polohu, rozlohu, povrch, podnebí Afriky, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo	**Afrika** - poloha, rozloha a členitost pobřeží

- rozlišuje základní oblasti Afriky - charakterizuje obyvatelstvo Afriky, národnostní složení, rozmístění obyvatelstva a počet - umí se orientovat ve slepé mapě Afriky	Afriky - povrch Afriky - podnebí Afriky - Africké vodstvo - Africké rostlinstvo a živočišstvo - přírodní zdroje Afriky - objevování a kolonizace Afriky - obyvatelstvo Afriky - oblasti Afriky – Severní arabská Afrika - Tropická Afrika - Jižní Afrika <u>nadaní žáci+rozšiřující učivo</u> <u>- problémy afrického kontinentu – počet dětí, negramotnost, chudoba, HIV</u>
- umí charakterizovat polohu, rozlohu, povrch, podnebí Afriky, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo - s pomocí mapy lokalizuje jednotlivé státy a teritoria Australského svazu - uvádí a vyhledává na mapách nejvýznamnější hlavní a ostatní velká australská města a hlavní město Nového Zélandu	**Austrálie** - poloha, rozloha, členitost pobřeží a povrch Austrálie - podnebí a vodstvo Austrálie - Australské rostlinstvo a živočišstvo - přírodní zdroje Austrálie - objevení Austrálie a její obyvatelstvo - Australský svaz <u>nadaní žáci+rozšiřující učivo</u> <u>- současné největší problémy Austrálie</u>
- vyjmenuje a vyhledává na mapě zeměpisné oblasti Ameriky - charakterizuje jednotlivé kulturní oblasti - uvádí a vyhledává významné oblasti koncentrace obyvatelstva, zemědělství a průmyslové oblasti, hlavní a nejvýznamnější města	**Amerika** - poloha, rozloha, reliéf - podnebí a vodstvo - vegetační pásy a živočišstvo - obyvatelstvo a hospodářství - politické rozdělení Severní Ameriky (Kanada, Spojené státy americké) - státy Střední Ameriky

	(Mexiko, Panama…) - politické rozdělení Jižní Ameriky (Brazílie, Peru, Chile, Argentina…)
Průřezová témata	
VDO Občanská společnost a stát Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MKV Kulturní diference Etnický původ EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

Zeměpis 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
-hodnotí vlivy pohybů Země na život lidí,organismů i reliéfu -rozlišuje a porovnává složky přírodní složky,jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, -rozeznává a pojmenuje tvary zemského povrchu -porovnává působení vnitřních a vnějších procesů - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky	**ČR - geologický vývoj** -geologický vývoj země -zeměpisná poloha a rozloha ČR nadaní žáci+rozšiřující učivo) -porovnává ČR na mapě Evropy, -základní charakteristiky evropských zemích
-rozpozná na mapě důležité body,plošné útvary,povrchy -hodnotí na přiměřené úrovni,přírodní poměry a	**ČR – přírodní podmínky a obyvatelstvo**

zdroje,polohu,rozlohu, podnebí - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství -hodnotí lidský a hospodářský potenciál ČR	- členitost reliéfu,podnebí,přírodní poměry a zdroje - obyvatelstvo:základní charakteristiky - sídla - hospodářství (průmysl, zemědělství, doprava) - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi nadaní žáci+rozšiřující učivo -projevy a dopady společenských,hospodářských
-lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a centrální a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit -uvádí příklady působnosti ČR ve světových a mezinárodních organizacích	**ČR – územní regiony** -regiony ČR, zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům obyvatelstvo,územní jednotky,státní správy,kraje,rozmístění ekonomických a hospodářských aktivit odvětvová struktura,hospodářství,společenská, politické a hospodářské procesy,přírodní poměry a zdroje nadaní žáci+rozšiřující učivo -porovnání jednotlivých regionů ve všech odvětvích
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál místního regionu -přemýšlí o možnostech dalšího rozvoje	**Náš region** -místní region - zeměpisná poloha,vztah k okolním regionům, základní přírodní, ekonomické a sociální charakteristiky - specifika regionu nadaní žáci+rozšiřující učivo

	-porovnání se všemi regiony
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry -rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - dodržuje základní pravidla chování při poznávání živé či neživé přírody - uvádí specifické problémy svého regionu a navrhuje řešení - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	**Životní prostředí** - ochrana přírody a životního prostředí nadaní žáci+rozšiřující učivo - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních
Průřezová témata	
VDO Občanská společnost a stát Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MKV Kulturní diference Etnický původ EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

CHEMIE

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka je zaměřena na získání základních poznatků o anorganické a fyzikální chemii a základních chemických reakcích. Žáci získají základní informace o chemické výrobě a jejím dopadu na životní prostředí. Poznatky jim umožní pochopení přírodních dějů, procesů v organizmech a také výrobních postupů. Získané vědomosti žáci využijí pro další studium a praxi. Součástí výuky je varování před nebezpečím závislosti na návykových látkách. Výuka chemie se z organizačních důvodů zaměřuje na teoretickou složku předmětu.

Časové vymezení:

Chemie je zařazena do 8. ročníku v hodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Chemie se vyučuje v rámci modulu CH/ČJ (žáci ostatních ročníků se souběžně učí český jazyk).

Výuka chemie probíhá v učebně 2.

Obsahové vymezení:

Úvod do chemie
Směsi
Atomy a sloučeniny
Periodická tabulka prvků
Chemické reakce a výpočty
Halogenidy, oxidy, sulfidy
Hydroxidy
Kyseliny
Soli

V předmětu Chemie se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, vyhledávání informací na internetu, práce s periodickou tabulkou prvků, tabulkami a grafy, práce na počítači a na interaktivní tabuli

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák směřuje:

- k získávání informací z různých zdrojů a posuzování spolehlivosti těchto zdrojů

- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem
- vede žáky ke čtení s porozuměním
- vede žáky k využívání výpočetní techniky a různorodých informačních zdrojů při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- zdůrazňuje nutnost vzdělávat se celý život v závislosti na profesních požadavcích

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení, samostatnému vyhledávání informací a prezentaci výsledku
- společně s žákem sleduje proces řešení problému
- pracuje s chybou, vede žáka k poučení se z chyb, kterých se dopustil, rozvíjí jeho logické myšlení
- seznamuje žáky s možnostmi získávání informací (příručky, encyklopedie, knihy, internet)
- umožňuje nezbytnou zpětnou vazbu formou individuální i skupinové diskuze
- umožňuje žákovi prezentovat svoje názory a návrhy
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do skupinové práce

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:

- učí žáky vhodné formě komunikace v různých situacích, k diskuzi o problémech, užívání odpovídajících výrazových prostředků
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pěstuje u žáka schopnost naslouchat a vhodně reagovat na promluvy jiných lidí
- navozuje diskuze na aktuální témata

Kompetence sociální a personální

žák směřuje :
- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů a dodržuje pravidla slušného chování
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:
- vytváří podmínky pro práci ve skupinách
- vede žáky k rozpoznání optimálnímu využití schopností každého člena skupiny
- objasňuje žákům nutnost přijmout odpovědnost za své činy i nutnost podřídit vlastní přání společnému cíli
- motivuje žáky ke snaze odstraňovat negativní jevy uvnitř skupiny
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:
- k respektování druhých lidí a odmítání hrubého zacházení
- k respektování soukromého majetku
- k ochraně přírody

učitel:
- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- dbá na to, aby žáci respektovali a chránili cizí majetek
- vede žáky k udržování pořádku a čistoty v jejich okolí
- vede žáky k ochraně přírody

Kompetence pracovní

žák směřuje:
- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování bezpečnostních pravidel
- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:
- posiluje u žáka kladný vztah k práci
- seznamuje žáky s hygienickými zásadami a bezpečnostními pravidly a dbá na jejich dodržování
- dbá na rozvoj hrubé i jemné motoriky
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů

- využívá moderní způsoby výuky jako například výklad učiva s využitím mentálních map nebo prezentace na interaktivní tabuli
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- vede žáky ke zlepšování práce s textem a rozvíjí jejich schopnost pracovat s různými zdroji informací
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- učí žáky chránit výsledky práce jiných lidí
- hovoří s žáky o různých možnostech profesního uplatnění

Kompetence digitální

žák směřuje:
- k ovládání a využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- samostatnému rozhodování, které technologie, postupy, způsoby a prostředky pro jakou činnost či řešený problém použít
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, sebevyjádření za pomoci digitálních prostředků
- k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- k průběžnému seznamování s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosu a rizik
- k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- k etickému a legálnímu jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

učitel:
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci s digitálními technologiemi
- učí je chápat přínos i rizika technologií pro společnost
- seznamuje žáky s nejčastěji používanými digitálními zařízeními a službami a se základními aplikacemi pro plnění různých typů úkolů
- pomáhá žákům zorientovat se v dostupných možnostech a samostatně volit nejvhodnější postupy, způsoby a prostředky
- učí žáky, kde a jak získávat a vyhledávat data, informace a digitální obsah, kriticky je posuzovat a odpovídajícím způsobem spravovat nebo sdílet
- vede žáky a pomáhá jim při vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se pomocí digitálních technologií
- vlastním příkladem i jinými způsoby motivuje žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění vlastní práce, zautomatizování rutinních činností, zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- učí žáky, jak chránit svá digitální zařízení a data
- seznamuje žáky s riziky pro jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, která mohou souviset s využíváním digitálních technologií
- vede žáky k etickému jednání a dodržování legálních postupů

- udržuje si přehled v oblasti digitálních technologií a průběžně se vzdělává a v případě potřeby využívá služeb dalších odborníků z oblasti IT

Chemie 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
● určí společné a rozdílné vlastnosti látek ● seznámí se s pravidly, jak pracovat bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ● blíže se seznámí s tzv. H-větami a P-větami a s piktogramy souvisejícími s nebezpečnými látkami	**Pozorování, pokus a bezpečnost práce** ● vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek ● zásady bezpečné práce s chemikáliemi v běžném životě nadaní žáci+rozšiřující učivo ● nebezpečné látky a přípravky - H - věty, P - věty, piktogramy a jejich význam
● rozlišuje směsi a chemické látky ● vypočítá složení roztoku ● navrhne postupy oddělování složek směsí ● rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití ● uvede a zhodnotí příklady znečišťování vody a vzduchu	**Směsi a jejich složky** ● směsi v přírodě a každodenním životě ● dělení směsí (stejnorodé, různorodé, roztoky) ● hmotnostní zlomek, koncentrace ● nasycený a nenasycený roztok ● oddělování složek směsí (destilace, krystalizace, filtrace, usazování, sublimace) ● voda - v přírodě, pitná, destilovaná, užitková, odpadní vody; čistota vody ● vzduch - složení, čistota, ozonová vrstva nadaní žáci+rozšiřující učivo ● suspenze, emulze, aerosol, pěna ● extrakce, chromatografie ● destilace za sníženého tlaku ● měkká a tvrdá voda ● vliv teploty, míchání, plošného obsahu na rychlost rozpouštění látky rozpouštěné v rozpouštědle ● chemické a biologické čištění vody
● používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech ● rozlišuje chemické prvky a sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech ● orientuje se v periodické soustavě chemických prvků ● rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na	**Částicové složení látek a chemické prvky** ● protony, elektrony, neutrony, atomové jádro, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích ● chemická vazba, molekuly ● názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody

jejich možné vlastnosti	v periodické soustavě chem. prvků, protonové číslo ● chemické sloučeniny, chemická vazba nadaní žáci+rozšiřující učivo ● elektronové vrstvy, model atomu ● nukleonové číslo, nuklidy, izotopy ● psaní názvů a značek dalších prvků
● rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání ● přečte chemické rovnice ● osvojí si poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí a učí se, jak předcházet nebezpečnému průběhu. ● rozliší reakce na slučovací a rozkladné, případně rozliší druhy i dle jiných kritérií ● s užitím zákona o zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	**Chemické reakce** ● zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost ● faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza nadaní žáci+rozšiřující učivo ● klasifikace chemických reakcí, slučování, rozklad ● výpočet hmotnosti výchozí látky nebo produktu chemické rovnice
● popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a solí, posoudí vliv těchto látek na životní prostředí ● seznámí se s principy tvorby názvů halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a solí ● vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a navrhne opatření, jak jim předcházet ● orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi ● seznámí se s principem tvoření názvů hydrogensolí a hydrátů solí ● zná způsob výroby a používání vápna, cementu, sádry a keramiky	**Anorganické sloučeniny** ● halogenidy - oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů ● oxidy, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití ● hydroxidy - oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití ● kyseliny - kyslíkaté a bezkyslíkaté, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití ● soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin, názvosloví, vlastnosti a použití ● průmyslová hnojiva ● měření pH, neutralizace nadaní žáci+rozšiřující učivo ● hydrogensoli, hydráty solí ● tepelně zpracovávané materiály - vápno, cement, sádra, keramika
Průřezová témata	
EGS Evropa a svět nás zajímá EV Ekosystémy Základní podmínky života	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

DĚJEPIS

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá chronologicky s akcentem na nejdůležitější události vývoje lidstva. Předmět je koncipován tak, aby žáci pochopili příčiny a souvislosti historického vývoje. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Cílem výuky je schopnost orientace v politických dějinách, hospodářský a kulturní přehled, učení s porozuměním.

Při samotné výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby uměli pracovat s učebnicí, mapou, atlasem a ve vyšších ročnících (8., 9.) uměli sami vyhledávat informace v časopisech a na internetu. Pracují jak samostatně, tak ve skupinách nebo ve dvojicích.

Cílem výuky dějepisu na naší škole je přispět k utváření kultivovaného člověka.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět je zařazen od 6. do 9. ročníku v hodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět nebo v rámci modulu D/LV (žáci nižších ročníků se souběžně učí literaturu. Výuka probíhá v učebně č. 3.

Obsahové vymezení:

Předmět zahrnuje tyto tematické celky:

Člověk v dějinách
Počátky lidské společnosti
Nejstarší civilizace
Kořeny evropské kultury
Křesťanství a středověká Evropa
Objevy a dobývání
Počátky nové doby
Moderní společnost
Moderní doba
Rozdělený a integrující se svět.

Uplatňují se mezipředmětové vztahy zejména se zeměpisem a českým jazykema literaturou.

V předmětu Dějepis se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- samostatná práce, skupinová práce, společná práce, diskuze, četba
- vyhledávání informací na internetu, práce s mapami, práce na počítači, práce na interaktivní tabulí
- součástí výuky jsou didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

žák směřuje:

- k získávání informací z různých zdrojů a posuzování spolehlivosti těchto zdrojů
- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu

učitel:

- vede žáka k efektivnímu učení vhodným výběrem způsobů a metod (rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických faktů, pochopení souvislostí společenských jevů a událostí)
- podporuje žáka ve vyhledávání a třídění informací na základě pochopení, propojení a systematizace, vede je k efektivnímu učení (osvojení si práce se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji)

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- klade důraz na kritické myšlení a schopnost obhájit svá rozhodnutí (porovnávání společenských jevů a procesů v naší zemi s obdobnými jevy a procesy v jiných zemích, hledání paralel mezi současnými a minulými událostmi, subjektivní pohled na některé kontroverzní etapy dějin – např. únorový převrat1948, listopadová revoluce 1989 apod.)
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, zobecnění

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně

- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:

- vede žáka k formulování svých myšlenek výstižně, souvisle a v logickém sledu (uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a k obhajobě svých postojů)
- podporuje u žáka porozumění různým textům a záznamům, obrazovým a jiným informačním prostředkům (využívá je jako zdroje informací o historických událostech)

Kompetence sociální a personální

žák směřuje:

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- dodržování pravidel slušného chování a dobrých mezilidských vztahů
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:

- zařazuje diskuse v malých skupinách i k debatě celé třídy, vede žáka k respektování různých hledisek i pohledů jiných lidí (rozvíjení úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, podporování respektu ke kulturním a jiným odlišnostem)
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho individuální rozvoj

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- podporuje u žáka získávání nových zkušeností a poznatků ze světa práce (změny způsobu výroby v průběhu historického vývoje, průmyslové revoluce, vznik nových průmyslových odvětví apod.)

Kompetence digitální

žák směřuje:

- k samostatnému, efektivnímu, kreativnímu a bezpečnému využívání digitálních technologií a obsahu

učitel:

- vede žáka k samostatnému přístupu k práci s digitálními technologiemi a k jejich využívání pro usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění práce

Dějepis 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo

- zná příklady zdrojů informací o minulosti, instituce - orientace – mapa a časová přímka - ovládá historické epochy	**Člověk v dějinách** - seznámení s historií nadaní ž.+ rozšiřující učivo - výskyt prvních lidí -
- zná život pravěkých sběračů a lovců – materiální a duchovní kulturu - význam zemědělství a zpracování kovů - pojmy – výrobní hospodářství - časové zařazení pravěku v Evropě	**Počátky lidské společnosti** - paleolit - mezolit - neolit - eneolit - doba kovů nadaní ž. +rozšiřující učivo - výskyt prvních lidí –Moravský kras - postup při výrobě látek, nádob, vrtání kamene …
- zná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací - zná památky světového kulturního dědictví - přínos antické kultury – Olympijské hry, zrod křesťanství - pojem antické demokracie, republiky a občanské války - záminku a příčinu válek - porovnává formy vlády a společenských skupin	**Nejstarší civilizace** - Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Fénicie, Palestina, Kréta - Antika – Řecko, Řím - Střední Evropa a styk s antickým Středomořím nadaní ž.+ rozšiřující učivo - orientace : Féničané – hlásky Chetité – B.Hrozný Palestina – Židé Egypt – hieroglyfy - porovnává formy vlády a společenské skupiny - judaismus - osobnosti antiky

Průřezová témata
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita
EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí
EGS Objevujeme Evropu a svět
OSV Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika

Mezilidské vztahy
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MDV Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení

Dějepis 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- popíše příchod nových etnik, christianizace a vznik států - porovnává evropské historické souvislosti - zná základní pojmy - zná příčiny, záminky a význam válek - feudál x poddaný - zná naše románské a gotické umění	**Od bájného věku ke křesťanství a středověké Evropě** - stěhování národů - vznik států –západní a východní Evropy a jejich specifický vývoj - Velkomoravská říše a Český stát – vývoj a postavení v Evropě - křížové výpravy – křesťanství, papežství, císařství - struktura středověké společnosti - města – venkov - hrady - tvrze - funkce jednotlivých vrstev - kultura – románské a gotické umění a vzdělanost - Přemyslovci, Lucemburkové nadaní ž.+ rozšiřující učivo - byzantská kultura - islám - architektura - středověká kolonizace - regionální historie - gotické umění i písemnosti
- zná antický ideál člověka - nové myšlenky na reformu církve - vymezí význam husitské tradice na český politický a kulturní život - zná příčiny a důsledky zámořských objevů - zná příčiny a důsledky třicetileté války - zná znaky barokní kultury	**Objevy a dobývání, počátky nové doby** - renesance, humanismus, husitství, reformace a šíření v Evropě (Hus, Jiří z Poděbrad, Jagellonci) - zámořské objevy a dobývání světa - Český stát a velmoci 15. – 18. st. - baroko nadaní ž.+rozšiřující učivo - husitské zbraně - objevné cesty a objevitelé - znalost evropských dějin – absolutismus, konstituční monarchie

	- regionální barokní památky, představitelé - protireformace

Průřezová témata
OSV Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika
EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MKV Kulturní diference Lidské vztahy
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení

Dějepis 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- vysvětlí ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích - objasní souvislost mezi francouzskou revolucí a Napoleonem a rozbití staré Evropy - zná zbraně a bitvy	**Boje o práva a vyznání, 17. stol. věk páry a ideálů občanství, 18. – 19. stol.** - třicetiletá válka - USA – 1. ústava - modernizace evropské společnosti – snaha o spravedlivou společnost, osvícenští panovníci – Marie Terezie a Josef II. - průmyslová revoluce - francouzská buržoazní revoluce – Napoleon nadaní ž.+ rozšiřující učivo - napoleonské války
- porovnává fáze národního obrození - zná představitele	**Revoluce 19. století** - národní hnutí – národní obrození, vznik novodobého českého národa

- zná sjednocující procesy vybraných evropských národů - zná nové kulturní proudy - zná moderní umění a jejich představitele	- národní hnutí evropských států - České země v Rakouské monarchii a v Rakousko-Uherské monarchii - USA - světová velmoc - západní Evropa - Rusko – Romanovci - kulturní rozrůzněnost nadaní ž.+rozšiřující učivo - české národní obrození - romantismus, klasicismus, realismus a secese
- vysvětlí tempo, modernizaci a nerovnoměrný vývoj - vymezí význam kolonií	**Evropa před 1. světovou válkou** - soupeření mezi velmocemi - Technicko - vědecká revoluce nadaní ž.+rozšiřující učivo - dobývání Afriky, pólů a vrcholů

Průřezová témata
MKV Kulturní diference Lidské vztahy
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
OSV Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Komunikace
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti

Dějepis 9. ročník

Očekávané výstupy	**Učivo**
- charakterizuje soupeření mezi velmocemi - zná záminku a příčinu	**Evropa za 1. světové války** - průběh I. světové války - důležití představitelé I. světové války

- umí pracovat s mapou a dokumenty	- výsledky I. světové války nadaní ž.+rozšiřující učivo) - zbraně I. světové války
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - vysvětlí rozdílné tempo modernizace	**Poválečné uspořádání Evropy a světa** - politické, sociální a kulturní důsledky I. světové války - USA – světová velmoc - SSSR – nový stát na šestině světa - vznik ČSR
- zná hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy - zná pojmy – komunismus, fašismus, nacismus - zná vynálezy a vynálezce - zná směry, představitele, díla	**Mezinárodní politická a hospodářská situace 20. – 30. let 20. století** - totalitní systémy - důsledky pro ČSR a svět nadaní ž.+rozšiřující učivo - nové úspěchy ve vědě a technice - umělecká avantgarda
- zná příčiny, záminky a důsledky II. sv. války - zná pojmy – antisemitismus, rasismus, holocaust - zná a chápe osudy Čechů a Slováků po Mnichově až do konce války - postavení velmocí - umí se orientovat v pojmech	**2. světová válka** - nepřátelské strany – válčiště - zločinci a jejich oběti - podivná válka až napadení SSSR - východní fronta, Normandie - situace v ČSR – Praha - mírová jednání nadaní ž.+rozšiřující učivo) - jednání spojenců - norimberský proces
- chápe nutnost mezinárodní spolupráce - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa - uvede příklady - vysvětlí a doloží příklady euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - zná vliv techniky - posoudí postavení rozvojových zemí a zemí bývalého východního bloku	**Svět po 2. světové válce** - vznik OSN - studená válka – vojenské bloky, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření velmocí - Evropa – železná opona - ČSR – 50. a 60. léta - normalizace - krize a pád komunistických režimů nadaní ž.+rozšiřující učivo - Česká republika a Evropa na přelomu tisíciletí - umění – odraz doby - vznik EU

Průřezová témata
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity
EGS Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí
MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka předmětu u žáků navazuje na poznatky z přírodovědy, které získali v nižších ročnících. Hlavním cílem je seznámení se základními pojmy a informacemi ze zoologie a botaniky (v 6.- 7. roč.), se stavbou lidského těla (v 8. roč.) a s poznatky z neživé přírody (9. roč.).

Důraz je kladen na vnímání přírody a pochopení základních přírodních dějů, na pochopení souvislostí a vztahů mezi organismy a neživou přírodou a na uvědomění si, že člověk je neoddělitelnou součástí přírody a svou existencí je na přírodě závislý. Poznávání přírody vede žáky k praktickému používání získaných poznatků pro ochranu přírody a životního prostředí a k získání osobního vztahu k přírodě.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět je zařazen od 6. do 9. ročníku v hodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Přírodopis se vyučuje buď jako samostatný předmět, nebo v rámci modulu PŘV/PŘP (žáci nižších ročníků se souběžně učí přírodovědu).
Výuka přírodopisu probíhá v učebně č. 4.

Obsahové vymezení:

Předmět zahrnuje tyto tematické celky:

Metody zkoumání přírody

Les
Voda a její okolí
Louky, pastviny, pole
Regionální zvláštnosti přírody
Lidská sídla a jejich okolí
Cizokrajné rostliny a živočichové
Stavba a funkce hub, nižších a vyšších rostlin
Stavba a funkce těl nižších živočichů
Stavba a funkce těl obratlovců
Biologie člověka
Zkoumání přírody
Podmínky života na Zemi
Vědecký názor na vznik a vývoj života
Základ a trvání života
Současná biosféra
Naše příroda a ochrana životního prostředí

Uplatňují se mezipředmětové vztahy zejména se zeměpisem.

V předmětu Přírodopis se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV) a Multikulturní výchova (MKV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, práce s knihou, učebnicí, vyhledávání informací na internetu, práce na počítači, práce na interaktivní tabuli, didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

žák směřuje:

- vyhledávání a třídění informací
- k efektivnímu využití informací v praktickém životě
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají, poznávají a třídí získané informace
- vede žáky k užívání správné terminologie
- vyžaduje využívání poznatků získaných v jiných předmětech
- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k objevení a řešení úkolu

- přemýšlení o příčinách jevů a důsledcích
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- zařazuje činnosti a úkoly, které vedou k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů
- vede žáky k respektování odlišného názoru
- vede žáky k samostatnému pozorování, ke hledání souvislostí
- seznamuje s využíváním informačních a komunikačních prostředků
- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení
- pracuje s chybou

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- ke správnému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- ke schopnosti správně se rozhodovat, zaznamenávat a obhajovat svá řešení
- ke schopnosti vyhledávat informace k řešení problémů
- k zapojení se do diskuze a obhájení svého názoru

učitel:

- vede žáka k výstižnému vyjadřování
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pomáhá žákům zapojit se do diskuze

Kompetence sociální a personální

žák směřuje:

- ke spolupráci ve skupině a vytváření pravidel práce
- ohleduplnému chování a respektování pravidel
- prezentaci svých zkušeností

učitel:

- povzbuzuje a dodává žákům sebedůvěru a pocit zodpovědnosti
- podle potřeby dovede pomáhat, zajímá se o jejich zkušenosti a názory
- vytváří podmínky pro skupinovou práci žáků
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- k respektování pravidel
- k ochraně přírody
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví

učitel:

- vede žáky k tomu, aby byli ohleduplní k druhým
- vede žáky k ochraně přírody a životního prostředí

- vede žáky k ochraně vlastního zdraví a zdraví svých blízkých
- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností
- vytváření si kladného vztahu k práci
- vytváření správných pracovních návyků
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování pravidel bezpečnosti při práci
- využívání svých znalostí v praxi

učitel:

- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů

Kompetence digitální

žák směřuje:

- k samostatnému, efektivnímu, kreativnímu a bezpečnému využívání digitálních technologií a obsahu
- k schopnosti posouzení přínosů a rizik digitálních technologií pro společnost i pro něho osobně

učitel:

- vede žáka k samostatnému přístupu k práci s digitálními technologiemi a k jejich využívání pro usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění práce
- upozorňuje žáka na možná rizika, která s sebou nese využívání digitálních technologií

Přírodopis 6. ročník

Výstup	Učivo
- uvědomuje si zásady pro pozorování v přírodě - pozoruje vybranou přírodninu okem, lupou - popíše mikroskop - orientuje se v učebnici, umí využívat rejstřík - uvědomuje si základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu - aplikuje praktické metody poznávání přírody	**Metody zkoumání přírody** - základní metody pozorování přírody - nástroje pro pozorování přírody: lupa, mikroskop - záznamy pozorování - práce s literaturou - jednoduchý pokus

- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	nadaní ž.+rozšiřující učivo - práce s atlasy
- rozlišuje pojem společenstvo a ekosystém - uvede příklady hub, rostlin a živočichů žijících v lese - prakticky poznává lesní stromy, keře, byliny, houby a živočichy - uvede příklady vztahů lesních organismů - stručně charakterizuje základní znaky vyvozených systematických jednotek - vysvětlí vztahy lesa k neživým podmínkám prostředí - vysvětlí význam lesa pro člověka, základní způsoby využívání a ochrany lesa	**Les** - les: příklad společenstva a ekosystému - rostliny a houby našich lesů: příklad řas, hub, lišejníků, mechů, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin - popis vnější stavby těla a způsobu života - živočichové našich lesů: příklady živočichů podle systematických jednotek (měkkýšů, kroužkovců, členovců, obratlovců) - popis vnější stavby těla a způsobu života - vztahy živočichů a rostlin v lese - rozmanitost a význam lesů - ohrožení lesů a péče o lesy nadaní ž.+rozšiřující učivo) - zajímavosti o životě lesa - zvláštnosti lesů v různých oblastech republiky - rozmanitost lesů z hospodář. hlediska
- rozlišuje různé podmínky pro vodní organismy - uvede příklady organismů v rybníku a jeho okolí - stručně charakterizuje nové skupiny organismů - zařazuje uváděné organismy do hlavních systematických skupin - uvede příklady vztahů mezi vodními organismy - uvědomuje si význam čistoty vody pro život	**Voda a její okolí** - voda jako prostředí života: voda tekoucí a stojatá, vlastnosti vody, význam její čistoty pro život - organismy rybníka a jeho okolí: příklady rostlin a živočichů podle jejich systematického zařazování - společenstvo rybníka jako celek: vztahy mezi organismy, závislost na podmínkách prostředí, změny v průběhu roku, srovnání s tekoucí vodou nadaní ž.+rozšiřující učivo - rybniční hospodářství u nás - závislost života na rychlosti proudění vody v řece
- rozlišuje různé typy bylinných společenstev (pastvina, louka, horská louka, pole) - uvede příklady organismů žijících v bylinných společenstvech a jejich vztahů - pozná naše základní obilniny a několik dalších bylin - zařazuje nové organismy do systematických skupin - rozumí pojmu škůdce a plevel, uvede jejich příklady - rozumí pojmu monokultura a zná způsoby obhospodařování bylinných společenstev - porozumí principu používání určovacího klíče	**Louky, pastviny, pole** - charakteristika bylinných společenstev, jejich rozmanitost v závislosti na podmínkách prostředí - organismy stepních společenstev, příklady podle systematických jednotek - druhová rozmanitost v bylinných společenstvech - bylinná společenstva a monokultury - srovnání přirozeného společenstva jako celku - vztahy mezi organismy, potravní řetězce - význam biologické regulace a její využití v zemědělství, vyvození pojmu škůdce - vliv člověka na přírodní společenstva

	- využívání botanických klíčů nadaní ž.+rozšiřující učivo - příklady potravních vztahů - využívání atlasů organismů - pozorování bylinných společenstev a hodnocení jejich významu pro člověka
- sestaví systematický přehled probraných organismů - určuje rostliny a živočichy podle atlasů a používá jednoduché klíče (za pomoci učitele) - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Regionální zvláštnosti přírody** - porovnání probraných společenstev, určení jejich zastoupení v okolí - aplikace získaných poznatků na samostatné zkoumání místního přírodního společenstva - hodnocení vlivů lidských činností na druhové složení společenstev - ochrana přírody v místě
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	

Přírodopis 7. ročník

Výstup	Učivo
- rozlišuje různé typy ekosystémů utvářených člověkem a jejich význam - poznává příklady organismů v umělých ekosystémech a systematicky je zařazuje - ví, které organismy v umělých ekosystémech jsou pro člověka užitečné a které nikoliv - vysvětlí závislost člověka na ostatních organismech	**Lidská sídla a jejich okolí** - ekosystémy utvářené člověkem: sad, zelinářská zahrada, okrasné zahrady, parky, sídlištní zeleň, rumiště a cesty - příklady organismů v umělých ekosystémech, jejich systematické řazení, vztahy mezi organismy - význam umělých ekosystémů pro člověka, jejich záměrné ovlivňování - organismy provázející člověka: bakterie, viry, houby, ploštěnci, hlísti, hmyz, savci a jejich význam pro člověka - ochrana před původci a přenašeči nemocí - organismy člověkem pěstované a chované – rostliny, živočichové - hospodářsky významní živočichové nadaní ž.+rozšiřující učivo - podrobnější rozbor vybraného umělého ekosystému

	- hygienická pravidla týkající se ochrany před parazity - životopisy objevitelů původců infekčních onemocnění
- ví, jak závisí rozmanitost života na podmínkách prostředí - zná základní princip struktury ekosystému umí uvést příklady potravních vztahů v různých ekosystémech - ví o významu ochrany přírody a mezinárodní spolupráce	**Cizokrajné rostliny a živočichové** - závislost složení přírodních společenstev na podmínkách prostředí - příklady cizokrajných přírodních společenstev a nejznámějších organismů těchto společenstev - rozmanitost přírody, zásahy člověka do přírody – příklady (problémy tropických lesů, šíření pouští atd. – globální hledisko) - světová ochrana přírody, mezinárodní spolupráce - význam botanických a zoologických zahrad - význam cizokrajných rostlin u nás (plody, okrasné rostliny) nadaní ž.+rozšiřující učivo - informace o botanické a zoologické zahradě - zajímavosti o organismech cizokrajných ekosystémů - informace o ohrožených druzích v globálním měřítku
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a funkci organel - vysvětlí, jaký je základní rozdíl mezi rostlinami a houbami - umí poznat běžné houby, zejména rozlišit jedovaté a jedlé - ví o významu plísní a kvasinek - uvede příklady nižších rostlin a ví, jak se rozmnožují a kde rostou - popíše stavbu a funkci základních orgánů rostliny a uvede jejich příklady - zná rozdíl mezi rostlinami jednoděložnými a dvouděložnými a uvede jejich příklady - vysvětlí fotosyntézu a porovná s dýcháním - vysvětlí, jak se mění život rostlin v průběhu roku - zná rozdíl mezi rostlinami jednoletými, dvouletými a vytrvalými	**Stavba a funkce hub, nižších a vyšších rostlin** nižší rostliny a houby – srovnání - vyšší rostliny a orgány jejich těla - kořen, stonek, list, květ, plod: stavba a funkce - základní životní děje rostlin nadaní ž.+rozšiřující učivo - zajímavosti ze života rostlin a jejich přizpůsobení podmínkám prostředí (sukulenty, epifyty apod.)
- zná hlavní skupiny bezobratlých živočichů a příklady druhů, které do nich patří - vysvětlí na příkladu, jaký význam mají základní orgánové soustavy ve vztazích organismu a prostředí (soustava trávicí, dýchací, cévní, vylučovací) - vysvětlí význam řízení organismu (nervové	**Stavba a funkce těl nižších živočichů** - hlavní skupiny nižších živočichů: prvoci, žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci - stavba těla a funkce na vybraných typech z hlavních skupin bezobratlých živočichů - princip výměny látek mezi organismem

soustavy a smyslových orgánů a uvede jejich příklady) - umí popsat tělo hmyzu - ví, co je vnější oporou těla hmyzu a jak hmyz dýchá - ví o významu bezobratlých, zejména hmyzu - vysvětlí příklady vztahů bezobratlých organismů a význam jejich ochrany	a prostředím – význam a vývoj základních orgánových soustav - podstata životních dějů – rozmanitost v jejím utváření nadaní ž.+rozšiřující učivo - zajímavosti o hmyzu a dalších bezobratlých - hospodářský význam hmyzu, aktuální informace
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	
EV Vztah člověka k prostředí	

Přírodopis 8. ročník

Výstup	Učivo
- uvede základní skupiny obratlovců a příklady jejich představitelů - vysvětlí význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemných souvislostí - vysvětlí utváření orgánových soustav vývojového hlediska a z hlediska vztahů k prostředí a ke způsobu života - rozliší jednotlivé způsoby rozmnožování obratlovců - uvědomuje si různou složitost chování obratlovců - ví o hospodářském významu obratlovců, o ohrožení mnoha druhů a o jejich ochraně	**Stavba a funkce těl obratlovců** - přehled jednotlivých tříd obratlovců a výběr typových organismů: ryby (kapr obecný), obojživelníci (skokan zelený), plazi (ještěrka obecná), ptáci (kur domácí), savci (králík domácí) - srovnání orgánových soustav obratlovců, jejich stavby a funkce - řízení činnosti obratlovců a jejich vztahů k prostředí - rozmnožování a vývin jedince, péče o potomstvo - průběh života obratlovců – základy etologie - ohrožení a ochrana obratlovců nadaní ž.+rozšiřující učivo - zajímavosti z etologie obratlovců - příklady ohrožených druhů obratlovců a informace o jejich způsobu života a ochraně
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - vysvětlí podstatu řízení lidského organismu - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří, ví o ochraně před pohlavními chorobami - hodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany, ví o imunitním systému a jeho podpoře, o nebezpečí	**Biologie člověka** - postavení člověka v přírodě, jednotný základ lidstva, rozšíření lidské populace - orgánové soustavy člověka, jejich stavba a funkce: soustava opěrná a pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, kůže, smyslové orgány, řídící orgány - nervová a smyslová soustava - vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci

drog - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla - uvědomuje si své vztahy k prostředí, chápe nezbytnost komplexní péče o životní prostředí a vlastní odpovědnosti v tomto směru	- ochrana zdraví, nebezpečí poškození jednotlivých částí lidského organismu, zásady první pomoci - vyšší nervová činnost: myšlení, paměť, řeč - hygiena, vlivy kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - rozmnožování, vývin jedince, rodičovství, funkce rodiny - nebezpečí pohlavních chorob a AIDS - hlavní období lidského života, druhotné pohlavní znak - životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka nadaní ž.+rozšiřující učivo - další informace o zdraví, nemocech a jejich příčinách, o drogách, sex. výchově
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace	
MKV Etnický původ	
EV Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	

Přírodopis 9. ročník

Výstup	Učivo
- chápe postupnost poznávání a relativnost poznání - rozlišuje pojmy teorie a hypotéza - zná principy založení správného pokusu - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Zkoumání přírody** - vývoj lidského poznání přírody (na příkladu) – přírodní vědy a jejich třídění, metody zkoumání přírody: domněnka, teorie, praxe - otevřenost lidského poznání nadaní ž.+rozšiřující učivo – zajímavosti o vědeckých osobnostech spjatých s biologií

-vysvětlí význam podmínek na Zemi pro život - chápe význam slunečního záření jako zdroje energie pro život - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - vysvětlí význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - vysvětlí vliv podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi - ví o ohrožování podmínek života globálními změnami	**Podmínky života na Zemi** - postavení Země ve vesmíru – význam pro život - Slunce jako zdroj energie - stavba Země -litosféra (nerosty, horniny, jejich vlastnosti a přeměny), hydrosféra, atmosféra – význam pro život - vývoj zemské kůry – geologický cyklus - půda, vznik půdy, její vlastnosti, význam pro život lidí - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka nadaní ž.+rozšiřující učivo - aktuální problémy ovzduší, vody, půdy - využívání slunečního záření
- ví o různých názorech na vznik a vývoj života - má povědomí o různých názorech na vznik a vývoj života - má představu o současném vědeckém názoru na vznik a vývoj života a člověka - chápe souvislosti mezi formami života a podmínkami prostředí v průběhu geologických ér - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	**Vědecký názor na vznik a vývoj života** 1. úroveň (všichni žáci) - různé názory na vznik a vývoj života - vývoj života v jednotlivých geologických érách - proměny biosféry, zpětný vliv života na ostatní zemské sféry - vývoj člověka - důkazy vývojové teorie, další možnosti poznání nadaní ž.+rozšiřující učivo - další informace o jednotlivých geologických érách - aktuální názory na vývoj člověka
- chápe buňku jako základní strukturu života, uvědomuje si její složitost a základní funkce - uvědomuje si souvislost mezi dědičností a proměnlivostí organismů - uvědomuje si význam současné genetiky pro život lidí - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	**Základ a trvání života** - buněčný základ organismů - souvislosti mezi stavbou a funkcí, princip zpětné vazby - přenos dědičných informací, trvání života v čase, Mendelovy zákony - výzkum dědičnosti, význam pro člověka (ochrana zdraví, šlechtitelství) nadaní ž.+rozšiřující učivo - sledování přenosu genetických informací podle Mendelových zákonů - význam a nebezpečí genetického výzkumu - vlivy prostředí na dědičnost

- zná a chápe zákon ekologické přizpůsobivosti - ví o vztazích v přírodě na úrovni jedinců, populací i společenstev - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému (ohrožování podmínek života) - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	**Současná biosféra** - organismy a jejich prostředí, princip ekologické přizpůsobivosti - populace, společenstva, ekosystémy, dynamická rovnováha v přírodě - přehled základních oblastí biosféry - globální cykly (uhlík, dusík) a zásahy člověka do globálních dějů - nebezpečí ekologických katastrof (skleníkový efekt, snižování koncentrace ozónu, znečišťování složek prostředí, šíření pouští, likvidace tropických pralesů atd.) - odpovědnost lidí - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi nadaní ž.+rozšiřující učivo - příklady vztahů v určitých společenstvech - příklady porušování přírodní rovnováhy - ekologické problémy: místní, regionální, globální
- uvědomuje si velkou rozmanitost podmínek života v naší republice - uvědomuje si rozmanitost přírody v okolí - ví o ochraně přírody a její nezbytnosti - aktivně se účastní ochrany přírody	**Naše příroda a ochrana životního prostředí** - rozmanitost podmínek v naší republice: geologický podklad území republiky, klimatické podmínky - vývoj a rozmanitost naší přírody - charakteristika hlavních typů ekosystémů u nás - příroda nejbližšího okolí, samostatná pozorování - nejbližší chráněné území, ochrana okolní krajiny - příklady regionálního charakteru nadaní ž.+rozšiřující učivo - další informace o chráněných územích - další informace o ochraně přírodnin - aktivity v ochraně a zlepšování prostředí
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	

Komunikace
EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí